

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی
کمیته کارآموزی

بهمن

۱۴۰۴

دستورالعمل اجرایی دوره‌ی کارآموزی دانشجویان مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی

مجریان:

- دکتر مرضیه تکفلی، عضو هیات علمی، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- دکتر ملیحه عرشی، عضو هیات علمی، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

همکاران هیات علمی:

- دکتر محمد سبزی خوشنامی، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- دکتر لیلا استادهاشمی، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- دکتر مریم لطیفیان، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- دکتر فردین علی پور، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- دکتر معصومه معارفوند، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- دکتر فاطمه غلامی جم، گروه سلامت روان، دانشکده علوم رفتاری و سلامت روان، دانشگاه علوم پزشکی ایران

همکاران دانشجو:

- فهیمه شعبانپور، دانشجوی دکتری، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- فاطمه پاکدامن، دانشجوی دکتری، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- علی یزدانی، دانشجوی دکتری، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- علیرضا عسگری، دانشجوی دکتری، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- الهه مقبلی، دانشجوی دکتری، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- شکیبا فخری‌نیا، دانشجوی کارشناسی، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- حسین افشارپویا، دانشجوی دکتری، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
- سارا عرفان دوست، کارشناسی، گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

**این نسخه پیش نویس بوده و حق انحصاری آن متعلق به
گروه مددکاری اجتماعی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی است.**

فهرست عناوین

فصل اول: مقدمات

- ۶
۷ الف- رسالت گروه آموزشی مددکاری اجتماعی
۸ ب- رسالت برنامه آموزشی کارشناسی مددکاری اجتماعی
۹ ج- اهداف برنامه آموزشی کارشناسی مددکاری اجتماعی
۱۰ د- توانمندی و مهارت های مورد انتظار برای دانش آموختگان
۱۲ ه- جایگاه کارآموزی در برنامه آموزشی کارشناسی مددکاری اجتماعی
۱۳ و- اهداف کارآموزی کارشناسی مددکاری اجتماعی
۱۴ ز- تقویم آموزشی ترم های دانشگاه

فصل دوم: کلیات برنامه کارآموزی

- ۱۵ الف- معرفی موسسه کارآموزی
۱۶ ضوابط و معیارهای همکاری موسسات در فرایند کارآموزی
۱۶ معیارهای عمومی
۱۹ معیارهای اختصاصی برای کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی
۲۰ معیارهای اختصاصی برای کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی
۲۱ معیارهای اختصاصی برای کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای
۲۲ ب- معرفی کمیته کارآموزی
۲۳ مسئول کمیته ی کارآموزی
۲۴ دستیار مسئول کمیته ی کارآموزی
۲۶ کارگروه نظارت کمیته کارآموزی
۲۸ مشاور علمی کارآموزی
۳۱ سرپرست مستقیم کارآموزی
۳۴ دانشجوی کارشناسی مددکاری اجتماعی
۳۶ دانشجوی کارشناسی ارشد سرپرستی مددکاری اجتماعی
۳۷ نماینده دانشجویان مددکاری اجتماعی
۳۸ استاد مشاور دوره
۳۹ ج- تعامل و همکاری ارکان کمیته کارآموزی

فصل سوم: فرایند کارآموزی

- ۴۲ مرحله اول: شناسایی، ارزیابی و بازبینی موسسات
۴۳ مرحله دوم: ارزیابی دانشجو
۴۵

۴۷	مرحله سوم: انتخاب موسسه و جایابی دانشجو
۴۹	مرحله چهارم: ایجاد آمادگی در ارکان کمیته کارآموزی
۴۹	الف- ایجاد آمادگی در مشاوران علمی برای کارآموزی
۵۱	ب- ایجاد آمادگی در موسسه و سرپرست برای ورود دانشجو
۵۳	ج- ایجاد آمادگی در دانشجو برای ورود به موسسه
۵۷	مرحله پنجم: تدوین برنامه یادگیری
۶۰	مرحله ششم: آموزش کارآموزی
۶۲	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی ۱
۶۵	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی ۲
۶۹	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی ۱
۷۳	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی ۲
۷۷	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای ۱
۸۱	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای ۲
۸۶	مرحله هفتم: گزارش و ارائه تجربیات و دستاوردهای دوره کاروزی
۹۱	مرحله هشتم: نظارت و ارزشیابی فرایند کارآموزی

۹۳	فصل چهارم: سیاست ها و قواعد دوره کارآموزی
----	---

۱۰۱	فصل پنجم: ارتقای دوره کارآموزی
۱۰۲	ارتقای دانشجویان
۱۰۵	ارتقای موسسات و سرپرستان
۱۰۸	ارتقا و بازنگری راهنمای کارآموزی

۱۱۰	پیوست ها
	پیوست شماره ۱: فرم ارزیابی موسسات کارآموزی
	پیوست شماره ۲: لیست موسسات پیشنهادی برای کارآموزی در مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی
	پیوست شماره ۳: بانک اطلاعاتی موسسات کارآموزی در مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی
	پیوست شماره ۴: فرم ارزیابی دانشجویان برای کارآموزی
	پیوست شماره ۵: برنامه یادگیری کارآموزی
	پیوست شماره ۶: فرم گزارش روزانه جلسات کارآموزی
	پیوست شماره ۷: گزارش آشنایی با موسسه
	پیوست شماره ۸: گزارش علمی مرتبط با گروه‌های هدف موسسه
	پیوست شماره ۹: گزارش مطالعه پرونده‌ی مراجعین

- پیوست شماره ۱۰: گزارش مشاهده مصاحبه تخصصی مددکاری اجتماعی
- پیوست شماره ۱۱: گزارش اقدامات موردی کارورز در موسسه
- پیوست شماره ۱۲: گزارش انجام مصاحبه تخصصی مددکاری اجتماعی
- پیوست شماره ۱۳: گزارش بازدید از منزل
- پیوست شماره ۱۴: گزارش فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به فرد
- پیوست شماره ۱۵: گزارش مشاهده مداخله گروهی
- پیوست شماره ۱۶: گزارش فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به گروه
- پیوست شماره ۱۷: گزارش فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به جامعه
- پیوست شماره ۱۸: فرم انتخاب گزارش مورد منتخب
- پیوست شماره ۱۹: ارزشیابی جامع کارآموزی توسط سرپرست مستقیم
- پیوست شماره ۲۰: ارزشیابی جامع کارآموزی توسط مشاور علمی
- پیوست شماره ۲۱: ارزشیابی جامع کارآموزی توسط دانشجو

فصل اول:

مقدمات

الف- رسالت گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

با توجه به برنامه استراتژیک ۵ ساله گروه مددکاری اجتماعی (۱۴۰۵-۱۴۰۰)، رسالت گروه، ارتقاء و توسعه دانش مددکاری اجتماعی از طریق بالا بردن سطح آموزش و پرورش دانشجویان، افزایش کمیت و کیفیت پژوهش‌ها و بهره‌گیری از دانش روز و تقویت حرفه مددکاری اجتماعی برای روبرو شدن با مسایل مختلف در زمینه‌های اجتماعی، اقتصادی و سیاسی در راستا تحقق بهزیستی، سلامت و عدالت اجتماعی. همچنین تربیت مددکاران اجتماعی است که با تأکید خاص بر "قادر سازی" و بهره‌گرفتن از دانش تخصصی، مهارت‌ها، اصول اخلاقی و ارزش‌ها حرفه‌ای افراد، گروه‌ها و جامعه را در فرآیند حل مشکل و پیشگیری از آن تقویت کنند. گروه مددکاری اجتماعی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی به عنوان یکی از مهمترین مراکز آموزش دانشگاهی این حرفه در کشور در پی آن است تا با به روزرسانی مستمر برنامه‌ها و محتوای آموزشی خود و تأکید بر دانش، مهارت و ارزشهای انسانی و گسترش ارتباطات علمی خود با نهادها و مراکز آموزشی و پژوهشی داخل و خارج کشور مددکاران اجتماعی توانمند و خلاق را برای حوزه اجتماعی کشور تربیت نماید.

ب- رسالت برنامه آموزشی کارشناسی مددکاری اجتماعی

با توجه به بازبینی برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته مددکاری اجتماعی در سال ۱۴۰۳، رسالت این دوره تربیت نیروهای متخصص، توانمند و مسئولیت پذیر در حیطه‌ی مددکاری اجتماعی است؛ به طوری که تخصص خود را در زمینه‌ی ارائه خدمت به منظور ارتقای سطح سلامت، بهزیستی و رفاه جامعه ایران بکار گیرد.

ج- اهداف برنامه آموزشی کارشناسی مددکاری اجتماعی

با توجه به برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته مددکاری اجتماعی مصوب ۱۴۰۳، اهداف کلی این دوره شامل موارد زیر است:

۱. تربیت نیروهای متخصص مددکاری اجتماعی، که قادر باشند در جهت به زیستن و توانمندسازی افراد، خانواده‌ها، گروه‌ها و

جامعه ارائه خدمت کنند.

۲. پرورش مددکاران اجتماعی که بتوانند با بهره گرفتن از دانش و مهارت‌های حرفه‌ای نسبت به پیشگیری، ارتقای سطح

زندگی مردم و بسط عدالت اجتماعی اقدام نمایند.

د- توانمندی و مهارت‌های مورد انتظار برای دانش‌آموختگان

با توجه به برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته مددکاری اجتماعی مصوب ۱۴۰۳، در پایان مقطع کارشناسی توانمندی‌های مورد انتظار از دانش‌آموختگان شامل موارد زیر می‌شود:

- رفتار اخلاقی و برخورد حرفه‌ای
- مدافعه‌گری
- مهارت‌های ارتباطی
- مهارت کار با تیم
- تسهیل‌گری آموزشی و اجتماعی
- مهارت‌های مدیریت و رهبری
- تفکر نقادانه و مهارت‌های حل مسئله
- آگاهی نسبت به مسائل اجتماعی، اقتصادی و فرهنگی
- حرفه‌ای‌گرایی
- روز جامعه ایران

با توجه به برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته مددکاری اجتماعی مصوب ۱۴۰۳، در پایان مقطع کارشناسی مهارت‌های عملی مورد انتظار از دانش‌آموختگان شامل موارد زیر می‌شود:

- مصاحبه فردی
- ارزیابی اجتماع محلی
- بازدید منزل
- روش‌های جلب مشارکت و بسیج اجتماعی
- ارزیابی مراجع فردی
- تسهیلگری جلسات تیم‌های محلی
- ارزیابی خانواده
- ارزیابی و ارزشیابی مشارکتی اجتماع محلی
- نیازسنجی برای تشکیل گروه
- برنامه‌ریزی اجتماعی
- نیازسنجی برای مداخلات مددکاری جامعه‌ای
- تهیه‌ی برنامه‌ی کمکی
- تهیه طرح تشکیل گروه
- حمایت‌یابی
- اداره و تسهیل‌گری جلسات مددکاری گروهی
- ارجاع

- پیگیری ارجاع
- کیس ریپورت
- تهیه گزارش مداخلات مددکاری فردی
- تهیه گزارش مداخلات مددکاری با خانواده
- تهیه گزارش مداخلات مددکاری گروهی
- تهیه گزارش مداخلات مددکاری جامعه ای
- تسلط بر محیط مجازی و رسانه‌های جمعی در فرایند یادگیری
- تهیه گزارش مبتنی بر شبیه سازی و تکنیک‌های آموزش مجازی

ه- جایگاه کارآموزی در برنامه آموزشی کارشناسی مددکاری اجتماعی

با توجه به برنامه آموزشی دوره کارشناسی پیوسته مددکاری اجتماعی مصوب ۱۴۰۳، از ۱۳۰ واحد درسی این دوره ۲۴ واحد به

کارآموزی تعلق می‌گیرد که جدول آن در ادامه آمده است.

ردیف	نام درس	تعداد واحد درسی	تعداد ساعت درسی	تعداد جلسات*
۱	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی (۱)	۴	۲۰۴	۲۴-۳۲
۲	کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی (۲)	۴	۲۰۴	۲۴-۳۲
۳	کارآموزی در عرصه مددکاری گروهی (۱)	۴	۲۰۴	۲۴-۳۲
۴	کارآموزی در عرصه مددکاری گروهی (۲)	۴	۲۰۴	۲۴-۳۲
۵	کارآموزی در عرصه مددکاری جامعه‌ای (۱)	۴	۲۰۴	۲۴-۳۲
۶	کارآموزی در عرصه مددکاری جامعه‌ای (۲)	۴	۲۰۴	۲۴-۳۲

* هر جلسه بین ۶ الی ۸ ساعت می‌تواند باشد

و-اهداف کارآموزی کارشناسی مددکاری اجتماعی

- آشنا شدن با محیط واقعی ارائه خدمات اجتماعی (برای درک نحوه تعامل مددکاران با افراد، خانواده‌ها و گروه‌های نیازمند در مراکز تخصصی).
- تقویت مهارت‌های ارتباطی حرفه‌ای (با تمرین شیوه‌های مصاحبه، گوش دادن فعال و برقراری ارتباط مؤثر با مراجعان).
- کاربرد عملی آموخته‌های نظری در موقعیت‌های واقعی (مانند اجرای طرح‌های مددکاری اجتماعی، تحلیل وضعیت اجتماعی مراجعان و تدوین برنامه‌های مداخله)
- ارتقاء خودآگاهی نسبت به ارزش‌ها، علاقه‌مندا، توانایی‌ها و کاسته‌ها
- ارتقاء توان تحلیل مسائل اجتماعی، توانبخشی و توانایی ارائه راهکارهای مناسب (از طریق بررسی پرونده‌های واقعی و مشارکت در فرآیند تصمیم‌گیری).
- توسعه توانایی تدوین گزارش‌های تخصصی مددکاری با رعایت اصول اخلاق حرفه‌ای
- افزایش مهارت‌های طراحی و اجرای فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی از ارزیابی تا پیگیری پس از ترخیص
- یادگیری روش‌های حمایت، توانمندسازی و پیگیری وضعیت مراجعان
- کسب توانایی همکاری بین‌رشته‌ای با روان‌شناسان، پزشکان و مشاوران و سایر حرفه‌ها
- کسب مهارت‌های ارائه سخنرانی علمی در قالب کیس ریپورت و غیره

ز- تقویم آموزشی ترم های دانشگاه

به صورت معمول، آموزش دانشجویان در چارچوب دو ترم تحصیلی صورت می گیرد:

- نیم سال اول تحصیلی از نیمه شهریور ماه تا پایان دی ماه برقرار است.

- نیم سال دوم تحصیلی از ابتدای بهمن ماه تا پایان تیرماه برقرار است.

فصل دوم:

کلیات برنامه کارآموزی

الف - معرفی موسسه کارآموزی

موسسه‌ای است که هر نیم سال تحصیلی آموزشی، ابتدا با توجه به ارزیابی‌ها و یا ارزشیابی‌های صورت گرفته در کمیته کارآموزی، به عنوان مرکزی برای گذراندن انواع واحدهای کارآموزی دانشجویان مقطع کارشناسی شناسایی می‌شود. در ادامه، هماهنگی و نامه نگاری مکتوب و سازمانی میان گروه آموزشی مددکاری اجتماعی و واحد آموزش دانشگاه با مدیریت موسسه و همچنین سرپرست رسمی آن صورت می‌گیرد و موسسه و دانشگاه به انجام وظایف و انتظارات خود در مقابل یکدیگر متعهد می‌شوند. ضوابط و معیارهای همکاری موسسات در فرایند کارآموزی در ادامه به تفصیل شرح داده شده‌اند.

ضوابط و معیارهای همکاری موسسات در فرایند کارآموزی

معیارهای عمومی

۱. موسسه همراستا با اصول و ارزش‌های انسانی و مددکاری اجتماعی، برای خود مأموریت و گروه هدف مشخص تعریف کرده باشد.
۲. موسسه همراستا با اصول و ارزش‌های انسانی و مددکاری اجتماعی، برای خود ساختار و فرایند ارائه خدمات توسط انواع کارشناسان و متخصصان از جمله مددکار اجتماعی را تعریف کرده باشد.
۳. مؤسسه کارکنان شایسته، متخصص و توانمند داشته باشد و دستیابی به اهداف و مأموریت‌های آن صرفاً وابسته به دانشجویان کارآموز مددکاری اجتماعی نباشد.
۴. موسسه به اهمیت و ضرورت نقش تخصصی مددکاران اجتماعی در ارائه خدمات و تحقق اهداف خود واقف باشد.
۵. موسسه از رویکردهای علمی، نوین و تخصصی در ارائه خدمات تخصصی مددکاری اجتماعی آگاه بوده و از بکارگیری آن حمایت کند.

۶. موسسه دارای ظرفیت فیزیکی، فضا، امکانات و تجهیزات مناسب برای ارائه مداخلات تخصصی از جمله مددکاری اجتماعی در راستای اهداف خود باشد.
۷. موسسه به صورت مشخص و اختصاصی فضای فیزیکی و سایر امکانات مورد نیاز را برای آموزش و اقدام دانشجویان کارآموز مددکاری اجتماعی با احترام و علاقه‌مندی پیش‌بینی و فراهم کند.
۸. در صورت وجود کارآموزان سایر رشته‌های تحصیلی در محل موسسه، موسسه از ظرفیت و امکانات لازم برای حضور و مدیریت انواع کارآموزان برخوردار باشد.
۹. موسسه به ارتقای حرفه مددکاری اجتماعی و آموزش و تربیت مددکاران اجتماعی جدید در چارچوب دستورالعمل کارآموزی گروه مددکاری اجتماعی علاقمند و متعهد باشد.
۱۰. موسسه به توسعه و ارتقای کیفیت و اثربخشی کارشناسان و مداخلات تخصصی خود با کمک دانشگاه علاقمند باشد.
۱۱. موسسه باید دارای کارمند رسمی با تحصیلات دانشگاهی مددکاری اجتماعی باشد که بتواند نقش سرپرست مستقیم را ایفا کند. اما در صورت نبود چنین نقشی در خود مرکز، مدیریت و کارکنان مرکز باید از حضور دانشجوی دکتری مددکاری اجتماعی به عنوان «سرپرست مستقیم غیرمستقر» در روزهای تعیین شده برای کارآموزی به منظور آموزش و سرپرستی دانشجویان حمایت کنند. در واقع موسسه باید بستر فیزیکی و سازمانی لازم برای حضور دانشجویان دکتری معرفی شده از جانب دانشگاه، برای ایفای نقش سرپرست مستقیم دانشجوی کارشناسی حمایت کند. این نقش در کنار سایر کارکنان و زیرنظر مدیریت موسسه طی هماهنگی صورت گرفته فعالیت می‌کند. در واقع دانشجویان دکتری، در روزهای مشخصی در موسسات حضور و با دانشجویان و کارکنان موسسه تعامل مستقیم دارند.
۱۲. موسسه باید فضایی حمایتی و تعاملی برای دانشجویان کارآموز مددکاری اجتماعی در کل موسسه ایجاد کند به صورتی که کلیه کارکنان و کارشناسان ارائه دهنده خدمات فلسفه حضور ایشان را بدانند و از نوع رابطه و جایگاه خود را در تعامل با دانشجویان آگاه باشند.

۱۳. موسسه باید از رویکرد تیمی در ارائه خدمات خود به گروه هدف با حضور مددکاران اجتماعی حمایت کند.

۱۴. موسسه در چارچوب همکاری با دانشگاه باید نسبت به قواعد و سیاست‌های گروه مددکاری اجتماعی در رابطه با فرایند

کارآموزی متعهد باشد؛ از جمله قواعد مرتبط با امنیت دانشجو،... (فصل چهارم)

معیارهای اختصاصی برای کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی

۱. موسسه باید در چارچوب فرایند معمول ارائه خدمات خود پرونده های فعال برای گروه هدف خدمت گیرنده داشته باشد.
۲. گروه هدف خدمت گیرنده موسسه، باید طبق روال معمول دریافت خدمات از موسسه، امکان رفت و آمد و حضور در موسسه را داشته باشند.
۳. فرایند ارائه خدمات فردمحور به گروه هدف موسسه برای متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی از پیش تعریف شده باشد.
۴. موسسه امکان در دسترس قرار دادن پرونده ها و اطلاعات گروه هدف تحت پوشش را با حفظ اصول محرمانگی و رازداری حرفه ای برای دانشجو داشته باشد.
۵. موسسه از ظرفیت ابزار بازدید از منزل در فرایند ارائه خدمات خود استفاده کرده و امکان آن را برای دانشجو فراهم سازد.
۶. موسسه فضای مناسب برای ارائه مداخلات تخصصی روانی اجتماعی (مانند مصاحبه و مشاوره فردی) به افراد و خانواده با رعایت اصول رازداری و حریم خصوصی را داشته باشد.
۷. موسسه امکان مشاهده مستقیم دانشجو از ارائه خدمات تخصصی روانی اجتماعی توسط سرپرست مستقیم و یا سایر متخصصان را داشته باشد.
۸. موسسه امکان پیگیری و دسترسی طولانی مدت دانشجو به خدمت گیرندگان را در خود موسسه و به صورت حضوری داشته باشد.

معیارهای اختصاصی برای کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی

۱. موسسه باید در چارچوب فرایند معمول ارائه خدمات خود پرونده های فعال برای گروه هدف خدمت گیرنده داشته باشد.
۲. گروه هدف خدمت گیرنده موسسه، باید طبق روال معمول دریافت خدمات از موسسه، امکان رفت و آمد و حضور در موسسه به صورت همزمان و در تعداد بالا را داشته باشند.
۳. فرایند ارائه خدمات تخصصی گروهی به خدمت گیرندگان، برای متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی از پیش تعریف شده باشد.
۴. موسسه امکان در دسترس دانشجو قراردادادن پرونده ها و اطلاعات گروه هدف تحت پوشش را با حفظ اصول محرمانگی و رازداری حرفه ای را داشته باشند.
۵. موسسه فضای مناسب برای ارائه خدمات تخصصی گروهی با رعایت اصول رازداری، حریم خصوصی و همچنین راحتی شرکت کنندگان را داشته باشند.
۶. با توجه به ساختار فیزیکی (مانند آسانسور) و چارچوب ارائه خدمت موسسه (مانند ساعات کار) امکان حضور خدمت گیرندگان و تشکیل گروه را داشته باشد.
۷. موسسه امکان مشاهده مستقیم دانشجو، از فرایند ارائه خدمات تخصصی گروهی به ویژه مهارت تسهیلگری را توسط سرپرست مستقیم و یا سایر متخصصان را داشته باشند.
۸. موسسه امکان پیگیری و دسترسی طولانی مدت دانشجو به خدمت گیرندگان را برای حضور در جلسات گروهی در خود موسسه و به صورت حضوری را داشته باشند.

معیارهای اختصاصی برای کارآموزی جامعه‌ای

۱. موسسه باید در چارچوب سیاست‌ها و اهداف خود برای خدمت‌گیرندگان، فراتر از مداخله در سطح خرد (خدمات فردی و گروهی) به ابعاد میانی و کلان در سطح اجتماع و جامعه نیز توجه کند و اقداماتی را برای آن پیش‌بینی کرده باشد.
۲. فرایند ارائه خدمات تخصصی جامعه‌ای به خدمت‌گیرندگان، برای متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی از پیش تعریف شده باشد.
۳. موسسه و سرپرست باید آگاهی و نگرش تخصصی نسبت به فرایند مداخلات در سطح اجتماع و جامعه از مرحله نیازسنجی تا ارزشیابی آن داشته باشد.
۴. موسسه ترجیحا دارای سوابق و تجارب موفق در زمینه مداخلات در سطح اجتماع و جامعه باشد.
۵. موسسه در عین حال که از حضور دانشجویان در محل‌های ارائه خدمات در سطح میدانی و در میان گروه‌های هدف خود برای فرایند کارآموزی جامعه‌ای، حمایت می‌کند، باید سیاست‌ها و قواعد دانشگاه به ویژه قواعد مرتبط با امنیت دانشجویان را مورد توجه قرار دهد (برای نمونه همراهی افراد مطمئن و معتمد گروه هدف با دانشجویان در میدان و در میان گروه هدف و سایر نکات فصل چهارم).
۶. موسسه امکان مشاهده مستقیم دانشجویان، از فرایند ارائه خدمات تخصصی جامعه‌ای به ویژه مهارت‌های ارزیابی، تسهیلگری، بسیج عمومی و رهبری جامعه را توسط سرپرست مستقیم و یا سایر متخصصان را داشته باشد.

ب- معرفی کمیته کارآموزی

کمیته کارآموزی برای توسعه و بازبینی سیاست‌ها و خط‌مشی‌های عمومی آموزش در محل کارآموزی، بازنگری و تدوین دستورالعمل‌های اجرایی و همچنین اجرا و نظارت بر فرایند کارآموزی دانشجویان مددکاری اجتماعی تشکیل شده است.

۱) مسئول کمیته‌ی کارآموزی، ۲) دستیار مسئول کمیته کارآموزی، ۳) مشاوران علمی و ۴) سرپرستان مستقیم در موسسه کارآموزی از اعضای کمیته‌ی کارآموزی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی محسوب می‌شوند.

کمیته کارآموزی، با توجه به رویکرد مشارکتی و غیرمتمرکز خود و همچنین برای تسهیل نظارت بر فرایند کارآموزی، کارگروهی از اعضای هیات علمی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی تشکیل می‌دهد که وظیفه ارتباط و نظارت مستقیم بر موسسات را بر عهده دارد (کارگروه نظارت کارآموزی).

از طرف دیگر دانشجویان به عنوان دیگر ارکان کمیته کارآموزی تعریف شده‌اند. در واقع کمیته در کل فرایند کارآموزی با آنان در تعامل بوده و دیدگاه و مشارکتشان را بکار می‌گیرد. در واقع، بر اساس شرایط و امکانات کمیته، نماینده دانشجویان به عنوان دستیار کمیته یا عضو آن فعالیت خواهد کرد.

ارکان اصلی این کمیته و همچنین معیارها، نقش‌ها و وظایف هر یک از آنها در ادامه به تفصیل شرح داده شده است.

مسئول کمیته کارآموزی

مسئول کمیته کارآموزی، مسئولیت اصلی کمیته کارآموزی مددکاری اجتماعی در مقطع کارشناسی را بر عهده دارد که شامل کلیه وظایف مرتبط با مدیریت و هماهنگی کل فرایند کارآموزی از مقدمات اولیه تا نظارت و اعمال بازخوردها در رابطه با موسسات و ارکان کمیته می شود. مسئول کمیته هر سال تحصیلی از طرف مدیر گروه آموزشی مددکاری اجتماعی به این سمت منصوب می شود.

مسئول کمیته کارآموزی، باید دارای تمام شرایط زیر باشد:

- از اعضای هیئت علمی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی باشد؛
- در گروه آموزشی مددکاری اجتماعی مستقر باشد.

مسئول کمیته کارآموزی، مسئولیت های زیر را بر عهده دارد:

- برنامه ریزی، مدیریت، هماهنگی و نظارت بر مراحل و فرایند کارآموزی در هر نیم سال تحصیلی که شامل ۱- شناسایی، ارزیابی، بازبینی موسسه ها؛ ۲- ارزیابی دانشجو؛ ۳- جایابی دانشجو؛ ۴- آماده سازی دانشجو برای ورود به موسسه؛ ۵- آماده سازی موسسه برای ورود دانشجو؛ ۶- تدوین برنامه یادگیری؛ ۷- آموزش دانشجو؛ ۸- گزارش و ارائه تجربیات و دستاوردهای دوره کاروزی؛ و ۹- نظارت و ارزشیابی دانشجو و فرایند کارآموزی.
- برنامه ریزی و مدیریت جلسه با دانشجویان، سرپرستان و مشاوران علمی حداقل ۲ بار در سال (ابتدای نیم سال های اول و دوم: قبل شروع نیم سال تحصیلی پاییز و قبل شروع نیم سال تحصیلی بهار)
- برنامه ریزی و مدیریت جلسه با کارگروه نظارت کمیته کارآموزی حداقل ماهی یکبار
- چاره اندیشی و حل تمامی مشکلات، اختلافات و تعارضات پیش آمده در محل کارآموزی با مشارکت اعضا و ارکان

خود

دستیار مسئول کمیته کارآموزی

دستیار مسئول کمیته کارآموزی مسئولیت دارد تا در انجام کلیه وظایف اجرایی و تصمیم گیری های مرتبط با مدیریت و هماهنگی کل فرایند کارآموزی از مقدمات اولیه تا نظارت و اعمال بازخوردها در رابطه با موسسات و ارکان کمیته، مسئول کمیته کارآموزی را همراهی کند. دستیار مسئول کمیته هر سال از طرف مدیر گروه آموزشی مددکاری اجتماعی و به پیشنهاد مسئول کمیته به این سمت منصوب می شود.

دستیار مسئول کمیته کارآموزی، باید دارای تمام شرایط زیر باشد:

- حداقل دارای مدرک کارشناسی ارشد مددکاری اجتماعی باشد؛
- در روزها و زمان های مشخص با هماهنگی مسئول کمیته کارآموزی در گروه آموزشی مددکاری اجتماعی مستقر و در دسترس دانشجویان باشد؛
- از مهارت های ارتباطی مناسب برای تعامل با دانشجویان و موسسات برخوردار باشد.

دستیار مسئول کمیته کارآموزی، در مدیریت و اجرای کل فرایند کارآموزی در کنار مسئول کمیته هماهنگی های لازم را انجام می دهد، اما به صورت مشخص مسئولیت های زیر را بر عهده دارد:

- انجام هماهنگی های اداری و سازمانی مرتبط با فرایند کارآموزی، با توجه به آگاهی و پابندی کامل وی به ضوابط و فرایندهای اجرایی و اداری دانشگاه، گروه و موسسات
- اطلاع رسانی در رابطه با کلیه دستورالعمل ها، سیاست ها، ضوابط و برنامه ریزی های صورت گرفته توسط کمیته، گروه و دانشگاه به کلیه ارکان کمیته کارآموزی

- ارتباط مستمر و موثر با موسسات کارآموزی به صورت حضوری (بازدید سالی یکبار) و غیرحضوری و انتقال دیدگاه‌ها و چالش‌های آنان به مسئول کمیته
- ارتباط مستمر و موثر با دانشجویان مقطع کارشناسی و تحصیلات تکمیلی و انتقال دیدگاه‌ها و چالش‌های آنان به مسئول کمیته در چارچوب فرایند کارآموزی
- نظارت بر شبکه ارتباطی دانشجویان کارشناسی و اطلاع رسانی به آن در رابطه با اخبار کارآموزی
- نظارت بر شبکه ارتباطی میان سرپرستان موسسات و اطلاع رسانی به آن در رابطه با اخبار کارآموزی
- ارتباط مستمر و موثر با کارگروه نظارت و مشاوران علمی و انتقال دیدگاه‌ها و چالش‌های آنان به مسئول کمیته در چارچوب فرایند کارآموزی
- اطمینان از برنامه‌ریزی، هماهنگی و اجرای فرایند کامل کارآموزی در هر نیم سال تحصیلی
- جمع‌آوری و بایگانی مستندات و فرم‌های مربوط به مراحل مختلف فرایند کارآموزی به ویژه نظارت و ارزشیابی ارکان مختلف آن
- برنامه ریزی و اقدام در راستای ارتقای دانشجویان، موسسات و سرپرستان در چارچوب فعالیت‌های پیشنهاد شده در فصل

پنجم

کارگروه نظارت کمیته کارآموزی

کمیته کارآموزی، با توجه به رویکرد مشارکتی و غیرمتمرکز خود و همچنین برای تسهیل نظارت بر فرایند کارآموزی، کارگروهی از اعضای هیات علمی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی تشکیل می دهد که وظیفه ارتباط و نظارت مستقیم بر موسسات را بر عهده دارد. در واقع هدف از این کارگروه افزایش و ارتقای کیفیت ارتباط میان ارکان مختلف کارآموزی با کمیته و همچنین اطمینان از انجام فرایند کارآموزی در موسسات است. در هر نیم سال تحصیلی، پس از انتخاب موسسات کارآموزی و جایابی دانشجویان، موسسات مختلف میان اعضای این کارگروه تقسیم می شود تا وظیفه تعامل و نظارت بر این آنان در رابطه با هر دانشجو را بر عهده داشته باشند و در جلسات ماهانه کمیته، گزارش خود را ارائه دهند.

عضو کارگروه نظارت کمیته کارآموزی، باید دارای تمام شرایط زیر باشد:

- از اعضای هیئت علمی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی باشد؛
- در گروه آموزشی مددکاری اجتماعی مستقر باشد.

عضو کارگروه نظارت کمیته کارآموزی، مسئولیت های زیر را بر عهده دارد:

- ارتباط منظم (حداقل ۲ هفته یکبار) با مشاوران علمی موسسات کارآموزی برای اطمینان از انجام فرایند اجرایی و علمی کارآموزی در چارچوب دستورالعمل، با توجه به مستندات مکتوب ارائه شده توسط مشاور علمی
- اطمینان از آگاهی و تعهد دانشجو، سرپرست مستقیم و مشاور علمی به نقش ها و وظایف خود در چارچوب دستورالعمل، اصول و سیاست های کمیته، گروه، دانشگاه و حرفه مددکاری اجتماعی
- مدیریت و حل تعارضات احتمالی در محیط کارآموزی و میان نقش های مختلف (در صورت لزوم با همفکری مسئول کمیته) و گزارش آن به کمیته

- شرکت منظم در جلسات ماهانه کمیته کارآموزی برای گزارش فرایند کارآموزی در موسسات و ارائه مستندات.
- مشارکت در تصمیم‌گیری در مورد اتمام کارآموزی و تایید نمره پایانی کارآموزان در شرایط خاصی که در کمیته مطرح شده اند.

مشاور علمی کارآموزی

در فرایند آموزش دانشجویان کارشناسی پیش بینی شده است، که در کنار هر دانشجو یک مشاور علمی قرار گیرد. مشاور علمی موظف است تا از تحقق اهداف دستورالعمل کارآموزی در موسسات کارآموزی و همچنین علمی و تخصصی بودن فرایند آموزش دانشجویان اطمینان حاصل کند. علاوه بر این مشاور علمی کارآموزی به عنوان واسطی میان کمیته و موسسه، در زمینه ی رسیدگی به وضعیت دانشجویان تحت آموزش در موسسه کارآموزی فعالیت می نماید. مشاور علمی کارآموزی هر نیم سال تحصیلی از طرف مدیر گروه آموزشی مددکاری اجتماعی به این سمت منصوب می شود و با معرفی نامه رسمی به موسسات کارآموزی معرفی می گردد تا مشاور علمی یک یا چند دانشجو را بر عهده بگیرد.

مشاور علمی، باید دارای تمام شرایط زیر باشد:

- از اعضای هیئت علمی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی؛ یا دارای مدرک دکتری مددکاری اجتماعی؛ یا دانشجوی دکتری مددکاری اجتماعی باشد.
- در ساعات و روزهای مشخص در گروه آموزشی مددکاری اجتماعی مستقر باشد.

مشاور علمی باید از ویژگی ها و تعهدات زیر برخوردار باشد:

- پیروی از اصول اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی
- آگاهی و اشراف کامل و تعهد به دستورالعمل کارآموزی
- آگاهی و اشراف کامل به برنامه آموزشی مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی به ویژه دروس پیش نیاز و هم نیاز هر دوره کارآموزی
- آگاهی از ساختار و اهداف موسسه و گروه های هدف خدمت گیرنده از آن

- احترام به چارچوب و قواعد سازمانی موسسه در چارچوب ارزش های حرفه ای مددکاری اجتماعی و دانشگاه
 - آگاهی از سیاست ها، روندها، اهداف و خدمات موسسه و اطمینان از اینکه سیاست ها، رویه ها، اهداف و خدمات موسسه مغایر با اهداف آموزشی دانشجویان نیست و مانع تحقق آن نمی شود.
 - آگاهی از محتوای دروس نظری پیش نیاز کارآموزی و منابع آن که توسط سایر اساتید تدریس می شود.
 - تلاش و تعهد برای ارتقا و به روزرسانی دانش و مهارت تخصصی خود همگام و با توجه به آموزش های نظری سایر اساتید به دانشجویان با هدف پیوند میان دانش نظری و عمل در موسسه
 - برخورداری از مهارت های ارتباطی، میانجیگری، مدافع گری و تعهد به ارتقای آن در راستای تسهیل فرایند کارآموزی
 - برخورداری از مهارت ایجاد تعادل میان نقش حمایتی و نظارتی برای دانشجو و موسسه کارآموزی
- مشاور علمی، مسئولیت های زیر را بر عهده دارد:
- نقش مدیر مورد و هماهنگ کننده کل فرایند کارآموزی دانشجوی کارشناسی
 - تسهیل فرایند کارآموزی با کمک ایجاد بستر و انگیزه یادگیری برای دانشجو در دانشگاه و موسسه کارآموزی
 - نقش اولیه در حل مشکل و میانجیگری در تعارض ها و اختلافاتی که ممکن است هر دانشجو در طی دوره ی حضور و فعالیت خود در موسسه آموزشی کارآموزی با آن مواجه شود. این تعارضات ممکن است در ارتباط با سایر دانشجویان، کارکنان سازمان، سرپرست حاضر در موسسه و یا خدمت گیرندگان واقع شود.
 - گزارش و مشورت در مورد چالش ها و مشکلات احتمالی در فرایند کارآموزی به مسئول کمیته (برای هیات علمی) و یا عضو کارگروه نظارت کمیته (برای غیر هیات علمی)
 - تعاملات و ارتباطات منظم با ارکان کمیته
 - برقراری و حفظ ارتباط باز و شفاف با سرپرست مستقر در موسسه کارآموزی در سراسر نیم سال تحصیلی.

- در صورتی که مشاور علمی، هیات علمی نباشد، باید ارتباط مستمر و منظمی با عضو کارگروه نظارت منصوب شده برای آن موسسه داشته باشد و گزارش فرایند و چالش های احتمالی را به صورت منظم به وی ارائه دهد.
- حضور در موسسه آموزشی کارآموزی و مشاهده مستقیم فرایند حداقل دوبار در طول نیم سال تحصیلی
- برنامه ریزی و برگزاری جلسات منظم انفرادی با دانشجو در چارچوب برنامه یادگیری و فرایند کارآموزی (حداقل دو هفته یکبار)
- برنامه ریزی و برگزاری جلسات منظم مشترک با دانشجو، سرپرست مستقیم و دانشجوی کارشناسی ارشد سرپرستی (در صورت حضور) در چارچوب برنامه یادگیری و فرایند کارآموزی (حداقل ماهی یکبار)
- ارائه مشاوره و راهنمایی در ارتباط با آموزش عملی دانشجویان در موسسات کارآموزی به سرپرستان مستقیم در چارچوب فرایند
- شرکت منظم در جلسات کمیته کارآموزی و گزارش فعالیت های خود
- مشارکت فعال در انواع برنامه های آموزشی و ارتقایی کمیته برای اعضا و ارکان کمیته
- مستندسازی و ارائه گزارش به دستیار مسئول کمیته به صورت منظم
- کلیه نقش ها و وظایفی که در فرایند کارآموزی برای مشاور علمی تعریف شده است (۱- شناسایی، ارزیابی، بازبینی موسسه ها؛ ۲- ارزیابی دانشجو؛ ۳- جایابی دانشجو؛ ۴- آماده سازی دانشجو برای ورود به موسسه؛ ۵- آماده سازی موسسه برای ورود دانشجو؛ ۶- تدوین برنامه یادگیری؛ ۷- آموزش دانشجو؛ ۸- گزارش و ارائه تجربیات و دستاوردهای دوره کاروزی؛ و ۹- نظارت و ارزشیابی دانشجو و فرایند کارآموزی).

سرپرست مستقیم کارآموزی

یکی از مهم‌ترین بازوهای کمیته کارآموزی در فرایند کارآموزی و آموزش دانشجوی، سرپرستی است که در موسسات کارآموزی حضور داشته و ارتباط مداومی با دانشجو دارند. در واقع دانشجویان تمام فرایند آموزش را زیر نظر مستقیم سرپرست و قدم به قدم باید اجرا کند.

سرپرست مستقیم، باید دارای تمام شرایط زیر باشد:

- حداقل دارای مدرک کارشناسی مددکاری اجتماعی؛
 - حداقل ۳ سال سابقه و تجربه عملی در حیطه مددکاری اجتماعی؛
 - حداقل ۲ سال حضور مستمر و اشراف کامل نسبت موسسه و گروه هدف آن؛
 - در حال حاضر به صورت مستمر و مداوم در موسسه مستقر باشد؛
 - با توجه به شرایط کاری و شخصی، فرصت کافی برای ایفای نقش سرپرستی را به صورت کامل در چارچوب دستورالعمل کارآموزی داشته باشد، نه اینکه به سایر کارکنان آن را واگذار کند. در واقع در صورت همکاری سایر کارکنان موسسه در فرایند کارآموزی دانشجوی، نقش اصلی که آموزش را طبق قرارداد یادگیری پیش می‌برد و گزارشات دانشجویان را ارزیابی می‌کند، سرپرست مستقیم مورد قرارداد باید باشد؛
 - در حال حاضر به صورت مستقیم با گروه هدف در ارتباط باشد (به ویژه برای کارآموزی فردی و گروهی)، یا تجربه مداخله مستقیم با گروه هدف موسسه را داشته، ولی در حال حاضر عمدتاً نقش‌های مدیریتی بر عهده دارد (کارآموزی جامعه‌ای)؛
- سرپرست مستقیم، باید از ویژگی‌ها و تعهدات زیر برخوردار باشد:
- از صلاحیت و شایستگی حرفه‌ای برای فعالیت در حوزه مددکاری اجتماعی برخوردار باشد؛

- پیروی از اصول اخلاقی و حرفه‌ای مددکاری اجتماعی؛
 - آگاهی و اشراف کامل به دستورالعمل کارآموزی و تعهد به آموزش دانشجو در این چارچوب؛
 - آگاهی و تعهد به سیاست‌ها و قواعد دانشگاه، گروه و کمیته کارآموزی؛
 - آگاهی نسبی از برنامه آموزشی مقطع کارشناسی و محتوای دروس نظری دانشجویان؛
 - آگاهی از ساختار، فرایند و اهداف موسسه، جامعه و گروه‌های هدف خدمت‌گیرنده از آن، ساختار سیاستگذاری و قانونی مرتبط با گروه‌های هدف، و همچنین انواع منابع حمایتی برای گروه هدف؛
 - آگاهی از انواع منابع آموزشی و مهارت‌افزایی مرتبط با گروه‌های هدف موسسه برای تقویت و ارتقای دانشجو و تسهیل بهره‌مندی دانشجو از این منابع و فرصت‌ها؛
 - علاقه، تلاش و تعهد برای ارتقا و به‌روزرسانی دانش و مهارت تخصصی خود همگام با نظریه‌های نوین مددکاری اجتماعی با هدف پیوند میان دانش نظری و عمل در موسسه؛
 - برخورداری از مهارت‌های ارتباطی، کار با تیم، مدیریتی، حل مسأله، و تسهیلگری و تعهد به ارتقای آن در راستای توسعه حرفه مددکاری اجتماعی؛
 - برخورداری از دانش و مهارت لازم در رابطه با انواع شیوه‌ها و الگوهای سرپرستی و آموزشی؛
 - برخورداری از مهارت ایجاد تعادل میان نقش حمایتی و نظارتی برای دانشجو و موسسه کارآموزی.
- سرپرست مستقیم، مسئولیت‌های زیر را بر عهده دارد:
- تعاملات و ارتباطات منظم با ارکان کمیته
 - ارتباط مستمر، مؤثر و مبتنی بر تفاهم و همکاری با گروه آموزشی مددکاری اجتماعی و کمیته‌ی کارآموزی؛
 - برقراری و حفظ ارتباط باز و شفاف با مشاور علمی در سراسر نیم سال تحصیلی؛

- گزارش به موقع در مورد چالش‌ها و مشکلات اجرایی و اداری فرایند سرپرستی به دستیار کمیته؛
- گزارش به موقع و مشورت در مورد چالش‌ها و مشکلات دانشجو در فرایند کارآموزی به مشاور علمی؛
- برنامه ریزی و برگزاری جلسات منظم انفرادی با دانشجو در چارچوب برنامه یادگیری و فرایند کارآموزی (حداقل هفته‌ای یکبار)؛
- برنامه ریزی و برگزاری جلسات منظم مشترک با دانشجو، مشاور علمی و دانشجوی کارشناسی ارشد سرپرستی (در صورت حضور) در چارچوب برنامه یادگیری و فرایند کارآموزی (حداقل ماهی یکبار)؛
- شرکت منظم در جلسات کمیته کارآموزی و گزارش فعالیت‌های خود؛
- مشارکت فعال در انواع برنامه‌های آموزشی و ارتقایی کمیته برای اعضا، دانشجویان و ارکان کمیته؛
- تسهیل حضور دانشجو در برنامه‌های آموزشی و ارتقایی کمیته؛
- ایجاد فرصت‌های یادگیری، مشارکت و آزمون و خطا در موسسه برای دانشجو با حفظ ارزش‌های اخلاقی و حرفه‌ای مددکاری اجتماعی
- تسهیل فرایند کارآموزی با کمک ایجاد بستر و انگیزه یادگیری برای دانشجو در فضای فیزیکی و سازمانی موسسه
- مستندسازی و ارائه گزارش به دستیار مسئول کمیته به صورت منظم .
- کلیه نقش‌ها و وظایفی که در فرایند کارآموزی برای سرپرست مستقیم تعریف شده است (۱- شناسایی، ارزیابی، بازبینی موسسه‌ها؛ ۲- ارزیابی دانشجو؛ ۳- جایابی دانشجو؛ ۴- آماده‌سازی دانشجو برای ورود به موسسه؛ ۵- آماده‌سازی موسسه برای ورود دانشجو؛ ۶- تدوین برنامه یادگیری؛ ۷- آموزش دانشجو؛ ۸- گزارش و ارائه تجربیات و دستاوردهای دوره کاروزی؛ و ۹- نظارت و ارزشیابی دانشجو و فرایند کارآموزی).

دانشجوی کارشناسی مددکاری اجتماعی

دانشجوی مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی که وارد فرایند کارآموزی شده است، باید به طور جدی نسبت به حرفه‌ی مددکاری اجتماعی، اصول اخلاقی و ارزش‌ها، سیاست‌ها و قوانین موسسه، خدمت‌گیرندگان، سرپرست و گروه آموزشی مددکاری اجتماعی احساس تعهد کند. همچنین انتظار می‌رود که دانشجوی مقطع کارشناسی وظایف و مسئولیت‌هایی را که در این فرایند به او محول شده است را بپذیرد و به آن‌ها متعهد بماند:

- با آیین‌نامه‌ها، قوانین، برنامه آموزشی مقطع کارشناسی و دستورالعمل کارآموزی آشنا باشد و به آن‌ها متعهد بماند.
- با قوانین و سیاست‌های موسسه محل کارآموزی آشنا باشد و به آن‌ها متعهد بماند؛
- در جلساتی که توسط کمیته‌ی کارآموزی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی برگزار می‌شود حضور داشته باشد؛
- در جلسات سرپرستی که توسط مشاور علمی، سرپرست مستقر در موسسه یا جلساتی که این دو مشترک باهم برگزار می‌کنند حضور داشته باشد؛
- در روزها و ساعات تعیین شده سر وقت و بدون تأخیر در محل موسسه آموزشی خود حضور پیدا کند و از عدم حضور در موسسه آموزشی اجتناب کند؛
- در صورت هرگونه تاخیر و یا غیبت از پیش برنامه ریزی شده باید ابتدا سرپرست مستقر در موسسه را مطلع کند و از وی اجازه بگیرد؛
- برای کلیه غیبت‌های صورت گرفته لازم است که در چارچوب زمان بندی نیم سال تحصیلی، جلسات جبرانی برگزار شود. در واقع تاکید می‌شود که جلسات جبرانی کارآموزی نباید به نیم سال تحصیلی بعدی موکول گردد.
- مطالعه و مرور پیوسته و منظمی از دروس نظری آموزش داده‌شده در دانشگاه و منابعی که توسط مشاور علمی به آن‌ها معرفی می‌شود داشته باشد و تلاش کند تا ارتباط بین تئوری و عمل را در کارآموزی خود برقرار نموده و برای این کار از سرپرست خود راهنمایی بگیرد؛

- به محتوا و زمانبندی برنامه یادگیری خود متعهد بماند؛
- مسئولیت آموزش و یادگیری خود را در موسسه آموزشی به عهده بگیرد و فعالانه و داوطلبانه به دنبال یادگیری با کمک سرپرست مستقیم، مشاور علمی و تمامی کارکنان موسسه باشد. در واقع در هر کجای فرایند به راهنمایی نیاز دارد به سرپرست حاضر در موسسه، مشاور علمی، استاد مشاور خود و حتی سایر اساتید مراجعه کند.
- در فرایند ارزشیابی، با هدف ارتقای فرایند آموزش، بازخورد صادقانه و توصیفی در رابطه با خود، موسسه، سرپرست مستقیم، مشاور علمی، کمیته و دستورالعمل کارآموزی ارائه دهد.
- فعالیت ها و اقدامات در طول کارآموزی را براساس این دستورالعمل با هماهنگی سرپرستان انجام دهد.

دانشجوی کارشناسی ارشد سرپرستی مددکاری اجتماعی

باتوجه به برنامه آموزشی مصوب ۱۳۹۶، دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد، با هدف آماده شدن برای سرپرستی مددکاران اجتماعی در محیط‌های شغلی خود در آینده، ۲ واحد درسی نظری «روش‌های سرپرستی و مهارت‌آموزی در مددکاری اجتماعی» را دارند. در ادامه باید ۱ واحد درسی «کارآموزی روش‌های سرپرستی و مهارت‌آموزی در مددکاری اجتماعی» را بگذرانند که نیاز به ۶۸ ساعت کارآموزی در موسساتی که دانشجویان کارشناسی حضور دارند است.

نکته قابل توجه این است که حضور دانشجویان مقطع ارشد، به معنای رفع مسئولیت سرپرستان مستقیم و مشاوران علمی نیست. بلکه نقشی دیگر به این فرایند اضافه شده است که می‌تواند با توجه به دستورالعمل مختص به سرپرستی به دانشجوی کارشناسی کمک کند و در کنار سرپرست مستقیم و مشاور علمی، فرایند را نظارت و دانشجو را حمایت کند. همچنین گزارشات دانشجو را مطالعه و ارزیابی کرده و به وی بازخورد دهد. اما سرپرستان مستقیم و مشاوران علمی همچنان مسئولیت‌ها و تعهدات خود را باید عملیاتی کنند.

نماینده دانشجویان مددکاری اجتماعی

همانطور که عنوان شد، دانشجویان به عنوان یکی از ارکان کمیته کارآموزی تعریف شده اند. در واقع کمیته در کل فرایند کارآموزی با آنان در تعامل بوده و دیدگاه و مشارکتشان را بکار می گیرد. برای اطمینان از این مشارکت و تعامل مستقیم، بر اساس شرایط و امکانات، نماینده دانشجویان به عنوان دستیار کمیته یا عضو آن فعالیت و در جلسات کمیته شرکت خواهد کرد. این نماینده در صورتی که دستیار کمیته نباشد، طی فرایند رای گیری از میان دانشجویان کارشناسی و ارشد انتخاب خواهد شد و پس از تایید کمیته کارآموزی به عنوان عضوی از آن فعالیت خواهد کرد.

نماینده دانشجویان مددکاری اجتماعی کمیته کارآموزی، باید دارای تمام شرایط زیر باشد:

- دانشجوی مقطع کارشناسی ارشد یا دکتری تخصصی مددکاری اجتماعی باشد؛
- مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی خود را ترجیحاً در دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی گذارنده باشد؛
- از مهارت های ارتباطی مناسب برای تعامل با دانشجویان و اعضای کمیته برخوردار باشد.
- در روزها و زمان های مشخص در گروه آموزشی مددکاری اجتماعی مستقر و در دسترس دانشجویان باشد؛

استاد مشاور دوره دانشجویان

با توجه به رویکرد کل نگر، فردمحور و حمایتی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، کمیته کارآموزی به واسطه اساتید مشاوره دوره، به سرپرست و مشاور علمی کمک می کنند تا شناخت جامعی از دانشجو داشته باشند. این شناخت هم به جایابی و انتخاب موسسه توسط دانشجو و هم انجام فرایند کارآموزی و در نهایت ارزشیابی وی کمک خواهد کرد.

در واقع استاد مشاور دوره، در ابتدای ورود دانشجو به مقطع کارشناسی، یک ارزیابی همه جانبه از ابعاد مختلف شخصیتی و مهارتی وی خواهد داشت و به مرور در هر نیم سال تحصیلی این ارزیابی با توجه به ارزشیابی سرپرستان و مشاوران علمی تکمیل می گردد. استاد مشاور می تواند با حفظ اصول محرمانگی و رازداری، اطلاعاتی از این پرونده که می تواند به فرایند کارآموزی کمک کند را در اختیار مشاور علمی قرار می دهد.

ج- تعامل و همکاری ارکان کمیته کارآموزی

با توجه به مسئولیت ها و وظایفی که برای نقش های مختلف کمیته کارآموزی شرح داده شد و همچنین فرایند کارآموزی در ادامه به آن پرداخته خواهد شد، به صورت جمع بندی شده، می توان جلسات منظم زیر را برای اطمینان از تعامل و همکاری مداوم و مستمر اعضا و ارکان کمیته پیشنهاد داد^۱ (جدول باید پس از نهایی شدن فرایند کارآموزی تکمیل و اصلاح شود):

برگزارکننده	شرکت کنندگان	تعداد و زمان جلسات	هدف
مسئول کمیته کارآموزی	مشاوران علمی	حداقل ۲ بار در سال: ابتدای نیم سال های اول و دوم- قبل شروع نیم سال تحصیلی پاییز و قبل شروع نیم سال تحصیلی بهار	مراحل ایجاد آمادگی و ارزشیابی- سایر هماهنگی های مرتبط با فرایند کارآموزی
مسئول کمیته کارآموزی	سرپرستان و مدیران موسسات	حداقل ۲ بار در سال: ابتدای نیم سال های اول و دوم- قبل شروع نیم سال تحصیلی پاییز و قبل شروع نیم سال تحصیلی بهار	مراحل ایجاد آمادگی و ارزشیابی- سایر هماهنگی های مرتبط با فرایند کارآموزی
مسئول کمیته کارآموزی	دانشجویان	حداقل ۲ بار در سال: ابتدای نیم سال تحصیلی نیم سال های اول و دوم- قبل شروع نیم سال تحصیلی پاییز و قبل شروع نیم سال تحصیلی بهار	مراحل ایجاد آمادگی و ارزشیابی- سایر هماهنگی های مرتبط با فرایند کارآموزی- ایجاد فضای امن برای طرح مشکلات و پرسش و پاسخ
مسئول کمیته کارآموزی	کارگروه نظارت کمیته کارآموزی	حداقل ماهی یکبار	پایش و ارزشیابی فرایند- رسیدگی به چالش ها و مشکلات
عضو کارگروه نظارت کمیته	مشاوران علمی موسسات کارآموزی تحت نظارت	حداقل ۲ هفته یکبار	نظارت، پایش و ارزشیابی فرایند در چارچوب دستورالعمل- رسیدگی به چالش ها و مشکلات
مشاور علمی	دانشجو	حداقل ۲ هفته یکبار	اجرا و پایش فرایند در

^۱ شایان ذکر است که یک عضو هیأت علمی می تواند همزمان به عنوان عضو کارگروه نظارت کمیته، مشاور علمی و سرپرست مستقیم دانشجویان در چند حوزه در طول یک نیمسال تحصیلی با کمیته کارآموزی همکاری کند. موارد مربوطه جهت محاسبه ساعات همکاری به واحد آموزش دانشگاه اعلام می گردد.

چارچوب دستورالعمل و برنامه یادگیری- رسیدگی به چالش ها و مشکلات			
نظارت و پایش فرایند در چارچوب دستورالعمل و برنامه یادگیری- رسیدگی به چالش ها و مشکلات	حداقل ماهی یکبار	دانشجو، سرپرست مستقیم و دانشجوی کارشناسی ارشد سرپرستی (در صورت حضور)	مشاور علمی
اجرا و پایش فرایند در چارچوب دستورالعمل و برنامه یادگیری- رسیدگی به چالش ها و مشکلات	حداقل هفته ای یکبار	دانشجو	سرپرست مستقیم

کمیته کارآموزی موظف است که از ایجاد شبکه ارتباطی مجازی و همچنین حضوری میان دانشجویان کارشناسی در حیطه کارآموزی برای به اشتراک گذاشتن تجارب، چالش ها و دستاوردهای خود اطمینان حاصل کند. این شبکه که زیر نظر کمیته کارآموزی (دستیار کمیته) فعالیت می کند، باید مسیر اصلی ارتباط میان دانشجویان و کمیته و همچنین اطلاع رسانی مسائل مربوط به کارآموزی دانشجویان باشد.

کمیته کارآموزی موظف است که از ایجاد شبکه ارتباطی مجازی میان سرپرستان در حیطه کارآموزی برای اطلاع رسانی و به اشتراک گذاشتن چالش ها و دستاوردهای خود اطمینان حاصل کند. این شبکه که زیر نظر کمیته کارآموزی (دستیار کمیته) فعالیت می کند، باید مسیر مستقیم و بی واسطه ارتباط میان سرپرستان و کمیته و همچنین اطلاع رسانی مسائل مربوط به کارآموزی باشد. لازم به ذکر است که به لازم است که نماینده دانشجویان در کمیته نیز در این گروه عضو باشد تا از مسائل مرتبط با موسسات مطلع شده و در صورت لزوم در مدیریت و کنترل این مسائل مشارکت کند.

از طرف دیگر دانشجویان به عنوان دیگر ارکان کمیته کارآموزی تعریف شده اند. در واقع کمیته در کل فرایند کارآموزی با آنان در تعامل بوده و دیدگاه و مشارکتشان را بکار می گیرد. در واقع، بر اساس شرایط و امکانات کمیته، نماینده دانشجویان به عنوان دستیار کمیته یا عضو آن فعالیت خواهد کرد.

فصل سوم:

فرایند برنامه کارآموزی

مرحله اول:

شناسایی، ارزیابی، بازبینی موسسات

کمیته کارآموزی موظف است که از اواخر هر نیم سال تحصیلی و تا قبل از شروع نیم سال جدید تحصیلی، به ارزشیابی و بازبینی موسسات همکار فعلی و همچنین شناسایی و ارزیابی موسسات جدید اقدام کند. این فرایند منجر به تمدید همکاری با موسسات مورد تایید قبلی و شروع همکاری با موسسات جدید خواهد شد. در این مرحله چهار اقدام زیر باید صورت بگیرد:

۱. **برای تمدید همکاری با موسسات قبلی**، انجام مرحله آخر ارزشیابی طبق این دستورالعمل و بکارگیری گزارش آن در این مرحله از اهمیت بالایی در تمدید همکاری با موسسات فعلی و یا قطع همکاری با آنان خواهد داشت. با توجه به اینکه فرایند ارزشیابی تا شروع نیم سال جدید ممکن است که به طول بیانجامد، از مهم ترین فرم هایی که در این مرحله می تواند مورد استفاده قرار گیرد می توان به فرم های ارزشیابی (پیوست های شماره ۱۹، ۲۰ و ۲۱) و همچنین فرم ارزیابی موسسات کارآموزی (پیوست شماره ۱) اشاره کرد.

۲. **برای همکاری با موسسات جدید**، در انتهای نیم سال تحصیلی، کمیته کارآموزی موظف است که از لیست موسسات پیشنهادی برای کارآموزی (پیوست شماره ۲) برای شناسایی موسسات جدید یا حوزه های تخصصی جدید استفاده کند. این فرم با مشارکت دانشجویان و سایر اعضای کمیته برای کارآموزی های فردی، گروهی و جامعه ای تکمیل می شود و اطلاعات طبقه بندی شده آن به کمیته برای جلب همکاری با موسسات جدید کمک می کند. هر جدید موسسه پیشنهادی باید با توجه به فرم معیارهای عمومی و تخصصی و همچنین شرایط سرپرست توسط مسئول کمیته ارزیابی و سرپرست مستقیم شوند (پیوست شماره ۱). سپس فرم های تکمیل شده با مشورت اعضای کمیته بررسی شده و در مورد هر موسسه تصمیم گیری شود.

۳. برای همکاری مجدد با موسسات قطع همکاری شده، در انتهای نیم سال تحصیلی، کمیته کارآموزی موظف است

که بانک اطلاعاتی موسسات را مرور و بررسی کرده و موسساتی که قبلاً با دانشگاه همکاری داشته اند ولی در نیم سال/نیم-

سال‌های اخیر به هر دلیلی این همکاری تمدید نشده است، را شناسایی و لیست کند. در ادامه باید همانند یک موسسه جدید

امکان همکاری مجدد را با کمک فرم ارزیابی موسسات کارآموزی (پیوست شماره ۱) بررسی کند. در واقع فرم‌های

تکمیل شده با مشورت اعضای کمیته بررسی شده و در مورد هر موسسه تصمیم‌گیری شود تا اطمینان حاصل شود که دلایلی

که منجر به قطع همکاری با موسسه بوده‌اند رفع شده و موسسه در حال حاضر امکان مشارکت و آموزش دانشجویان را دارد.

۴. یکی از مهم‌ترین اقدامات در این مرحله به روزرسانی بانک اطلاعاتی موسسات همکار کارآموزی دانشگاه است. در

واقع در این مرحله پس از تعیین تکلیف نهایی موسسات و با کمک فرایند ارزشیابی پایان هر نیم سال تحصیلی بانک

اطلاعاتی که شامل بانک اطلاعاتی موسسات کارآموزی (پیوست شماره ۳) می‌شود باید تکمیل و به روزرسانی شوند. این

بانک اطلاعاتی علاوه بر اینکه شامل فرم پیوست شماره ۳ می‌شود، لازم است که شامل فضاهای اشتراکی آنلاینی باشد که

گزارشات دانشجویان را مستندسازی و ذخیره کند. بتواند مورد استفاده دانشجویان در دوره‌های مختلف قرار بگیرد.

مرحله دوم: ارزیابی دانشجو

با توجه به رویکرد کل نگر، فردمحور و حمایتی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، کمیته کارآموزی موظف است که به سرپرست و مشاور علمی کمک کند تا شناخت جامعی از دانشجو داشته باشند. هدف از این ارزیابی، ایجاد ارتباط بین فعالیت های مشاور دوره با کارآموزی برای هماهنگی بیشتر در آموزش دانشجو مبتنی بر فردیت و در راستای تحقق اهداف کارآموزی و ارتقای وضعیت دانشجو است. از همین رو پیشنهاد می شود که از ابتدای ورود دانشجو به مقطع کارشناسی، یک ارزیابی همه جانبه از ابعاد مختلف شخصیتی و مهارتی وی صورت بگیرد (توسط مشاور دوره) و به مرور در هر نیم سال تحصیلی این ارزیابی با توجه به ارزشیابی سرپرستان و مشاوران علمی تکمیل گردد. در واقع هر دانشجو یک پرونده کارآموزی کامل شخصی و حرفه ای در کل دوران دانشجویی با کمک «مشاور دوره» خود دارد که در هر نیم سال تکمیل می گردد و اطلاعات مرتبط آن با حفظ اصول محرمانگی و رازداری در اختیار مشاور علمی قرار می گیرد.

- یکی از اهداف اصلی این پرونده، توجه به رشد همه جانبه دانشجو و ارزشیابی فردمحور وی است.
- یکی دیگر از مهم ترین اهداف این پرونده، کمک به جاییابی و انتخاب موسسه مناسب برای دانشجو در هر نیم سال تحصیلی با توجه به علاقه، ویژگی های شخصیتی، و مهارت های فعلی و مورد نیاز دانشجو است.
- اطلاعات این پرونده شامل فرم ارزیابی دانشجویان برای کارآموزی (پیوست شماره ۴) و فرم های ارزشیابی در هر نیم سال تحصیلی است (پیوست های شماره ۱۹، ۲۰ و ۲۱).
- دستیار مسئول کمیته کارآموزی وظیفه پیگیری به روز رسانی پرونده هر دانشجو را از مشاور علمی و مشاوره دوره دانشجویان دارد.

- مشاور علمی کارآموزی موظف است که اطلاعات پرونده در پایان هر نیم سال تحصیلی را در اختیار «مشاور دوره» قرار دهد و به وی در تکمیل پرونده کمک کند. در واقع پرونده هر دانشجو باید تا شروع نیم سال جدید تکمیل و اطلاعات مرتبط آن به واسطه مشاور دوره در اختیار مشاور علمی جدید قرار بگیرد.
- لازم به ذکر است که دسترسی به اطلاعات این پرونده باید با رعایت کامل اصول رازداری و محرمانگی صورت بگیرد و در هر دوره کارآموزی، «مشاوره دوره» دانشجو اطلاعات مرتبط را در اختیار مشاور علمی دانشجو با هدف ارتقای کیفیت کارآموزی قرار دهد.

مرحله سوم: انتخاب موسسه و جایابی دانشجو

پس از نهایی شدن لیست موسساتی که قرار است در نیم سال تحصیلی پیش رو با گروه آموزشی مددکاری اجتماعی در فرایند کارآموزی در هر یک از حوزه های فردی، گروهی و جامعه ای همکاری داشته باشند، و همچنین پس از تکمیل پرونده دانشجویان با توجه به ارزشیابی نیم سال گذشته، فرایند انتخاب موسسه و جایابی دانشجویان صورت خواهد گرفت. لازم به ذکر است که دانشجویان در صورتی می توانند موسسه مورد نظر خود را برای کارآموزی انتخاب کنند که همانند سایر واحدهای درسی، در زمان انتخاب واحد، درس کارآموزی آنان همانند سایر واحدهای درسی با رعایت مقررات آموزشی ثبت و تایید شده باشد.

- لیست موسسات به صورت مجزا برای هر یک از سه حوزه فردی، گروهی و جامعه ای منتشر شده و در اختیار دانشجویان قرار می گیرد.
- دانشجویان موظف اند با اطلاع رسانی توسط کمیته کارآموزی، جهت انتخاب موسسه کارآموزی و دریافت معرفی نامه اقدام نمایند. در صورت عدم مراجعه در زمان مقرر مطابق قوانین آموزشی رفتار خواهد شد.
- اطلاعات در مورد موسسات توسط کمیته در اختیار دانشجویان قرار می گیرد. این اطلاعات شامل مستندات و بروشورهای مکتوب یا چندرسانه ای (صوتی و یا تصویری) برای معرفی کامل موسسه، ادرس سایت موسسه، تجربیات و دیدگاه های دانشجویان در نیم سال های گذشته در مورد موسسه و سرپرست و سایر موارد مستند شده در بانک اطلاعاتی موسسات کارآموزی می شود (پیوست شماره ۳).
- کمیته کارآموزی می تواند در این مرحله جلسات حضوری یا غیر حضوری معرفی موسسات برای حوزه های مختلف فردی، گروهی و جامعه ای را برای موسسات مختلف با حضور سرپرستان و مدیران موسسات برگزار کند.

- کمیته کارآموزی می تواند امکان برقراری ارتباط میان دانشجویان با کارکنان موسسه را برای ارزیابی بیشتر توسط دانشجو فراهم سازد(با کمک بانک اطلاعاتی پیوست شماره ۳).
- کمیته کارآموزی می تواند امکان برقراری ارتباط میان دانشجویان جدید با دانشجویانی که تجربه کارآموزی در موسسه دارند را برای ارزیابی بیشتر توسط دانشجو فراهم سازد(با کمک بانک اطلاعاتی پیوست شماره ۳).
- پس از آشنایی کامل دانشجویان با انواع موسسات، دانشجویان با توجه به علاقمندی خود، زیر نظر استاد مشاور دوره خود(با توجه به ویژگی ها و مهارت های مورد نیاز دانشجو) و دستیار مسئول کمیته موسسه (با توجه به انطباق شرایط موسسه و سرپرست و دانشجو)، سه موسسه را به ترتیب اولویت انتخاب می کنند. در ادامه کمیته کارآموزی برای هر دانشجو یکی از این سه گزینه را نهایی خواهد کرد.
- پس از نهایی شدن انتخاب موسسات توسط دانشجویان کمیته کارآموزی باید مشاور علمی مناسب را نیز برای هر دانشجو انتخاب کند.
- در قدم بعدی لازم است که اطلاعات موسسه، سرپرست و استاد مشاور به صورت رسمی در اختیار دانشجویان قرار گیرد تا برای ورود به موسسه و شروع فرایند کارآموزی آماده شوند.

مرحله چهارم : ایجاد آمادگی در ارکان کمیته

در هر نیم سال تحصیلی، پیش از شروع فرایند آموزشی کارآموزی لازم است که تمام ارکان فعال در کارآموزی شامل مشاوران علمی، سرپرستان و موسسه و دانشجویان برای این فرایند آمادگی پیدا کنند.

الف- ایجاد آمادگی در مشاوران علمی برای کارآموزی

در هر نیم سال تحصیلی، پیش از شروع فرایند آموزشی کارآموزی و ورود دانشجو به موسسه لازم است که اقداماتی جهت آمادگی مشاوران علمی صورت بگیرد. فرایند آماده سازی شامل موارد زیر است:

۱. **کمیته کارآموزی** موظف است که بلافاصله بعد از مشخص شدن جایابی دانشجویان و مشاوران علمی، طی تماس رسمی مکتوب یا غیرمکتوب، لیست دانشجویان و موسسات را در اختیار مشاوران علمی قرار دهد.

۲. **کمیته کارآموزی** موظف است که دستورالعمل چاپ شده و یا نسخه دیجیتالی آن را همراه با نامه همکاری دانشگاه و موسسه زیر نظر مشاور علمی مشخص شده، پیش از شروع کارآموزی در اختیار مشاوران علمی قرار دهد.

۳. **کمیته کارآموزی** می تواند، خلاصه و نکات مختلف دستورالعمل را برای مشاوران علمی در قالب بروشور و یا فایل های چندرسانه های آماده کند.

۴. **کمیته کارآموزی** موظف است که جلسه ای برای مشاوران علمی، برگزار کند. این جلسه باید پیش از ورود دانشجویان به موسسات باشد و می تواند بلافاصله پس از نهایی شدن جایابی دانشجویان و تعیین مشاوران علمی صورت بگیرد. این جلسه می تواند به صورت حضوری یا مجازی برگزار شود. از جمله نکاتی که باید در این جلسه مرور شوند شامل موارد زیر است:

- معرفی کمیته کارآموزی و وظایف و انتظارات از ارکان مختلف آن (مسئول کمیته، دستیار مسئول کمیته، دانشجو،

سرپرست، موسسه، مشاور علمی)

○ مرور ارزشیابی ها، دستاوردها و چالش های نیم سال گذشته با رویکرد مشارکتی و از دیدگاه دانشجویان، سرپرستان،

مشاوران علمی، دستیار کمیته و مسئول کمیته کارآموزی

○ مرور کلیات و چارچوب دستورالعمل کارآموزی مددکاری اجتماعی و چگونگی استفاده از آن

○ تاکید بر همکاری و کار تیمی با کمیته و به ویژه سرپرستان

○ تاکید بر اهداف یادگیری دانشجو در هر دوره کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی، گروهی و جامعه ای

○ مرور فرایند کارآموزی با توجه به دستورالعمل با تاکید بر انواع فرم ها

○ تاکید بر زمانبندی دقیق فرایند کارآموزی در چارچوب نیم سال تحصیلی

۵. مشاور علمی موظف است که پس از آگاهی از لیست دانشجویان تحت نظارت خود، طی ارتباطی که با واسطه دستیار

کمیته کارآموزی با «مشاور دوره» دانشجویان می گیرد، اطلاعاتی مرتبط با پیشینه این دانشجویان با کمک پرونده کارآموزی

آنان با هدف ارتقای کیفیت کارآموزی و تدوین برنامه یادگیری فردمحور کسب کند.

ب- ایجاد آمادگی در موسسه و سرپرست برای ورود دانشجو

در هر نیم سال تحصیلی، پیش از شروع فرایند آموزشی کارآموزی و ورود دانشجو به موسسه لازم است که اقداماتی جهت آمادگی موسسه و سرپرست صورت بگیرد. فرایند آماده سازی شامل موارد زیر است:

۱. **کمیته کارآموزی** موظف است که بلافاصله بعد از مشخص شدن لیست موسسات، طی تماس رسمی مکتوب یا

غیرمکتوب، نسبت به حضور دانشجو یا دانشجویان سرپرست و مدیریت موسسه را مطلع کند.

۲. **کمیته کارآموزی** موظف است که دستورالعمل چاپ شده و یا نسخه دیجیتال آن را همراه با نامه همکاری دانشگاه و

موسسه زیر نظر مشاور علمی مشخص شده، پیش از شروع کارآموزی در اختیار سرپرست قرار دهد.

۳. **کمیته کارآموزی** می تواند، خلاصه و نکات مختلف دستورالعمل را برای سرپرستان و موسسات در قالب بروشور و یا

فایل های چندرسانه های آماده کند و در اختیار سرپرستان قرار دهد.

۴. **کمیته کارآموزی** موظف است که جلسه ای برای سرپرستان و مدیران موسساتی که در نیم سال پیش رو با دانشگاه

همکاری می کنند، برگزار کند. این جلسه باید پیش از ورود دانشجویان به موسسات باشد و می تواند بلافاصله پس از نهایی

شدن موسسات صورت بگیرد. این جلسه می تواند به صورت حضوری یا مجازی برگزار شود. از جمله نکاتی که باید در این

جلسه مرور شوند شامل موارد زیر است:

○ معرفی کمیته کارآموزی و وظایف و انتظارات از ارکان مختلف آن (مسئول کمیته، دستیار مسئول کمیته، دانشجو،

سرپرست، موسسه، مشاور علمی)

○ مرور ارزشیابی ها، دستاوردها و چالش های نیم سال گذشته با رویکرد مشارکتی و از دیدگاه دانشجویان، سرپرستان،

مشاوران علمی، دستیار کمیته و مسئول کمیته کارآموزی

○ مرور کلیات و چارچوب دستورالعمل کارآموزی مددکاری اجتماعی و چگونگی استفاده از آن

○ تاکید بر همکاری و کار تیمی با کمیته و به ویژه مشاوران علمی

- تاکید بر شرایط، انتظارات و الزامات موسسات و سرپرست در هر دوره کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی، گروهی و جامعه ای
- تاکید بر اهداف یادگیری دانشجو در هر دوره کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی، گروهی و جامعه ای
- مرور فرایند کارآموزی با توجه به دستورالعمل با تاکید بر انواع فرم ها
- تاکید بر زمانبندی دقیق فرایند کارآموزی در چارچوب نیم سال تحصیلی
- درخواست برای شناسایی نیازهای نظری و مهارتی تخصصی موسسات و گفتگو در مورد راه های آموزش و تقویت موسسات
- معرفی انواع ظرفیت ها و روش های دانشگاه و کمیته برای بهره مندی توسط موسسات
- ^۵. همچنین در ادامه سوپروست موظف است که هم از آمادگی خود برای حضور دانشجو در موسسه اطمینان کند و هم بستر حضور دانشجو در موسسه را فراهم سازد. از این رو باید به موارد زیر را مورد توجه قرار دهد:
- از وجود شرایط عمومی و اختصاصی موسسات کارآموزی که در دستورالعمل ذکر شده است، اطمینان پیدا کند به ویژه وجود فضای اختصاصی برای دانشجو.
- از آگاهی و همراهی همکاران و به ویژه سایر مددکاران اجتماعی شاغل در موسسه از حضور دانشجو در موسسه و فرایند کارآموزی اطمینان پیدا کند.
- با مطالعه و مرور دستورالعمل کارآموزی و آشنایی با اهداف یادگیری، اقدامات آموزشی و فرم های مرتبط نسبت به این دوره کارآموزی دانشجو/دانشجویان تحت سرپرستی خود آمادگی کسب کند.

ج- ایجاد آمادگی در دانشجو برای ورود به موسسه

در هر نیم سال تحصیلی، پیش از شروع فرایند آموزشی کارآموزی و ورود دانشجو به موسسه لازم است که اقداماتی جهت آمادگی دانشجو صورت بگیرد. این اقدامات کمیته باید پس از برگزاری جلسات برای سرپرستان و مشاوران علمی باشد و آماده سازی آنان در این فرایند باشد. در این فرایند آماده سازی دانشجو باید به نکات زیر توجه کرد:

- **کمیته کارآموزی** می تواند، خلاصه و نکات مختلف دستورالعمل را برای دانشجویان در قالب بروشور و یا فایل های چندرسانه های آماده کند و در اختیار دانشجویان قرار دهد.

- لازم است که **کمیته کارآموزی** یک جلسه مشترک آمادگی برای تمامی دانشجویان به صورت مشترک برگزار کند، و با مرور کامل دستورالعمل کارآموزی بر شرح وظایف و مسئولیت های نقش های مختلف و همچنین فرایند آموزشی کارآموزی تاکید کند. به صورت مشخص نکاتی که باید در این جلسه یادآوری و مرور شوند شامل موارد زیر است:

- معرفی کمیته کارآموزی و شرح وظایف و تعهدات نقش های مختلف درگیر فرایند کارآموزی
- وظایف، نقش ها و تعهدات دانشجویان در فرایند کارآموزی در هر نیم سال تحصیلی
- شیوه تعامل، همکاری و ارتباط دانشجو با نقش ها و ارکان کارآموزی
- معرفی چارچوب دستورالعمل کارآموزی و چگونگی استفاده از آن
- تاکید بر شیوه گزارش دهی دانشجویان به سرپرست و مشاور علمی
- تاکید بر شیوه ارزشیابی دانشجو و بقیه ارکان کارآموزی
- تاکید بر سیاست ها و قواعد حاکم بر دانشگاه، گروه آموزشی و کارآموزی از جمله امنیت دانشجویان، کدهای پوشش، غیبت و مرخصی، شرایط اضطراری و بحرانی، شکایات دانشجو از موسسه و سرپرست و ...

- لازم است که **مشاور علمی** در اولین فرصت پس از نهایی شدن موسسات کارآموزی دانشجویان، جلسه ای اختصاصی با دانشجو برای آشنایی، ارزیابی و ایجاد آمادگی در وی برای ورود به موسسه و شروع فرایند کارآموزی برگزار کند. در این جلسه لازم است که به مسائل زیر پرداخته شود:

- مرور دوباره و اختصاصی چارچوب دستورالعمل کارآموزی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- مرور دوباره و اختصاصی وظایف، نقش ها و تعهدات دانشجو

- تعیین ساختار و شیوه تعامل، همکاری و ارتباط دانشجو با استاد مشاور علمی در کنار سرپرست در طول نیم سال تحصیلی

- مرور فرایند و محتوای آموزش کارآموزی در طول نیم سال تحصیلی با توجه به نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- تعیین ساختار و شیوه گزارش دهی دانشجو به مشاور علمی

- مرور فرم ها و چارچوب ارزشیابی دانشجو توسط مشاور علمی و سرپرست با توجه به نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- مرور سیاست ها و قواعد حاکم بر دانشگاه، گروه آموزشی و کارآموزی از جمله امنیت دانشجویان، کدهای پوشش، غیبت و مرخصی، شرایط اضطراری و بحرانی، شکایات دانشجو از موسسه و سرپرست و ... با توجه به پیشینه دانشجو و شرایط موسسه

- شناسایی مهارت ها، توان علمی و دانش نظری مورد نیاز برای دانشجو در این نیم سال تحصیلی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- لازم است که **سرپرست مستقیم**، در اولین فرصت پس از نهایی شدن همکاری با دانشگاه، جلسه ای اختصاصی با دانشجو برای آشنایی، ارزیابی و ایجاد آمادگی در وی برای ورود به موسسه و فرایند کارآموزی برگزار کند. در این جلسه لازم است که به مسائل زیر پرداخته شود:

- مرور دوباره و اختصاصی چارچوب دستورالعمل کارآموزی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- مرور دوباره و اختصاصی وظایف، نقش ها و تعهدات دانشجو هم با توجه به دستورالعمل کارآموزی

- مرور سیاست ها و قواعد حاکم بر موسسه و تعهدات دانشجو در قبال گروه هدف و کارکنان موسسه و همچنین چارچوب سازمانی موسسه

- تعیین ساختار و شیوه تعامل، همکاری و ارتباط دانشجو با سرپرست و سایر کارکنان در طول نیم سال تحصیلی

- مرور فرایند و محتوای آموزش کارآموزی در طول نیم سال تحصیلی با توجه به نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- تعیین ساختار و شیوه گزارش دهی دانشجو به سرپرست

- مرور فرم ها و چارچوب ارزشیابی دانشجو توسط مشاور علمی و سرپرست

- شناسایی مهارت ها، توان علمی و دانش نظری مورد نیاز برای دانشجو در این نیم سال تحصیلی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه ای)

- لازم است که در اولین جلسات شروع کارآموزی، **مشاور علمی** هماهنگی لازم برای برگزاری جلسه مشترک با

سرپرست و دانشجو را در محل موسسه انجام دهد. در این جلسه لازم است که به مسائل زیر پرداخته شود:

- مرور دوباره و اختصاصی چارچوب دستورالعمل کارآموزی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی به ویژه انواع فرم ها (فردی، گروهی و جامعه ای)

- مرور دوباره و اختصاصی وظایف، نقش‌ها و تعهدات دانشجو با توجه به توافقات صورت گرفته با سرپرست و

مشاور علمی

- مرور ساختار و شیوه تعامل دانشجو، مشاور علمی و سرپرست در طول نیم سال تحصیلی
- تعیین وظایف، انتظارات، نقش‌ها و تعهدات سرپرست، مشاور علمی و دانشجو در فرایند و محتوای آموزش کارآموزی در طول نیم سال تحصیلی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه‌ای)
- مرور ساختار و شیوه گزارش دهی دانشجو به سرپرست و مشاور علمی با توجه به توافقات صورت گرفته
- مرور و تقسیم ساختار ارزشیابی دانشجو، سرپرست و مشاور علمی
- توافق بر نیازهای آموزشی دانشجو با توجه به سنجش صورت گرفته از مهارت‌ها، توان علمی و دانش نظری مورد نیاز برای دانشجو در این نیم سال تحصیلی با توجه به پیشینه دانشجو و نوع کارآموزی (فردی، گروهی، جامعه‌ای)
- توافق بر شیوه‌های افزایش انگیزه و چگونگی تسهیل فرایند کارآموزی دانشجو

مرحله پنجم: تدوین برنامه یادگیری

لازم است که **مشاور علمی** طی توافقات حاصل از جلسه مشترک با دانشجو و سرپرست، با همکاری دانشجو و نهایتاً تا سه جلسه پس از شروع کارآموزی، برنامه یادگیری با دانشجو را تدوین کند (پیوست شماره ۵). این قرارداد را باید بلافاصله در اختیار سرپرست قرار دهد و پس از تایید نهایی توسط سرپرست مبنای برنامه آموزشی کارآموزی دانشجو قرار دهند. همانطور که در پیوست شماره ۵ آمده است، برنامه یادگیری شامل اجزای اصلی زیر است که نکات لازم در تکمیل آن در ادامه شرح داده شده است:

- اهداف و پیامدهای یادگیری:

با توجه به ارزیابی دانشجو و توافقات صورت گرفته میان سرپرست و مشاور علمی و همچنین با توجه اهداف اختصاصی یادگیری برای هر نوع کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی، گروهی و جامعه ای، لازم است که اهداف یادگیری در قرارداد ذکر شوند. در واقع لازم به تاکید است که **اهداف یادگیری اختصاصی** دانشجو با توجه به نوع کارآموزی ضرورتاً باید مطابق با دستورالعمل در این قسمت ذکر شوند. اما لازم است که علاوه بر این اهداف اختصاصی، سایر نیازهای آموزش نظری یا مهارتی دانشجو نیز با توافق دانشجو، سرپرست و مشاور علمی به اهداف یادگیری تبدیل شوند. لازم به یادآوری است که این اهداف می تواند با کمک **اهداف یادگیری عمومی** و یا اهداف یادگیری اختصاصی دوره های قبلی کارآموزی دانشجو (که تحقق پیدا نکرده اند) شناسایی شوند.

- محتوای آموزشی دوره:

در ادامه لازم است که محتوا و اقدامات آموزشی که می توانند منجر به تحقق اهداف یادگیری شوند، مشخص شوند. مسلم است که برای تحقق اهداف یادگیری اختصاصی نوع کارآموزی، لازم است که محتوای آموزشی اختصاصی هر نوع

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی، گروهی یا جامعه‌ای مورد توجه قرار گیرند و در قرارداد ذکر شوند. برای سایر اهداف یادگیری نیز طبق توافق سرپرست و مشاور علمی محتوای مورد نیاز در نظر گرفته می شود.

- منابع آموزشی دوره:

پس از تعیین محتوای آموزشی، طبق توافق سرپرست و مشاور علمی منابع آموزشی که می توانند به دانشجو در این فرایند کمک کنند معرفی خواهد شد. این منابع هم می توانند جزئی از منابع معرفی شده توسط دستورالعمل باشند و هم به صلاحدید مشاور علمی و سرپرست معرفی شوند. این منابع می توانند هم شامل مطالعه کتاب های تخصصی و جزوه های آموزشی دانشگاهی و هم شرکت در کارگاه ها و کلاس های آموزشی داخل و خارج از دانشگاه باشند.

- جدول زمانبندی برنامه آموزشی:

در این جدول باید کلیه اقدامات و فعالیت هایی که در محتوای برنامه آموزشی پیش بینی شده است، همراه با تاریخ دقیق مشخص شوند. به صورت مشخص گزارشاتی که انتظار می رود دانشجو در این کارآموزی به سرپرست و مشاور علمی ارائه دهد باید با زمانبندی دقیق در جدول آورده شوند. علاوه بر این در ستون اقدامات و تکالیف باید جلسات مشترک سرپرست با دانشجو، مشاور علمی با دانشجو و همچنین سرپرست، مشاور علمی و دانشجو مشخص شوند.

- چارچوب ارتباط و تعامل دانشجو، سرپرست و مشاور علمی:

در این جدول باید مشخص شود که دانشجو، سرپرست و مشاور علمی با چه شیوه ها و در چه بازه های زمانی قرار است که در طول نیم سال تحصیلی با یکدیگر جلسات حضوری یا غیر حضوری یا به صورت کلی ارتباط و تعامل داشته باشند.

- گزارش جلسات و هماهنگی ها:

در انتهای فرم نیز لازم است که گزارشی از مجموعه جلسات حضوری و غیرحضوری میان دانشجو، سرپرست و مشاور علمی به صورت خلاصه ارائه شود.

- ارزشیابی دوره:

در نهایت در بخش آخر لازم که انواع شاخص ها و فرم های ارزشیابی دانشجو، سرپرست و مشاور علمی با توجه به دستورالعمل مشخص و قید شوند. علاوه بر این با توجه به پیشینه و ارزیابی دانشجو، نوع کارآموزی و اهداف یادگیری، می توان شاخص های دیگری برای ارزشیابی دانشجو مشخص و در قرارداد ذکر کرد. لازم به ذکر است که در تکمیل این قسمت با توجه به فرم های ارزشیابی می توان صرفاً به فرم های تکمیل شده اشاره کرد. اما در صورتی که فراتر از فرم ها اهداف و معیارهایی برای آموزش دانشجو پیش بینی شده است، می توان به صورت مشخص به آن شاخص و میزان تحقق آن اشاره کرد. در نهایت در این قسمت با مشارکت سرپرست و مشاور علمی، و با توجه به میزان پیشرفت دانشجو در ابعاد و شاخص های مختلف پیشنهاداتی برای ارتقای وی در دوره های بعدی کارآموزی ارائه خواهد شد.

مرحله ششم: آموزش کارآموزی

در این قسمت ابتدا به صورت کلی، اهداف یادگیری عمومی در کارآموزی دانشجویان کارشناسی مددکاری اجتماعی ذکر می‌شود. سپس در ادامه به صورت اختصاصی برای یک از کارآموزی‌های فردی، گروه و جامعه اهداف یادگیری و همچنین اقدامات و فعالیت‌های آموزشی مرتبط معرفی شده است.

اهداف یادگیری عمومی کارآموزی

۱. دانشجو بتواند نسبت به خود و جایگاهش در حرفه مددکاری اجتماعی خودآگاهی پیدا کند و برای ارتقای آن تلاش کند.
۲. دانشجو به باورها و ارزش‌های افراد، گروه‌های مختلف جامعه و باورهای قومیتی، فرهنگی و اجتماعی حاکم بر محیط موسسه و گروه‌های هدف آن احترام بگذارد.
۳. دانشجو نسبت به حقوق افراد، گروه‌ها و جوامع مرتبط با محیط موسسه و گروه‌های هدف آن، احساس مسئولیت و از آن دفاع کند.
۴. دانشجو به مشارکت با افراد و گروه‌های هدف خدمت‌گیرنده و اصول اخلاقی همکاری با آنان متعهد باشد.
۵. دانشجو به نگاه کل‌نگر و همه‌جانبه در مداخلات تخصصی اجتماعی که منجر به اقدامات بین‌بخشی و بین‌رشته‌ای می‌شود، اعتقاد پیدا کند.
۶. دانشجو نسبت به گروه‌های هدف موسسه به ویژه گروه‌های اقلیت و کم‌برخوردار حساس شود و به تفاوت‌های فردی افراد و گروه‌ها توجه کند.
۷. دانشجو دانش و آگاهی کاملی از ویژگی‌ها، شرایط، قوانین و سیاست‌های مرتبط با گروه‌های هدف موسسه کسب کند.

۸. دانشجو بتواند ارتباط مناسبی با مدیریت موسسه و کارکنان بخش‌های مختلف آن، مبتنی بر احترام، تعامل، نگاه مشارکتی و رویکرد تیمی و تخصصی کسب کند.
۹. دانشجو بتواند ارتباط مناسبی با مراجعان و گروه‌های هدف خدمت‌گیرنده موسسه، مبتنی بر اصول و ارزش‌های حرفه مددکاری اجتماعی و چارچوب‌های موسسه و جامعه برقرار کند.
۱۰. دانشجو بتواند منابع و شبکه‌های اجتماعی، جوامع محلی و همچنین نهادهای دولتی و غیردولتی مرتبط با موسسه را شناسایی کند و ارتباط مناسبی مبتنی بر احترام، منافع و حقوق انسانی خدمت‌گیرندگان، ساختار اداری و چارچوب‌های موسسه و جامعه با آن‌ها برقرار کند.
۱۱. دانشجو بتواند مهارت سخنوری و ارائه مطالب علمی، به ویژه با هدف کار با تیم‌های بین‌رشته‌ای و همچنین حمایت و مدافعه‌گری از افراد، گروه‌ها و جوامع کسب کند.
۱۲. دانشجو بتواند مهارت برنامه‌ریزی و مدیریت زمان، هم‌برای ایجاد توازن در نقش‌های شخصی و حرفه‌ای و هم مدیریت مداخلات برای افراد، گروه‌ها و جوامع کسب کند.

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی ۱

اهداف یادگیری

هدف کلی: شناخت موسسه و برقراری ارتباط موثر با کارکنان موسسه، ارتباط با مراجع، بکارگیری ابزارهای ارزیابی برای شناخت مراجع و مشکل او، ارائه طرح مداخله، اجرای طرح مداخله به کمک سرپرست

اهداف اختصاصی:

۱. دانشجو نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی به ویژه در کار با افراد پابندی نشان دهد.
 ۲. دانشجو به نگاه و رویکردهای تخصصی و مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی در کار با فرد به عنوان یک حرفه تخصصی و تاثیرگذار در حوزه اجتماعی اعتقاد پیدا کند.
 ۳. دانشجو به کار با افراد برای ارتقای کیفیت خدمات موسسه و وضعیت گروه های هدف آن اعتقاد پیدا کند.
 ۴. دانشجو به عنوان یک مددکار اجتماعی احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با مراجع پیدا کند.
 ۵. دانشجو به کار با فرد علاقمند شود.
 ۶. دانشجو تاریخچه، اهداف، کارکردها، فرایند ارائه خدمات، قوانین، ساختار و گروه هدف موسسه را بخوبی بشناسد.
 ۷. دانشجو بتواند یک فرایند کار با مراجع را شامل آمادگی و برقراری ارتباط، ارزیابی، هدف گذاری، برنامه ریزی، قرارداد، طراحی مداخله، اجرای مداخله، ارزشیابی و پیگیری را بشناسد و اجرا کند.
- نکته: لازم به یادآوری است که فرایند مددکاری اجتماعی کار با مراجع خطی نیست و به صورت پویا رفت و برگشت بین مراحل می تواند صورت بگیرد.
۸. دانشجو بتواند در فرایند کار با مراجع، مداخلات اولیه را بشناسد و اجرا کند

اقدامات و فعالیت های آموزشی

۱. ارائه گزارش روزانه توسط دانشجو (پیوست شماره ۶).
 ۲. ارائه گزارش آشنایی با موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۷).
 ۳. ارائه گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۸).
 ۴. ارائه گزارش مطالعه پرونده مراجعین موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۹).
 ۵. ارائه گزارش مشاهده حداقل ۳ مصاحبه، که سرپرست یا سایر مددکاران اجتماعی موسسه با نظارت سرپرست انجام می دهد (پیوست شماره ۱۰).
 ۶. ارائه گزارش اقدامات اولیه، موردی، هدفمند و تخصصی مبتنی بر اهداف و گروه هدف موسسه با نظارت سرپرست (پیوست شماره ۱۱).
- لازم به ذکر است که این گزارش تا انتهای دوره کارآموزی می تواند به مرور تکمیل شود.
- شایان ذکر است که از این مرحله به بعد، لازم است که دانشجو بتواند فرایند مددکاری اجتماعی را برای حداقل ۳ مراجع به صورت کامل در طول دوره کارآموزی طی کند.
۷. ارائه گزارش حداقل ۵ مصاحبه توسط دانشجو با حضور یا نظارت کامل سرپرست (پیوست شماره ۱۲).
- لازم است که ۳ مراجع انتخابی برای ادامه فرایند در میان این موارد باشند.
 - این ۵ مصاحبه باید برای ۵ مراجع متفاوت باشد. بدین معنی که نباید گزارش جلسات دوم یا سوم مصاحبه با یک مراجع در این تعداد گزارش لحاظ شود.

۸. ارائه گزارش حداقل ۵ بازدید منزل با حضور سرپرست یا سایر مددکاران اجتماعی موسسه با نظارت سرپرست (پیوست شماره ۱۳).

• لازم است که ۳ مراجع انتخابی برای ادامه فرایند در میان این موارد باشند.

۹. ارائه گزارش مرحله آمادگی و برقراری ارتباط برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۰. ارائه گزارش ارزیابی توصیفی با توجه به مشاهده، مصاحبه ها و بازدید از منزل های صورت گرفته برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۱. ارائه گزارش هدف گذاری برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۲. ارائه گزارش برنامه ریزی و طرح مداخله برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۳. ارائه گزارش قرارداد برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۴. ارائه گزارش اقدامات مداخلات اولیه برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۵. ارائه گزارش پیگیری فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۶. ارائه گزارش ارزشیابی فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای ۳ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۷. ارائه گزارش مورد برای یکی از ۳ مراجع (چارچوب پیشنهادی گروه).

۱۸. با توجه به ظرفیت دانشجو و فرایند کارآموزی، و با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، دانشجو می تواند گزارش اقدامات خود را به شیوه های دیگری که در دستورالعمل برای مستندسازی و گزارش تجارب آمده است، ارائه دهد (مرحله هفتم).

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی ۲

اهداف یادگیری

هدف کلی: شناخت و طی فرایند تخصصی کار با فرد و به کارگیری یک رویکرد در ارائه مداخلات تخصصی مددکاری اجتماعی. در واقع در کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی ۲ دانشجو باید بتواند با توجه به درس آموخته ها و تجربه کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی ۱، فرایند کار با افراد را با تسلط، استقلال و اعتماد به نفس بیشتری انجام دهد. علاوه بر این در فردی ۲ دانشجو فراتر از مداخلات اولیه، باید بتواند با انتخاب رویکرد مناسب، مداخلات ثانویه تخصصی را شناسایی، برنامه‌ریزی و ارائه دهد.

اهداف اختصاصی:

۱. دانشجو نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی به ویژه در کار با افراد پایبندی نشان دهد.

۲. دانشجو به نگاه و رویکردهای تخصصی و مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی در کار با فرد به عنوان یک حرفه تخصصی و تاثیرگذار در حوزه اجتماعی اعتقاد پیدا کند.

۳. دانشجو به کار با افراد برای ارتقای کیفیت خدمات موسسه و وضعیت گروه های هدف آن اعتقاد پیدا کند.

۴. دانشجو به عنوان یک مددکار اجتماعی احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با مراجع پیدا کند.

۵. دانشجو به کار با فرد علاقمند شود.

۶. دانشجو تاریخچه، اهداف، کارکردها، فرایند ارائه خدمات، قوانین، ساختار و گروه هدف موسسه را بخوبی بشناسد.

۷. دانشجو بتواند یک فرایند کار با مراجع را شامل آمادگی و برقراری ارتباط، ارزیابی، هدف گذاری، برنامه ریزی، قرارداد،

طراحی مداخله، اجرای مداخله، ارزشیابی و پیگیری را بشناسد و اجرا کند.

نکته: لازم به یادآوری است که فرایند مددکاری اجتماعی کار با مراجع خطی نیست و به صورت پویا رفت و برگشت بین مراحل می تواند صورت بگیرد.

۸. دانشجو بتواند رویکرد مدیریت مورد و سیستمی را در کار با مراجع متناسب سازی کند.
۹. دانشجو بتواند با مشارکت مراجع یک رویکرد متناسب با مراجع را انتخاب و آن را اجرا و ارزشیابی کند.
۱۰. دانشجو بتواند در فرایند کار با مراجع، مداخلات اولیه و مداخلات ثانویه مبتنی بر رویکرد را بشناسد و اجرا کند.

اقدامات و فعالیت های آموزشی

۱. ارائه گزارش روزانه توسط دانشجو (پیوست شماره ۶).
 ۲. ارائه گزارش آشنایی با موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۷).
 ۳. ارائه گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۸).
 ۴. ارائه گزارش مطالعه پرونده مراجعین موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۹).
 ۵. ارائه گزارش مشاهده حداقل ۳ مصاحبه، که سرپرست یا سایر مددکاران اجتماعی موسسه با نظارت سرپرست انجام می دهد (پیوست شماره ۱۰).
 ۶. ارائه گزارش اقدامات اولیه، موردی، هدفمند و تخصصی مبتنی بر اهداف و گروه هدف موسسه با نظارت سرپرست (پیوست شماره ۱۱).
- لازم به ذکر است که این گزارش تا انتهای دوره کارآموزی می تواند به مرور تکمیل شود.
- شایان ذکر است که از این مرحله به بعد، لازم است که دانشجو بتواند فرایند مددکاری اجتماعی را برای حداقل ۲ مراجع به صورت کامل در طول دوره کارآموزی طی کند.
۷. ارائه گزارش حداقل ۴ مصاحبه توسط دانشجو با حضور یا نظارت کامل سرپرست (پیوست شماره ۱۲).
- لازم است که ۲ مراجع انتخابی برای ادامه فرایند در میان این موارد باشند.
- این ۴ مصاحبه باید برای ۴ مراجع متفاوت باشد. بدین معنی که نباید گزارش جلسات دوم یا سوم مصاحبه با یک مراجع در تعداد این گزارش لحاظ شود.

۸. ارائه گزارش حداقل ۴ بازدید منزل با حضور سرپرست یا سایر مددکاران اجتماعی موسسه با نظارت سرپرست (پیوست شماره ۱۳)

- لازم است که ۲ مراجع انتخابی برای ادامه این فرایند در میان این موارد باشند.

۹. ارائه گزارش مرحله آمادگی و برقراری ارتباط برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۰. ارائه گزارش ارزیابی توصیفی با توجه به مشاهده، مصاحبه ها و بازدید از منزل های صورت گرفته برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۱. ارائه گزارش هدف گذاری برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۲. ارائه گزارش برنامه ریزی و طرح مداخله مبتنی بر رویکرد های تخصصی مددکاری اجتماعی برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۳. ارائه گزارش قرارداد برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۴. ارائه گزارش اقدامات مداخلات اولیه برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۵. ارائه گزارش اقدامات مداخلات مبتنی بر رویکرد برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۶. ارائه گزارش پیگیری فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۷. ارائه گزارش ارزشیابی فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای ۲ مراجع انتخابی (پیوست شماره ۱۴).

۱۸. ارائه گزارش مورد برای یکی از ۲ مراجع (چارچوب پیشنهادی گروه).

۱۹. با توجه به ظرفیت دانشجو و فرایند کارآموزی، و با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، دانشجو می تواند گزارش اقدامات خود را به شیوه های دیگری که در دستورالعمل برای مستندسازی و گزارش تجارب آمده است، ارائه دهد (مرحله هفتم).

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی ۱

اهداف یادگیری

هدف کلی: شناخت ظرفیت های موسسه برای مداخله گروهی در گروه های هدف آن، تحلیل مداخلات گروهی موجود برای گروه هدف، شناسایی موضوع جهت تشکیل گروه، تشکیل و اجرای کامل فرایند مداخله گروهی کوتاه مدت.

اهداف اختصاصی:

۱. دانشجو نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی به ویژه در کار با گروه پایبندی نشان دهد.
۲. دانشجو به نگاه و رویکردهای تخصصی مددکاری اجتماعی در کار گروهی به عنوان یک حرفه تخصصی و تاثیرگذار در حوزه اجتماعی اعتقاد پیدا کند.
۳. دانشجو به ارزش های فردی، گروه های هدف و باورهای، قومیتی، فرهنگی و اجتماعی احترام بگذارد.
۴. دانشجو نسبت به گروه های هدف موسسه حساس شود و به تفاوت های فردی افراد و گروه ها توجه کند.
۵. دانشجو نسبت به حقوق افراد و گروه های هدف خدمت گیرنده، احساس مسئولیت و از آن دفاع کند.
۶. دانشجو به مشارکت با افراد و گروه های هدف خدمت گیرنده و اصول اخلاقی همکاری با آنان توجه کند.
۷. دانشجو به عنوان یک مددکار اجتماعی احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با گروه های هدف خدمت گیرنده پیدا کند.
۸. دانشجو به کار گروهی برای ارتقای کیفیت خدمات موسسه و وضعیت گروه های هدف آن اعتقاد پیدا کند.
۹. دانشجو به کار با گروه علاقمند شود.

۱۰. دانشجو انواع مهارت های کار با گروه مانند تسهیلگری^۲، رهبری^۳، میانجی گری^۴، آموزش، توانمندسازی، مستندسازی و ... را بشناسد و بکار بگیرد.
۱۱. دانشجو پویایی های گروه، کنش و واکنش های گروه با دیدگاه سیستمی و نقش های اعضای گروه را بشناسد و بتواند مداخله متناسب را طراحی کند.
۱۲. دانشجو تاریخچه، اهداف، کارکردها، فرایند ارایه خدمات (با تمرکز بر فعالیت های گروهی)، قوانین، ساختار و گروه هدف موسسه را بخوبی بشناسد.
۱۳. دانشجو بتواند ارتباط مناسبی با موسسه، کارکنان و بخشهای مختلف آن برقرار کند.
۱۴. دانشجو بتواند با مراجعان ارتباط مناسب تخصصی مبتنی بر اصول و ارزش های حرفه مددکاری اجتماعی و چارچوب های موسسه پیدا کند.
۱۵. دانشجو بتواند ظرفیت های موجود در موسسه برای ارائه خدمات مددکاری اجتماعی گروهی را بشناسد و بکار بگیرد.
۱۶. دانشجو بتواند یک فرایند تشکیل و اجرای مداخله گروهی را شامل ارزیابی (نیازسنجی)، اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف، برنامه ریزی (طرح تشکیل گروه کوتاه مدت)، ارائه مداخله، پایش و ارزشیابی را بشناسد و اجرا کند.
- نکته: لازم به یادآوری است که فرایند مددکاری اجتماعی کار با گروه، خطی نیست و به صورت پویا رفت و برگشت بین مراحل می تواند صورت بگیرد.

² Facilitation

³ Leadership

⁴ Mediation

اقدامات و فعالیت های آموزشی

۱. ارائه گزارش روزانه توسط دانشجو (پیوست شماره ۶).
۲. ارائه گزارش آشنایی با موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۷).
۳. ارائه گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۸).
۴. ارائه گزارش مطالعه پرونده مراجعین موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۹).
۵. ارائه گزارش آشنایی و مشاهده گروه های فعال موسسه در صورت وجود (شرکت در حداقل دو جلسه با هماهنگی سرپرست)، اعم از مرتبط یا غیر مرتبط با مددکاری اجتماعی (مانند گروه های هنری، گروه های مذهبی و ...) طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۵).
- نکته: در صورتی که مرکز در آن زمان گروه فعالی نداشت، دانشجو موظف است که پیگیری کند تا با هماهنگی سرپرست در گروه های فعال سایر موسسات مشابه برای گروه هدف، شرکت کند.
۶. ارائه گزارش ارزیابی و نیازسنجی کار گروهی در موسسه طی ۲ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۶).
۷. ارائه گزارش اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف برای کار گروهی در موسسه طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۶).
۸. ارائه گزارش برنامه ریزی و طرح تشکیل ۲ گروه کوتاه مدت در موسسه (پیوست شماره ۱۶).
۹. ارائه گزارش فرایند ارائه ۱ مداخله گروهی برای یکی از ۲ طرح تدوین شده (پیوست شماره ۱۶).
- نکته: پیشنهاد می شود که سرپرست مستقیم یا یکی از مددکاران اجتماعی مورد تایید سرپرست و یا مشاور علمی در جلسات اولیه مداخله گروهی حضور داشته باشند. در ادامه فرایند، سرپرست می تواند به صلاح دید خود، گروه را به دانشجو واگذار کند و نظارت غیرمستقیم داشته باشد.

۱۰. ارائه گزارش پایش و ارزشیابی مداخله گروهی ارائه شده (پیوست شماره ۱۶).

۱۱. ارائه گزارش خدمات مددکاری اجتماعی فردی کوتاه مدت (مداخلات اولیه) به حداقل ۴ مراجع از شرکت کنندگان در گروه (پیوست شماره ۱۴).

۱۲. ارائه گزارش خدمات مددکاری اجتماعی فردی بلندمدت (مداخلات مبتنی بر نظریه) به حداقل ۱ مراجع از شرکت کنندگان در گروه (پیوست شماره ۱۴).

۱۳. ارائه گزارش مورد برای مداخله گروهی صورت گرفته (چارچوب پیشنهادی گروه).

۱۴. با توجه به ظرفیت دانشجو و فرایند کارآموزی، و با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، دانشجو می تواند گزارش اقدامات خود را به شیوه های دیگری که در دستورالعمل برای مستندسازی و گزارش تجارب آمده است، ارائه دهد (مرحله هفتم).

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی ۲

اهداف یادگیری

هدف کلی: شناخت گروه های مرتبط با موضوع و زمینه کارآموزی، تحلیل این گروه ها، شناسایی موضوع جهت تشکیل گروه، تشکیل و اجرای کامل فرایند مداخله گروهی بلندمدت با توجه به رویکردهای تخصصی مددکاری اجتماعی گروهی. در واقع در کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی ۲ دانشجو باید بتواند با توجه به درس آموخته ها و تجربه کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی گروهی ۱، فرایند کار گروهی را با تسلط، استقلال و اعتماد به نفس بیشتری انجام دهد. علاوه بر این، در گروهی ۲ دانشجو باید بتواند با انتخاب رویکرد یا نظریه متناسب، برنامه ریزی و مداخله بلندمدت برای مداخله گروهی داشته باشد.

اهداف اختصاصی:

۱. دانشجو نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی به ویژه در کار با گروه پایبندی نشان دهد.
۲. دانشجو به نگاه و رویکردهای تخصصی مددکاری اجتماعی در کار گروهی به عنوان یک حرفه تخصصی و تاثیرگذار در حوزه اجتماعی اعتقاد پیدا کند.
۳. دانشجو به ارزش های فردی، گروه های هدف و باورهای قومیتی، فرهنگی و اجتماعی احترام بگذارد.
۴. دانشجو نسبت به گروه های هدف موسسه حساس شود و به تفاوت های فردی افراد و گروه ها توجه کند.
۵. دانشجو نسبت به حقوق افراد و گروه های هدف خدمت گیرنده، احساس مسئولیت و از آن دفاع کند.
۶. دانشجو به مشارکت با افراد و گروه های هدف خدمت گیرنده و اصول اخلاقی همکاری با آنان توجه کند.
۷. دانشجو به عنوان یک مددکار اجتماعی احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با گروه های هدف خدمت گیرنده پیدا کند.
۸. دانشجو به کار گروهی برای ارتقای کیفیت خدمات موسسه و وضعیت گروه های هدف آن اعتقاد پیدا کند.
۹. دانشجو به کار با گروه علاقمند شود.

۱۰. دانشجو انواع مهارت های کار با گروه مانند تسهیلگری^۵، رهبری^۶، میانجی گری^۷، آموزش، توانمندسازی، مستندسازی و ... را بشناسد و بکار بگیرد.
۱۱. دانشجو پویایی های گروه، کنش و واکنش های گروه با دیدگاه سیستمی و نقش های اعضای گروه را بشناسد و بتواند مداخله متناسب را طراحی کند.
۱۲. دانشجو تاریخچه، اهداف، کارکردها، فرایند ارایه خدمات (با تمرکز بر فعالیت های گروهی)، قوانین، ساختار و گروه هدف موسسه را بخوبی بشناسد.
۱۳. دانشجو بتواند ارتباط مناسبی با موسسه، کارکنان و بخشهای مختلف آن برقرار کند.
۱۴. دانشجو بتواند با مراجعان ارتباط مناسب تخصصی مبتنی بر اصول و ارزش های حرفه مددکاری اجتماعی و چارچوب های موسسه پیدا کند.
۱۵. دانشجو بتواند ظرفیت های موجود در موسسه برای ارائه خدمات مددکاری اجتماعی گروهی بشناسد و بکار بگیرد.
۱۶. دانشجو بتواند یک فرایند تشکیل و اجرای مداخله گروهی را شامل ارزیابی (نیازسنجی)، اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف، برنامه ریزی (طرح تشکیل گروه بلند مدت مبتنی بر نظریه)، ارائه مداخله، پایش و ارزشیابی را بشناسد و اجرا کند.
- نکته: لازم به یادآوری است که فرایند مددکاری اجتماعی کار با گروه، خطی نیست و به صورت پویا رفت و برگشت بین مراحل می تواند صورت بگیرد.
۱۷. دانشجو بتواند یک رویکرد یا نظریه متناسب با گروه هدف را جهت مداخله گروهی انتخاب و بر اساس آن جلسات گروه را تشکیل دهد.

⁵ Facilitation

⁶ Leadership

⁷ Mediation

اقدامات و فعالیت های آموزشی

۱. ارائه گزارش روزانه توسط دانشجو (پیوست شماره ۶).
۲. ارائه گزارش آشنایی با موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۷).
۳. ارائه گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۸).
۴. ارائه گزارش مطالعه پرونده مراجعین موسسه؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۹).
۵. ارائه گزارش آشنایی و مشاهده گروه های فعال موسسه (شرکت در حداقل دو جلسه با هماهنگی سرپرست)، اعم از مرتبط یا غیر مرتبط با مددکاری اجتماعی (مانند گروه های هنری، گروه های مذهبی و ...) طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۵).
 - نکته: در صورتی که مرکز در آن زمان گروه فعالی نداشت، دانشجو موظف است که پیگیری کند تا با هماهنگی سرپرست در گروه های فعال سایر موسسات مشابه برای گروه هدف، شرکت کند.
۶. ارائه گزارش ارزیابی و نیازسنجی کار گروهی در موسسه طی ۲ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۶).
۷. ارائه گزارش اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف برای کار گروهی در موسسه طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۶).
۸. ارائه گزارش برنامه ریزی و طرح تشکیل ۲ گروه در موسسه (پیوست شماره ۱۶).
۹. ارائه گزارش فرایند ارائه ۱ مداخله گروهی بلند مدت مبتنی بر رویکرد و نظریه، برای یکی از ۲ طرح تدوین شده (پیوست شماره ۱۶).
 - نکته: پیشنهاد می شود که سرپرست مستقیم یا یکی از مددکاران اجتماعی مورد تایید سرپرست و یا مشاور علمی در جلسات اولیه مداخله گروهی حضور داشته باشند. در ادامه فرایند، سرپرست می تواند به صلاح دید خود، گروه را به دانشجو واگذار کند و نظارت غیرمستقیم داشته باشد.

۱۰. ارائه گزارش پایش و ارزشیابی مداخله گروهی ارائه شده (پیوست شماره ۱۶).

۱۱. ارائه گزارش خدمات مددکاری اجتماعی فردی کوتاه مدت (مداخلات اولیه) به حداقل ۴ مراجع از شرکت کنندگان در گروه (پیوست شماره ۱۴).

۱۲. ارائه گزارش خدمات مددکاری اجتماعی فردی بلندمدت (مداخلات مبتنی بر نظریه) به حداقل ۱ مراجع از شرکت کنندگان در گروه (پیوست شماره ۱۴).

۱۳. ارائه گزارش مورد برای مداخله گروهی صورت گرفته (چارچوب پیشنهادی گروه).

۱۴. با توجه به ظرفیت دانشجو و فرایند کارآموزی، و با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، دانشجو می تواند گزارش اقدامات خود را به شیوه های دیگری که در دستورالعمل برای مستندسازی و گزارش تجارب آمده است، ارائه دهد (مرحله هفتم).

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای ۱

اهداف یادگیری

هدف کلی: شناخت جامعه گروه هدف یا جامعه محل کارآموزی و پدیده ها و مسائل اجتماعی آن و ارائه طرح کمکی در راستای بهبود وضعیت جامعه

اهداف اختصاصی:

۱. دانشجو نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی به ویژه در کار با جامعه پایبندی نشان دهد.
۲. دانشجو به نگاه و رویکردهای تخصصی و مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی در کار با جوامع به عنوان یک حرفه تخصصی و تاثیرگذار در حوزه اجتماعی اعتقاد پیدا کند.
۳. دانشجو نسبت به پدیده ها، مسائل اجتماعی و مشکلات مرتبط با گروه های هدف موسسه و جامعه محل کارآموزی حساس و به آن توجه کند.
۴. دانشجو به کار با جوامع برای ارتقای کیفیت خدمات موسسه یا جامعه محل کارآموزی و یا وضعیت گروه های هدف آن اعتقاد پیدا کند.
۵. دانشجو به عنوان یک مددکار اجتماعی احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با جوامع و گروه های محلی پیدا کند.
۶. دانشجو به کار با جامعه و گروه های محلی علاقمند شود.
۷. دانشجو تاریخچه، اهداف، کارکردها، فرایند ارائه خدمات (با تمرکز بر فعالیت های جامعه ای)، قوانین، ساختار و گروه هدف موسسه و جامعه محل کارآموزی را بخوبی بشناسد.

۸. دانشجو دانش و آگاهی کاملی از فعالیت های جامعه ای مرتبط با گروه های هدف موسسه، در موسسه، جامعه محل

کارآموزی و یا فراتر از آن در سطح منطقه ای و ملی کسب کند.

۹. دانشجو انواع مهارت های کار با جوامع مانند تسهیلگری^۸، سازماندهی و بسیج اجتماعی^۹، میانجی گری^{۱۰}، ارزیابی و پژوهش

مشارکتی^{۱۱}، سیاستگذاری و مدافع گری^{۱۲}، آموزش و توانمندسازی و ... را بشناسد و بکار بگیرد.

۱۰. دانشجو عوامل موثر در کار با جوامع، مانند گروه های ذی نفع، روابط قدرت، مشارکت، هنجارها و ارزش های قومیتی،

اجتماعی، فرهنگی و .. را مدنظر داشته باشد و بتواند بر اساس آنان مداخلات خود را طراحی و اجرا کند.

۱۱. دانشجو بتواند ظرفیت های موجود در موسسه برای ارائه خدمات مددکاری اجتماعی در سطح جامعه بشناسد و بکار بگیرد.

۱۲. دانشجو بتواند یک فرایند تشکیل و اجرای مداخله جامعه ای را شامل ارزیابی (نیازسنجی)، انتخاب رویکرد، اولویت بندی

نیازها و تعیین اهداف، برنامه ریزی، ارائه مداخله، پایش و ارزشیابی، با مشارکت و بسیج ذی نفعان بشناسد و اجرا کند.

نکته: لازم به یادآوری است که فرایند مددکاری اجتماعی کار با جوامع، خطی نیست و به صورت پویا رفت و برگشت بین

مراحل می تواند صورت بگیرد.

۱۳. دانشجو بتواند یک رویکرد یا نظریه متناسب و کوتاه مدت برای کار جامعه ای را انتخاب، اجرا و ارزشیابی کند.

⁸ Facilitation

⁹ Community Organization & Mobilization

¹⁰ Mediation

¹¹ Participatory Research & Evaluation

¹² Advocacy

اقدامات و فعالیت های آموزشی

۱. ارائه گزارش روزانه توسط دانشجو (پیوست شماره ۶).
۲. ارائه گزارش آشنایی با موسسه و جامعه محل کارآموزی؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۷).
۳. ارائه گزارش ارزیابی و نیازسنجی کار جامعه در موسسه طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۷).
۴. ارائه گزارش بسیج اجتماعی و تشکیل تیم به منظور فرایند کار جامعه ای (پیوست شماره ۱۷)
 - نکته: این گزارش برای تمام مراحل فرایند کار جامعه ای به مرور تکمیل می شود.
۵. ارائه گزارش اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف برای کار جامعه ای کوتاه مدت در موسسه طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۷).
۶. ارائه گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف انتخابی در ارزیابی و اولویت بندی نیازها (پیوست شماره ۱۷).
۷. ارائه گزارش انتخاب رویکرد تخصصی به منظور فرایند کار جامعه ای کوتاه مدت برای ۲ اولویت انتخاب شده (پیوست شماره ۱۷)
۸. ارائه گزارش برنامه ریزی و طرح مداخله جامعه ای کوتاه مدت برای ۲ اولویت انتخاب شده (پیوست شماره ۱۷).
۹. ارائه گزارش فرایند ارائه ۱ مداخله جامعه ای کوتاه مدت، برای یکی از ۲ طرح تدوین شده (پیوست شماره ۱۷).
 - نکته: پیشنهاد می شود که سرپرست مستقیم یا یکی از مددکاران اجتماعی مورد تایید سرپرست و یا مشاور علمی در جلسات اولیه مرتبط با فرایند جامعه ای حضور داشته باشند. در ادامه فرایند، سرپرست می تواند به صلاحدید خود، فرایند را به دانشجو واگذار کند و نظارت غیرمستقیم داشته باشد.
۱۰. ارائه گزارش پایش و ارزشیابی مداخله جامعه ای ارائه شده (پیوست شماره ۱۷).

۱۱. ارائه گزارش خدمات مددکاری اجتماعی فردی بلندمدت (مداخلات مبتنی بر نظریه) به حداقل ۱ مراجع از از خدمت گیرندگان موسسه (پیوست شماره ۱۴).

۱۲. ارائه گزارش مورد برای مداخله جامعه ای صورت گرفته (چارچوب پیشنهادی گروه).

۱۳. با توجه به ظرفیت دانشجو و فرایند کارآموزی، و با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، دانشجو می تواند گزارش اقدامات خود را به شیوه های دیگری که در دستورالعمل برای مستندسازی و گزارش تجارب آمده است، ارائه دهد (مرحله هفتم).

کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای ۲

اهداف یادگیری

هدف کلی:

هدف از انجام کار مددکاری جامعه ای، شناخت جامعه گروه هدف یا جامعه محل کارآموزی، شناخت مسائل اجتماعی جامعه، تدوین طرح مداخله بر اساس الگوهای کار مددکاری جامعه ای، اجرایی کردن طرح و تدوین گزارش طرح مددکاری جامعه ای است. در واقع در کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای ۲ دانشجو باید بتواند با توجه به درس آموخته ها و تجربه کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی جامعه ای ۱، فرایند کار با جوامع را با تسلط، استقلال و اعتماد به نفس بیشتری انجام دهد. علاوه بر این، در جامعه ای ۲ دانشجو باید بتواند با انتخاب رویکرد یا نظریه متناسب، برنامه ریزی و مداخله بلندمدت جامعه ای (با توجه به متفاوت بودن نوع الگوی مداخله، تعداد مداخلات، جمعیت مورد مداخله، فرایند کامل ارزشیابی با ابزار معتبر و...) داشته باشد.

اهداف اختصاصی:

۱. دانشجو نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی به ویژه در کار با جامعه پایبندی نشان دهد.
۲. دانشجو به نگاه و رویکردهای تخصصی و مبتنی بر شواهد مددکاری اجتماعی در کار با جوامع به عنوان یک حرفه تخصصی و تاثیرگذار در حوزه اجتماعی اعتقاد پیدا کند.
۳. دانشجو نسبت به پدیده ها، مسائل اجتماعی و مشکلات مرتبط با گروه های هدف موسسه و جامعه محل کارآموزی حساس و به آن توجه کند.
۴. دانشجو به کار با جوامع برای ارتقای کیفیت خدمات موسسه یا جامعه محل کارآموزی و یا وضعیت گروه های هدف آن اعتقاد پیدا کند.

۵. دانشجوی به عنوان یک مددکار اجتماعی احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با جوامع و گروه های محلی پیدا کند.
۶. دانشجوی به کار با جامعه و گروه های محلی علاقمند شود.
۷. دانشجوی تاریخچه، اهداف، کارکردها، فرایند ارائه خدمات (با تمرکز بر فعالیت های جامعه ای)، قوانین، ساختار و گروه هدف موسسه و جامعه محل کارآموزی را بخوبی بشناسد.
۸. دانشجوی دانش و آگاهی کاملی از فعالیت های جامعه ای مرتبط با گروه های هدف موسسه، در محیط پیرامون موسسه و یا فراتر از آن در سطح منطقه ای و ملی کسب کند.
۹. دانشجوی انواع مهارت های کار با جوامع مانند تسهیلگری، سازماندهی و بسیج اجتماعی، میانجی گری، ارزیابی و پژوهش مشارکتی، سیاستگذاری، مدافع گری، آموزش و توانمندسازی و ... را بشناسد و بکار بگیرد.
۱۰. دانشجوی عوامل موثر در کار با جوامع، مانند گروه های ذی نفع، روابط قدرت، مشارکت، هنجارها و ارزش های قومیتی، اجتماعی، فرهنگی و .. را مدنظر داشته باشد و بتواند بر اساس آنان مداخلات خود را طراحی و اجرا کند.
۱۱. دانشجوی بتواند ظرفیت های موجود در موسسه برای ارائه خدمات مددکاری اجتماعی در سطح جامعه بشناسد و بکار بگیرد.
۱۲. دانشجوی بتواند یک فرایند تشکیل و اجرای مداخله جامعه ای را شامل ارزیابی (نیازسنجی)، انتخاب رویکرد، اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف، برنامه ریزی، ارائه مداخله، پایش و ارزشیابی، با مشارکت و بسیج ذی نفعان بشناسد و اجرا کند.
- نکته: لازم به یادآوری است که فرایند مددکاری اجتماعی کار با جوامع، خطی نیست و به صورت پویا رفت و برگشت بین مراحل می تواند صورت بگیرد.
۱۳. دانشجوی بتواند یک رویکرد یا نظریه متناسب و بلند مدت برای کار جامعه ای را انتخاب، اجرا و ارزشیابی کند.

اقدامات و فعالیت های آموزشی

۱. ارائه گزارش روزانه توسط دانشجو (با کمک بانک اطلاعاتی شماره ۶).

۲. ارائه گزارش آشنایی با موسسه و جامعه محل کارآموزی؛ حداکثر طی ۳ جلسه اول کارآموزی (پیوست شماره ۷).

۳. ارائه گزارش ارزیابی و نیازسنجی کار جامعه در موسسه طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست شماره ۱۷).

۴. ارائه گزارش بسیج اجتماعی و تشکیل تیم به منظور فرایند کار جامعه ای (پیوست شماره ۱۷)

• نکته: این گزارش برای تمام مراحل فرایند کار جامعه ای به مرور تکمیل می شود.

۵. ارائه گزارش اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف برای کار جامعه ای بلند مدت در موسسه طی ۳ جلسه کارآموزی (پیوست

شماره ۱۷).

۶. ارائه گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف انتخابی در ارزیابی و اولویت بندی نیازها (پیوست شماره ۱۷).

۷. ارائه گزارش انتخاب رویکرد تخصصی به منظور فرایند کار جامعه ای بلند مدت برای ۲ اولویت انتخاب شده (پیوست شماره ۱۷)

(۱۷)

۸. ارائه گزارش برنامه ریزی و طرح مداخله جامعه ای بلند مدت برای ۲ اولویت انتخاب شده (پیوست شماره ۱۷).

۹. ارائه گزارش فرایند ارائه ۱ مداخله جامعه ای بلند مدت مبتنی بر رویکرد و نظریه، برای یکی از ۲ طرح تدوین شده (پیوست

شماره ۱۷).

• نکته: پیشنهاد می شود که سرپرست مستقیم یا یکی از مددکاران اجتماعی مورد تایید سرپرست و یا مشاور علمی در

جلسات اولیه مرتبط با فرایند جامعه ای حضور داشته باشند. در ادامه فرایند، سرپرست می تواند به صلاح دید خود،

فرایند را به دانشجو واگذار کند و نظارت غیرمستقیم داشته باشد.

۱۰. ارائه گزارش پایش و ارزشیابی مداخله جامعه ای ارائه شده (پیوست شماره ۱۷).

۱۱. ارائه گزارش خدمات مددکاری اجتماعی فردی بلندمدت (مداخلات مبتنی بر نظریه) به حداقل ۱ مراجع از خدمت گیرندگان

موسسه (پیوست شماره ۱۴).

۱۲. ارائه گزارش مورد برای مداخله جامعه ای صورت گرفته (پیوست شماره ۱۷).

۱۳. با توجه به ظرفیت دانشجو و فرایند کارآموزی، و با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، دانشجو می تواند گزارش اقدامات

خود را به شیوه های دیگری که در دستورالعمل برای مستندسازی و گزارش تجارب آمده است، ارائه دهد (مرحله هفتم).

مرحله هفتم:

گزارش و ارائه تجربیات و دستاوردهای دوره کارآموزی

در انتهای هر نیم سال تحصیلی و فرایند آموزشی کارآموزی، دانشجویان لازم است که از فرصت‌ها و ظرفیت‌های مختلف برای گزارش فعالیت‌ها و تجارب خود در کارآموزی به سایر دانشجویان، سرپرستان، مشاوران علمی و سایر اعضای کمیته استفاده کنند. از جمله اقداماتی که در این راستا می‌تواند صورت بگیرد، می‌توان به موارد زیر اشاره کرد:

۱. ارائه در جلسات "گزارش مورد"۱۳:

○ با توجه به اینکه "گزارش مورد" بخشی از نمره را در ارزشیابی دانشجویان به خود اختصاص می‌دهد، تمامی دانشجویان موظف هستند که گزارش مورد خود را در چارچوب مشخص شده (چارچوب پیشنهادی گروه) برای هر نیمسال تحصیلی، به سرپرست و مشاور علمی خود ارائه دهند. مشاوران علمی پس از تایید گزارش، باید آن را به دستیار کمیته کارآموزی ارائه دهند. دستیار کمیته کارآموزی با توجه به زمانبندی و شرایط ارائه جلسه، تعدادی از گزارشات را انتخاب کرده تا با توجه به آنان برنامه ریزی جهت برگزاری جلسه صورت بگیرد.

○ دانشجویان می‌توانند، علاوه بر اینکه "گزارش مورد" خود را در قالب استاندارد آماده می‌کنند، با خلاقیت خود، از ابزارهای چندرسانه‌ای مانند فیلم، موشن گرافی، پادکست و .. نیز به ارائه "گزارش مورد" خود اضافه کنند. تصمیم‌گیری در مورد ارائه شکل متفاوت "گزارش مورد" بر عهده دستیار کمیته کارآموزی خواهد بود.

- کمیته کارآموزی موظف است که در ابتدای هر نیم‌سال تحصیلی (ماه اول) و پس از اتمام گزارشات و فعالیت های دانشجویان در کارآموزی نیم سال تحصیلی گذشته، جلسه ای برای ارائه گزارشات مورد دانشجویان برگزار کند.
- کمیته کارآموزی باید شرایط اجرای جلسه را به گونه‌ای برنامه‌ریزی کند که تمامی دانشجویان امکان حضور را داشته باشند و در واقع به عنوان یکی از جلسات کارآموزی آنان در نیم سال تحصیلی جدید در نظر گرفته شود.
- توصیه می شود که این جلسات برای کارآموزی در عرصه مددکاری اجتماعی فردی، گروهی و جامعه ای به صورت مجزا برگزار شود.
- توصیه می شود که این جلسات در یکی از مراکز کارآموزی با هدف جلب مشارکت مراکز برگزار شود.
- توصیه می شود که این جلسات با حضور مشاوران علمی و سرپرستان برگزار شود.
- توصیه می شود که در انتهای این جلسات سه "گزارش مورد" برگزیده با مشارکت خود دانشجویان، انتخاب شود و کمیته کارآموزی امتیاز و هدیه ای برای دانشجویان برگزیده در نظر بگیرد. این انتخاب می تواند با کمک معیارهای مشخص شده (پیوست شماره ۱۸) صورت بگیرد.
- تمامی گزارشات مورد ارائه شده در هر نیم سال تحصیلی، باید در بانک اطلاعاتی کارآموزی دانشجویان و به صورت طبقه بندی شده فردی گروهی و جامعه ای، در اختیار تمام دانشجویان قرار بگیرد (فضای آنلاین اشتراکی مستندات کارآموزی)

۲. چاپ "گزارشات مورد" برگزیده در کتابچه:

- کمیته کارآموزی موظف است که پس از برگزاری جلسه گزارش مورد دانشجویان، جلسه ای با کمیته کارآموزی برای بررسی گزارش های برگزیده جهت چاپ در کتابچه/فصلنامه تخصصی مددکاری اجتماعی برگزار کند.
- منظور از گزارش های برگزیده و انتخاب شده، گزارش هایی هستند که یا توسط دانشجویان انتخاب شده اند و یا اعضای کمیته آن ها را برای چاپ پیشنهاد می دهند.
- دانشجو باید زیر نظر مشاور علمی اصلاحات پیشنهادی کمیته و سرپرست را اعمال کند و گزارش را در چارچوب مشخص برای چاپ آماده کند.
- لازم به ذکر است که در مقاله چاپ شده در قالب "گزارش مورد"، دانشجو به عنوان نویسنده اول، مشاور علمی به عنوان نویسنده مسئول و سرپرست موسسه به عنوان نویسنده دوم باید قید شوند. همکاری سایر نویسندگان در صورتی که مشارکت واقعی در فرایند داشته باشند بلامانع است.

۳. معرفی مراکز با کمک ابزارهای خلاقانه و چندرسانه ای:

- دانشجویان می توانند با هدف تکمیل بانک اطلاعاتی کارآموزی و معرفی موسسات، گزارش معرفی موسسه خود را با خلاقیت خود و به شکل های مختلف بروشور، فیلم، پادکست و ... طراحی و ارائه کنند.
- این فعالیت می تواند به صورت گروهی و توسط دانشجویانی که در همان نیم سال تحصیلی یا در نیم سال های تحصیلی گذشته در آن مرکز کارآموز بوده اند صورت بگیرد.
- تولیدات منتخب توسط کمیته کارآموزی، می توانند در جلسات ابتدایی نیم سال تحصیلی برای معرفی موسسات نمایش داده شوند.

۴. شرکت در جلسات "بهترین دستاورد و تجربه من در کارآموزی":

- کمیته کارآموزی موظف است که در ابتدای هر نیم سال تحصیلی (ماه اول یا ماه دوم) و پس از اتمام گزارشات و فعالیت های دانشجویان در کارآموزی نیم سال تحصیلی گذشته، جلسه ای برای شنیدن دیدگاه ها و تجربیات دانشجویان برگزار کند.
- هدف جلسه، به اشتراک گذاشتن تجربیات مثبت دانشجویان در دوره کارآموزی، چالش های مواجه شده و راهکارهای آنان برای حل مشکلات و چالش های پیش آمده است.
- برنامه ریزی محتوا و مدیریت جلسه باید با همکاری مستقیم نماینده دانشجویان در کمیته باشد تا حداکثر استفاده از زمان برنامه ریزی شده برای شنیدن دیدگاه ها و تجارب متنوع دانشجویان صورت بگیرد.
- کمیته کارآموزی باید شرایط اجرای جلسه را به گونه ای برنامه ریزی کند که تمامی دانشجویان امکان حضور را داشته باشند و در واقع به عنوان یکی از جلسات کارآموزی آنان در نیم سال تحصیلی جدید در نظر گرفته شود.
- توصیه می شود که این جلسات با حضور مسئول و دستیار کمیته کارآموزی، مشاوران علمی و سرپرستان برگزار شود.

۵. ارائه گزارش در جلسات مقاله خوانی^{۱۴}

- دانشجویان می توانند با هدف آشنایی سایر دانشجویان با گروه هدفی که در دوره کارآموزی با آن ها در ارتباط بوده اند، گزارش علمی مرتبط با گروه های هدف خود را در صورتی که بر پایه شواهد دقیق و به روز علمی نوشته شده باشد، در جلسات مقاله خوانی که در سطح دانشگاه و گروه برگزار می شود، ارائه دهند.
- از طرف دیگر، در صورت موفق بودن تجربه این ارائه در سطح دانشگاه، دانشجو می تواند در همین قالب، گزارش خود را در سطح موسسه ای که در آن فرایند کارآموزی را انجام داده است، برای ارائه دهندگان خدمات موسسه ارائه دهد.

¹⁴ Journal club

○ لازم به ذکر است که تمامی این فرایندها و اقدامات باید زیر نظر و با تایید سرپرست و استاد مشاور صورت بگیرد.

۶. ارائه گزارش در قالب ساینس اسلم^{۱۵}

○ دانشجویان می توانند با هدف ارائه گزارش مداخلات خود در سطح گروه و جامعه با زبانی ساده و قابل فهم برای عموم دانشجویان، از فرصت برگزاری جلسات ساینس اسلم در سطح دانشگاه استفاده کرده و گزارش خود را در چارچوب مورد تایید واحد برگزار کننده ساینس اسلم برای دانشجویان مددکاری اجتماعی و سایر دانشجویان ارائه دهند.

○ از طرف دیگر، در صورت موفق بودن تجربه این ارائه در سطح دانشگاه، دانشجو می تواند در همین قالب، گزارش خود را در سطح موسسه یا جامعه ای که در آن فرایند کارآموزی را انجام داده است، برای گروه های هدف مختلف ارائه دهد.

○ لازم به ذکر است که تمامی این فرایندها و اقدامات باید زیر نظر و با تایید سرپرست و استاد مشاور صورت بگیرد.

¹⁵ Science Slam

مرحله هشتم:

نظارت و ارزشیابی فرایند کارآموزی

کمیته کارآموزی در طول نیم سال تحصیلی به صورت مداوم به واسطه اعضای کارگروه نظارت کمیته، بر فرایند کارآموزی نظارت دارد. علاوه بر این، در انتهای هر نیم سال تحصیلی و فرایند آموزشی کارآموزی، کمیته کارآموزی موظف است که ساختار، فرایند و نقش های مشارکت کننده در آن را مورد ارزشیابی قرار دهد. این ارزشیابی با نگاه حداکثری مشارکتی صورت می گیرد و در واقع سه بازوی اصلی آن یعنی دانشجو، سرپرست مستقیم و مشاور علمی در این ارزشیابی نقش ایفا می کنند:

الف- ارزشیابی از دیدگاه سرپرست مستقیم: در انتهای هر نیم سال تحصیلی و با توجه به زمانبندی ارائه شده توسط مسئول کمیته کارآموزی، فرم های ارزشیابی در اختیار سرپرستان مستقیم قرار خواهد گرفت (پیوست شماره ۱۹). در این ارزشیابی علاوه بر اینکه دانشجو در چارچوب اهداف کارآموزی مورد ارزشیابی قرار می گیرد، دیدگاه و نظرات سرپرست در رابطه با ساختار و فرایند کارآموزی، مشاور علمی و همچنین موسسه و حتی خود ایشان (خودارزشیابی) نیز جمع اوری و ثبت خواهد شد.

ب- ارزشیابی از دیدگاه مشاور علمی: در انتهای هر نیم سال تحصیلی و با توجه به زمانبندی ارائه شده توسط مسئول کمیته کارآموزی، فرم های ارزشیابی در اختیار مشاوران علمی قرار خواهد گرفت (پیوست شماره ۲۰). در این ارزشیابی علاوه بر اینکه دانشجو در چارچوب اهداف کارآموزی مورد ارزشیابی قرار می گیرد، دیدگاه و نظرات مشاور علمی در رابطه با ساختار و فرایند کارآموزی و همچنین موسسه و سرپرست نیز جمع اوری و ثبت خواهد شد.

ج- ارزشیابی از دیدگاه دانشجو: در انتهای هر نیم سال تحصیلی و با توجه به زمانبندی ارائه شده توسط مسئول کمیته کارآموزی، فرم های ارزشیابی در اختیار دانشجویان قرار خواهد گرفت (پیوست شماره ۲۱). در این ارزشیابی علاوه بر اینکه

دانشجو در چارچوب اهداف کارآموزی خود را مورد ارزشیابی قرار می دهد، دیدگاه و نظرات وی در رابطه با ساختار و فرایند

کارآموزی، مشاور علمی، موسسه و سرپرست نیز جمع اوری و ثبت خواهد شد.

در واقع ابعاد مختلف زیر از دیدگاه ی نفعان مختلف مورد ارزشیابی قرار می گیرد:

- دانشجو و فرایند کارآموزی وی

- مشاور علمی

- سرپرست مستقیم

- موسسه کارآموزی

- ساختار و فرایند کارآموزی

فصل چهارم:

سیاست ها و قواعد دوره کارآموزی

در این فصل مجموعه قواعدی که می تواند به شفافیت بیشتر و تصمیم گیری مشخص در فرایند کارآموزی کمک کند، ارائه شده اند.

۱. تامین امنیت دانشجویان در فرایند کارآموزی

- کمیته کارآموزی موظف است که برای هر موسسه پیش از جایابی دانشجویان، هرگونه خطر یا آسیب بالقوه ای که ممکن است با توجه به محل موسسه و یا گروه هدف آن برای دانشجویان وجود داشته باشد را شناسایی کند. مانند قرار گرفتن در محله پرآسیب؛ یا رفتارهای پرخطر خدمت گیرندگان.

- کمیته کارآموزی باید به هنگام انتخاب موسسه و جایابی دانشجویان، راهکارها و ملاحظات لازم برای پیشگیری و خودمراقبتی را با دانشجویان مطرح کند. مانند تاکید بر حضور در موسسه در ساعات روشنایی شبانه روز یا هماهنگی وسیله نقلیه جهت رفت و آمد؛ یا تاکید بر پرهیز دانشجویان از انجام هرگونه رفتار تحریک آمیز و پرخطر در مقابل گروه هدف یا جامعه محلی موسسه.

- دانشجویان نباید فراتر از راهنمای کارآموزی هیچ گونه اقدام و فعالیتی که ممکن است، امنیت آنان و سایر کارکنان موسسه را به خطر می اندازد انجام دهند. هرگونه فعالیت باید با نظارت و تایید سرپرست صورت بگیرد.

○ توجه به رفتارها و اقدامات دانشجویان به ویژه در کارآموزی جامعه ای که دانشجویان ممکن است خارج از موسسه و در متن جامعه فعالیت کنند، از اهمیت بسیار بالایی برخوردار است.

○ دانشجویان به هیچ عنوان نباید به صورت شخصی و خارج از موسسه، به صورت مستقیم، با خدمت گیرندگان تعامل داشته باشند. حتی در صورت تلاش برای تداوم خدمات و پیگیری مراجع یا مراجعان، هرگونه ارتباط باید به واسطه موسسه کارآموزی یا منابع حمایتی رسمی دیگر صورت بگیرد و نه ارتباط مستقیم دانشجو و مراجع.

○ دانشجویان باید بدانند که در صورت هرگونه آسیب یا نگرانی برای امنیت خود باید با چه کسی این موضوع را مطرح کنند. در واقع باید به دانشجویان تاکید شود که لازم است که در صورت شناسایی هرگونه نگرانی، ابتدا آن

را با سرپرست یا مشاور علمی خود و در صورت رفع نشدن، با دستیار و سپس مسئول کمیته مطرح کنند. در واقع باید به نگرانی خود تا زمان اطمینان از رفع آن توجه کنند.

- سرپرست و مشاور علمی نباید به هیچ عنوان دانشجو را در معرض اقدامی قرار دهند که ممکن است، سلامت و امنیت وی به خطر بیافتد:

- دانشجویان مانند تمامی کارکنان موسسه باید از اصول ایمنی در مواقع بحرانی مطلع باشند و مهارت و آمادگی لازم را برای مراقبت و حفظ ایمنی خود داشته باشند (مانند راه های فرار، محل کپسول آتش نشانی)
- موسسه باید شرایط ارتباط دانشجو با خدمت گیرندگان در موسسه، در بازدید از منزل و به ویژه در فعالیت های جامعه ای خارج از موسسه را به گونه ای فراهم کند که از امنیت دانشجو اطمینان پیدا کند.
- موسسه به هیچ عنوان نباید دانشجو را تنها یا صرفاً همراه با یک دانشجوی دیگر برای بازدید از منزل بفرستد. در واقع همواره یک فرد مطمئن و با تجربه از موسسه باید دانشجویان را همراهی کند. همچنین وظیفه اطمینان از رفت و آمد امن دانشجو در ساعات کارآموزی برای بازدید از منزل یا هرگونه رفت و آمد به خارج از موسسه در راستای اهداف کارآموزی (به موسسات دیگر یا کارآموزی جامعه ای) بر عهده موسسه می باشد.
- دانشجویان نباید به تنهایی مسئولیت های بالینی پرخطر را بر عهده بگیرند (مصاحبه به تنهایی با مراجع با احتمال رفتار پرخطر، حضور در گروه، مکان ها یا اجتماعات افراد با رفتار پرخطر به تنهایی).

۲. رفتار و پوشش دانشجو در محل کارآموزی

- رفتار دانشجو باید نشان دهنده تعهد وی نسبت به حرفه مددکاری اجتماعی، اصول اخلاقی و ارزش های آن، سیاست ها و قوانین کشور، موسسه و دانشگاه باشد؛

- دانشجوی ملزم به رعایت پوشش حرفه‌ای، متناسب با فرهنگ و قوانین موسسه، محل ارائه خدمت و جامعه هدف در چارچوب عرف جامعه است؛

- استفاده از پوشش، نمادها یا رفتارهای تبعیض آمیز، جلب توجه کننده یا مغایر با شأن حرفه مددکاری اجتماعی ممنوع است.

۳. رفت و آمد دانشجویان به محل کارآموزی

- کمیته کارآموزی تلاش می کند که برای موسساتی که رفت و آمد برای دانشجویان دشوار است و یا موسسه در محیط‌های پرآسیب و با امنیت پایین قرار دارد، تسهیلات رفت و آمد تدارک ببیند. این موضوع در هر نیم سال تحصیلی با توجه به درخواست دانشجویان و تصمیم کمیته قابل پیگیری است. البته کمیته هیچ تعهد قطعی به این موضوع ندارد و دانشجویان پیش از انتخاب موسسه باید نسبت به این موضوع آگاهی داشته باشند.

۴. اقدامات جایگزین برای دانشجویان در ساعات حضور در موسسه

- در شرایط خاص و با تایید و هماهنگی مشاور علمی، بخشی از ساعات حضور دانشجو می تواند با مطالعه، پژوهش، شرکت در کارگاه های آموزشی در راستای اهداف کارآموزی جایگزین شود (مانند شرکت در دوره های آموزشی یک موسسه مشابه یا دانشگاه).

- سرپرست مستقیم در صورتی می تواند از همکاری دانشجو برای فعالیت های موسسه فراتر از راهنمای کارآموزی استفاده کند، که این فعالیت ها و تکالیف محول شده به دانشجو در راستای اهداف کارآموزی و توانمندی تخصصی و حرفه ای دانشجو صورت باشند. همچنین باید حتما با توجه به برنامه یادگیری و با هماهنگی و تایید مشاور علمی باشند.

۵. کارآموزی دانشجویان در محل اشتغال خود

- دانشجویان می توانند، پس از بررسی و تایید کمیته کارآموزی واحدهای کارآموزی گروهی و جامعه ای را در محل اشتغال خود بگذرانند.
- کمیته کارآموزی باید بررسی کند که موسسه و سرپرست باید بدون استثنا شرایط و ضوابط تعریف شده در این دستورالعمل را داشته باشند.
- کمیته کارآموزی باید اطمینان پیدا کند که اهداف و فرایند آموزشی فراتر از وظایف شغلی عادی دانشجو باشند و همچنین تفکیک شفاف و مشخصی بین وظایف شغلی معمول و اقدامات مرتبط با کارآموزی وجود داشته باشد.

۶. رسیدگی به مسائل و چالش های خاص دانشجو در دوران کارآموزی

- دانشجویان ممکن است که در فرایند کارآموزی چه در موسسه و چه در دانشگاه با چالش ها و مشکلاتی مواجه شوند.
- همانطور که در مبحث مربوط به امنیت دانشجویان مطرح شد، دانشجویان باید بدانند که در رابطه با هرگونه مساله و چالش باید با چه کسی این موضوع را مطرح کنند. دانشجویان لازم است که مسائل خود را با توجه به نوع موضوع، ابتدا با سرپرست یا مشاور علمی خود و در صورت رفع نشدن، با دستیار و سپس مسئول کمیته مطرح کنند.
- به دانشجویان باید اطمینان داده شود که در صورت مواجهه با خشونت، تهدید، آزار یا تبعیض، کمیته کارآموزی حمایت لازم را از وی خواهد کرد.
- در صورتی که دانشجویان در خود موسسه با مشکلی روبه رو شوند در مرحله اول باید با سرپرست خود در میان بگذارند و در صورتی که مشکل حل نشد به مشاور علمی و کمیته اطلاع دهند.
- در صورتی که دانشجویان با سرپرست به مشکل برخورد کنند، ابتدا باید با سرپرست خود در میان بگذارند و در صورتی که مشکل حل نشد، دستیار و سپس مسئول کمیته را در جریان بگذارد.
- مسائل و مشکلاتی که به صورت مشترک میان دانشجویان وجود دارد، بهتر است که از طریق نماینده دانشجویان در کمیته کارآموزی پیگیری شود.

۷. ملاحظات مرتبط با دانشجویان با نیازهای ویژه و شرایط خاص

- کمیته کارآموزی موظف است که در جایی و انتخاب محل کارآموزی در عین حال که شرایط دانشجویان با نیازهای ویژه و همچنین نیازهای درمانی خاص را مورد توجه قرار می دهد، تلاش کند هیچ گونه تبعیض و نابرابری بر این گروه اعمال نشود.

- کمیته کارآموزی موظف است که در صورت وجود دانشجویان با نیازهای ویژه و همچنین نیازهای درمانی خاص، تلاش کند که با موسساتی که تا حد ممکن برای این گروه مناسب سازی شده اند، همکاری کند.

- کمیته کارآموزی موظف است که بدون اطلاع و رضایت دانشجو هیچ گونه اطلاعات شخصی از وی را افشا نکند و در اختیار موسسه، سرپرست یا مشاور علمی قرار ندهد.

- کمیته کارآموزی موظف است که با هماهنگی سرپرست و مشاور علمی، برنامه کارآموزی دانشجو با توجه به شرایط وی متناسب سازی شود. البته در این متناسب سازی باید تلاش شود که تا حد ممکن اهداف دوره تحقق پیدا کند.

- کمیته کارآموزی با توجه به شرایط دانشجو مانند دانشجویان باردار با شرایط خاص، می تواند گزینه کارآموزی از راه دور را نیز مورد بررسی قرار دهد. شرایط این نوع کارآموزی در قسمت «کارآموزی در شرایط خاص و بحران» توصیف شده است.

۸. ملاحظات مرتبط با کارآموزی در بحران و شرایط خاص جمعی

- در شرایط خاص و بحرانی مانند همه گیری کرونا، کمیته کارآموزی می تواند با توجه به شرایط، امکان هایی چون کارآموزی دانشجویان در شهرها و محل زندگی خود و همچنین کارآموزی از راه دور را برنامه ریزی کند.

- در کارآموزی از راه دور، حضور فیزیکی دانشجو در موسسه کارآموزی به صورت حداقلی است و عمده جلسات هماهنگی با سرپرست، مشاور علمی و همچنین فرایند ارائه خدمت به خدمت گیرندگان با کمک ابزارها و روش های غیرحضوری صورت می گیرد.

- موسسات انتخاب شده در این شرایط و همچنین سرپرستان آنان باید شرایط همکاری با دانشگاه و معیارهای مطرح شده در این راهنما را داشته باشند. البته به دلیل شرایط خاص و بحرانی، در صورتی که موسساتی که همه شرایط را داشته باشند، یافت نشد، باید تلاش شود که حداقل ها و معیارهای اصلی تحقق پیدا کنند.
- در فرایند کارآموزی از راه دور، باید تلاش شود که محرمانگی و رازداری مراجعان با توجه به استفاده از ابزارهای ارتباطی از راه دور، به خطر نیافتد. در واقع موسسات، سرپرست و مشاور علمی باید راهکارها و پیش بینی های مشخصی در این رابطه داشته باشند.
- در فرایند کارآموزی از راه دور، با توجه به اینکه دانشجویان مجبور هستند خارج از بستر موسسه و احتمال زیاد به صورت شخصی با خدمت گیرندگان در تماس باشند، باید تلاش شود که رابطه حرفه ای حفظ شود. در واقع موسسات، سرپرست و مشاور علمی با توجه به نوع کارآموزی و ابزارهای ارتباط از راه دور در دسترس، باید ملاحظات و نکات لازم را با دانشجو مرور کرده و راهکارها و پیش بینی های مشخصی در این رابطه داشته باشند (برای نمونه تاکید بر عدم پاسخگویی به مراجعان در ساعات غیراداری).

فصل پنجم:

ارتقای دوره کارآموزی

ارتقای دانشجویان

کمیته کارآموزی می تواند از انواع روش ها برای ارتقای دانش، مهارت و نگرش دانشجویان و اطمینان از تحقق اهداف کارآموزی استفاده کند. در همین راستا کمیته می تواند اقداماتی چون برنامه ریزی و برگزاری انواع دوره های آموزشی، ایجاد بانک منابع و سایر روش ها چون ژورنال کلاب را بکار بگیرد.

مسئولیت پیگیری برای برنامه ریزی و اقدام در راستای ارتقای دانشجویان در چارچوب فعالیت های پیشنهاد شده بر عهده دستیار مسئول کمیته کارآموزی است.

کارگاه های آموزشی و مهارت افزایی

در فرایند کارآموزی، کمیته می تواند با توجه به نیازسنجی ها و ارزشیابی های صورت گرفته برای هر نیم سال تحصیلی، مجموعه ای از کارگاه های آموزشی را برای ارتقای دانش و مهارت دانشجویان برنامه ریزی و اجرا کند. در واقع این کارگاه ها هم می توانند در تکمیل مباحث نظری دوره آموزشی کارشناسی و هم جبران کننده خلاءهای موجود باشند.

کمیته می تواند این امکان را فراهم کند که با هماهنگی سرپرستان، کارگاه ها در روزهای کارآموزی برگزار شوند و به عنوان جلسه کارآموزی در نظر گرفته شوند.

پیشنهاد می شود که دوره های برگزار شده، فراتر از آموزش نظری، به تقویت مهارت های دانشجویان پردازد. لذا برگزاری دوره های طولانی مدت تر و کارگاهی که همراه با تمرین و فعالیت عملی هستند، توصیه می شود.

پیشنهاد می شود که کمیته کارآموزی با مشارکت نماینده دانشجویان، در هر تابستان و قبل از شروع نیم سال تحصیلی پاییز، برای برگزاری مجموعه کارگاه های آموزشی با هدف ارتقای مهارت های عملی دانشجویان مددکاری اجتماعی، برنامه ریزی سالانه داشته باشد.

علاوه بر این، پیشنهاد می شود که کمیته کارآموزی در نتیجه این همفکری و مشارکت، پیشنهاداتی به اساتید دروس نظری و عملی گروه آموزشی، با هدف نزدیک تر شدن آموزش دانشگاه به نیازهای دانشجویان ارائه دهد.

کمیته کارآورزی می تواند با توجه به موضوع کارگاه، تعداد مخاطب و شرایط موسسات همکار، از ظرفیت خود موسسات کارآموزی برای برگزاری دوره ها و کارگاه ها استفاده کند.

در ادامه تعدادی از موضوعاتی که می توان در این کارگاه ها آموزش داد، پیشنهاد شده اند:

- بخش های مختلف راهنمای کارآموزی و مهارت ها و ابزارهای مرتبط با هر دوره کارآموزی
- انواع مهارت های فردی (مهارت کمک خواهی، تفکر انتقادی، جرات مندی و ...)
- اصول و تکنیک های نامه نگاری اداری
- اصول و تکنیک های پایه و پیشرفته ICDL
- اصول و تکنیک های پایه و پیشرفته کار با ابزارهای هوش مصنوعی
- اصول و تکنیک های گزارش نویسی و مستندسازی (به ویژه با ابزارهای به روز)
- انواع ابزارهای ارزیابی و مداخله برای گروه های هدف مختلف (مانند ژنوگرام، درخت مساله، نقشه خشونت و ..)
- انواع مهارت ها و ابزارهای کار تیمی
- انواع مهارت ها و ابزارهای مدیریتی
- انواع مهارت ها و ابزارها در آماده سازی و ارائه گزارش مورد
- انواع مهارت ها و ابزارهای کار فردی با رویکردهای تخصصی مختلف
- انواع مهارت ها و ابزارهای کار با گروه با رویکردهای تخصصی مختلف
- انواع مهارت ها و ابزارهای کار با جوامع با رویکردهای تخصصی مختلف
- چالش های اخلاقی و راهکارهای مدیریت آن در کار با موارد خاص
- مهارت ها و تکنیک های خودمراقبتی

بانک منابع کلیدی

کمیته کارآموزی می تواند، علاوه بر برگزاری دوره های آموزشی، بانکی از منابع مرتبط با کارآموزی را با همکاری اساتید و دانشجویان آماده کند. این بانک می تواند شامل انواع منابع یا معرفی منابعی باشد که به صورت طبقه بندی شده برای انواع دوره های کارآموزی قابل استفاده است.

کمیته کارآموزی می تواند هر سال تحصیلی با مشارکت دانشجویان، اساتید و سرپرستان این بانک را به روز رسانی کند و دسترسی دانشجویان به منابع چاپی یا الکترونیکی را تسهیل کند.

این بانک می تواند شامل منابع متنوعی از جمله کتب، کتابچه ها و راهنماهای مختلف، سایت های آموزشی و حتی فیلم های مرتبط باشد.

پیشنهاد می شود که اطلاعات این بانک در فضاهای ابری به صورت مجازی آماده شود تا به راحتی در دسترس همگان قرار گیرد. مدیریت این بانک در اختیار دستیار مسئول کمیته کارآموزی است که هر سال آن را به روز رسانی می کند و در اختیار دانشجویان و سرپرستان قرار می دهد.

سایر اقدامات پیشنهادی

کمیته کارآموزی علاوه بر برگزاری دوره های آموزشی مستقیم و معرفی منابع، می تواند روش های متنوع دیگری را برای ارتقای دانش و مهارت دانشجویان بکار بگیرد. از جمله می توان به برگزاری ژورنال کلاب، جلسات تحلیل فیلم یا کتاب، نشست های علمی و سخنرانی در رابطه با موضوع و گروه های هدف اشاره کرد.

ارتقای موسسات و سرپرستان

با توجه به هدف هماهنگی و تطبیق دانش و مهارت تدریس شده در دانشگاه با آنچه که در عمل در موسسات بکار گرفته می شود، کمیته کارآموزی می تواند از انواع روش ها برای ارتقای دانش، مهارت و نگرش سرپرستان و حتی سایر کارکنان مرکز استفاده کند. در همین راستا کمیته می تواند اقداماتی چون برنامه ریزی و برگزاری انواع دوره های آموزشی اختصاصی یا مشترک با دانشجویان، در اختیار گذاشتن بانک منابع و سایر روش ها چون ژورنال کلاب را بکار بگیرد. علاوه بر این کمیته می تواند از انواع روش های برای ارتقای انگیزه، مشارکت و تعهد سرپرستان و موسسات استفاده کند.

پیشنهاد می شود که کمیته با توجه ارزشیابی هایی صورت گرفته از موسسات و سرپرستان، مواردی که نیاز بالاتری به ارتقا دارند را شناسایی کنند. پس از طبقه بندی نیازها و چالش های این موسسات، برای جلب همراهی آنان تلاش بیشتری کند. مسئولیت پیگیری برای برنامه ریزی و اقدام در راستای ارتقای موسسات و سرپرستان در چارچوب فعالیت های پیشنهاد شده بر عهده دستیار مسئول کمیته کارآموزی است.

کارگاه های آموزشی و مهارت افزایی

در راستای ارتقای توانمندی و مهارت سرپرستان و همچنین سایر کارکنان موسسه، کمیته کارورزی می تواند به دو شکل اقدام به برگزاری دوره های آموزشی کند.

در وهله اول، با توجه به اقدامات کمیته برای آموزش دانشجویان که در قسمت قبل ارائه شد، می توان از فرصت این دوره های آموزشی برای حضور و بهره مندی سرپرستان حتی سایر کارکنان مراکز به ویژه مددکاران اجتماعی آن ها استفاده کرد. در واقع پیشنهاد شده بود که با توجه به موضوع کارگاه، تعداد مخاطب و شرایط موسسات همکار، از ظرفیت خود موسسات کارآموزی برای برگزاری دوره ها و کارگاه ها استفاده کند. یعنی هم می توان از متخصصان فعال در موسسه به عنوان مدرس یا تسهیلگر استفاده کرد یا صرفاً دوره در محل موسسه برگزار شود تا امکان مشارکت و حضور کارکنان و سرپرست افزایش یابد. موضوعات پیشنهاد این کارگاه در قسمت قبل ارائه شده اند.

علاوه بر این، با توجه به نیازسنجی ها و ارزشیابی های صورت گرفته برای هر نیم سال تحصیلی، و با مشارکت خود سرپرستان و اساتید مشاور علمی (در جلسات سرپرستی ابتدای هر نیم سال) مجموعه ای از کارگاه های آموزشی اختصاصی را می توان برای سرپرستان برنامه ریزی و اجرا کرد. این کارگاه ها علاوه بر موضوعات مشترک با دانشجویان، می توانند شامل موضوعات اختصاصی سرپرستی و مدیریت موسسات شوند:

- انواع الگوها و مهارت های مرتبط با سرپرستی
- تکنیک ها و ابزارهای ارزشیابی دانشجویان (با توجه به راهنمای کارآموزی)
- انواع تکنیک ها و روش های نوین تدریس
- تکنیک ها و مهارت های مدیریتی
- تکنیک های مرتبط با افزایش بهره وری نیروی انسانی
- راهکار مرتبط با ارتقای کیفیت و کارآمدی خدمات اجتماعی
- ظرفیت افزایی موسسات در رابطه با انواع کارآموزی به ویژه کارآموزی جامعه ای

بانک منابع کلیدی

همانطور که در قسمت ارتقای دانشجویان مطرح شد، کمیته کارآموزی می تواند، هر سال تحصیلی بانک طبقه بندی شده از منابع کلیدی و جامع را با مشارکت دانشجویان، اساتید و سرپرستان به روزرسانی کند و دسترسی دانشجویان و سرپرستان به منابع چاپی یا الکترونیکی آن را تسهیل کند.

سایر اقدامات پیشنهادی

کمیته کارآموزی علاوه بر برگزاری دوره های آموزشی و معرفی منابع به سرپرستان، می تواند روش های متنوع دیگری را برای ارتقای آنان بکار بگیرد. در اینجا نیز انواع اقداماتی که برای دانشجویان معرفی شد، در صورتی که با مشارکت خود سرپرستان و یا در محل موسسه برگزار شود، می تواند امکان حضور سرپرست و سایر کارکنان را بیشتر فراهم سازد (مانند برگزاری ژورنال کلاب، جلسات تحلیل فیلم یا کتاب، نشست های علمی و سخنرانی در رابطه با موضوع و گروه های هدف). همچنین، جلسات گزارش مورد را نیز می توان با همین هدف در خود موسسات برگزار کرد تا مشارکت سرپرست و سایر مددکاران اجتماعی ارتقا یابد.

علاوه بر این، از تکنیک ها و راهکارهای مرتبط با افزایش انگیزه و تعهد نیروهای انسانی می توان برای افزایش همراهی و ارتقای سرپرستان استفاده کرد که با توجه به نوع موسسه و شرایط سرپرست متفاوت هستند:

- پیشنهاد می شود که کمیته تلاش کند که با رایزنی و پیگیری برای افزایش حق الزحمه سرپرستان در طول یک نیم سال تحصیلی را افزایش دهد.
- پیشنهاد می شود که کمیته تلاش کند که برای در نظر گرفته شدن امتیاز سرپرستی و همکاری با دانشگاه در ترفیع سرپرستان در موسسات دولتی پیگیری و اقدامات لازم را انجام دهد.
- پیشنهاد می شود که کمیته در هر نیم سال تحصیلی با توجه به معیارها و شاخص های از پیش تعریف شده و در یک فرایند مشارکتی، سرپرستان نمونه را شناسایی و از آنان تقدیر شود.
- پیشنهاد می شود که کمیته به سرپرستان برای همکاری در نقش سرپرست و یا شرکت در دوره های آموزشی گواهی معتبر اعطا کند.
- پیشنهاد می شود که کمیته در هر سال تحصیلی از مدیران موسساتی که در با گروه آموزشی در فرایند کارآموزی همکاری داشته اند، تقدیر و قدردانی کند.
- پیشنهاد می شود که کمیته در هر سال تحصیلی از سایر کارکنان و مددکاران اجتماعی موسسات که در کنار سرپرست با دانشجو در فرایند کارآموزی همکاری داشته اند، تقدیر و قدردانی کند.
- پیشنهاد می شود که کمیته در هر سال تحصیلی، طی جلسات مشترک با سرپرستان و مدیران موسسات، تسهیلات و امتیازاتی که گروه و دانشگاه می تواند در اختیار موسسات قرار دهد را شناسایی و در راستای آن رایزنی و اقدام کند.

ارتقا و بازنگری راهنمای کارآموزی

کمیته کارورزی موظف است که نسبت به اصلاح و بازنگری این راهنمای تدوین شده برای کارآموزی دانشجویان کارشناسی مددکاری اجتماعی اقدام کند. در واقع نسخه اصلاح شده پس از سه سال در اختیار دانشجویان، اساتید و سرپرستان قرار خواهد گرفت.

این بازنگری هم به صورت فرایندی در طول سه سال و هم در آخرین نیم سال تحصیلی پایان دوره سه ساله طی یک پروژه علمی و روشمند زیر نظر کمیته و مدیر گروه آموزشی مددکاری اجتماعی صورت خواهد گرفت. در نتیجه لازم است که کمیته نسبت به جمع آوری و مستندسازی فرم های ارزشیابی کل نگر از دانشجویان، سرپرستان و مشاوران در طول این سه سال، که نکات و پیشنهادات خود در مورد فرایند کارآموزی را ارائه داده اند، اقدام کند. این مستندات در نهایت همگی در اختیار تیم پژوهشی که مسئولیت بازنگری را برعهده دارند، قرار خواهد گرفت.

البته لازم به یادآوری است، ارتقا و اصلاح این راهنما نباید صرفاً محدود به نسخه نهایی و بازبینی شده پس از یک دوره سه ساله شود. در واقع در هر نیم سال تحصیلی که ارزشیابی از دیدگاه دانشجویان، سرپرستان و مشاوران صورت می گیرد، نکات و پیشنهادات باید توسط دستیار مسئول کمیته جمع بندی شده و در جلسات کمیته به اشتراک گذاشته شود. کمیته باید تلاش کند که با توجه به ماهیت و نوع موضوع تا حد ممکن نکات منفی و چالش ها را رفع و نکات مثبت را ارتقا دهد.

پیوست ها

پیوست شماره ۱:
فرم ارزیابی موسسات کارآموزی

فرم ارزیابی موسسات کارآموزی کارشناسی مددکاری اجتماعی

هدف از فرم:

این فرم با توجه به ضوابط و معیارهای همکاری موسسات با گروه آموزشی مددکاری اجتماعی در فرایند کارآموزی دانشجویان مقطع کارشناسی طراحی شده است. این فرم در ابتدای هر نیم سال تحصیلی به صورت مشارکتی تکمیل می شود و مجموع نمره کسب شده، در کنار ملاحظات ویژه ای که هر موسسه دارد، معیار تصمیم گیری برای همکاری با موسسه خواهد بود. در واقع پیش از شروع هر نیم سال تحصیلی و در مرحله تصمیم گیری در مورد موسساتی که قرار است با گروه آموزشی همکاری داشته باشند، کمیته کارآموزی موظف است که این فرم را برای تمام موسساتی از ظرفیت احتمالی برای همکاری برخوردار هستند، ارسال کند. در واقع این فرم باید برای سه گروه موسسه تکمیل شود: ۱- موسسات جدید شناسایی شده، ۲- موسساتی که در نیم سال تحصیلی گذشته همکاری داشته اند، و ۳- موسساتی که در گذشته همکاری داشته اند ولی به هر دلیلی در نیم سال قبلی امکان همکاری با آنان وجود نداشته است.

شیوه تکمیل فرم:

با توجه به رویکرد مشارکتی حاکم بر گروه آموزشی مددکاری اجتماعی، نمره دهی به این فرم به صورت مجزا و مستقل توسط مسئول کمیته کارآموزی (با توجه به بازدیدها، ارزشیابی ها و بررسی های صورت گرفته)، مشاور علمی (پس از هر نیم سال تحصیلی)، دانشجو (پس از هر نیم سال تحصیلی) و سرپرست موسسه (در ابتدای همکاری و پس از هر نیم سال تحصیلی) صورت می گیرد. نمره نهایی برای هر معیار و محور مجموع نمرات مسئول کمیته و سرپرست خواهد بود. لازم به ذکر است که با توجه به شرایط، ممکن است که تمام ذی نفعان و یا فقط تعدادی از آنان در ارزیابی موسسه مشارکت کنند. برای نمونه برای همکاری با موسسات جدید یا همکاری مجدد با موسسات قطع همکاری شده، تصمیم گیری با مشارکت سرپرست مستقیم و مسئول کمیته کارآموزی خواهد بود. اما برای تمدید همکاری با موسسات قبلی، ارزشیابی دانشجویان و مشاوران علمی نیز باید در نظر گرفته شود.

«فرم ارزیابی موسسات کارآموزی»

نام موسسه:	نام و نام خانوادگی مدیریت موسسه:	شماره تماس مدیریت:
نام و نام خانوادگی سرپرست:	شماره تماس سرپرست:	
آدرس موسسه:	شماره تماس موسسه:	
تاریخ تکمیل فرم توسط سرپرست:		
نیم سال تحصیلی:		
نام و نام خانوادگی مسئول کمیته کارآموزی:		
تاریخ تکمیل فرم توسط مسئول کمیته کارآموزی:		

معیارهای عمومی

لطفاً به هریک از موارد زیر از ۰-۱۰ نمره دهید

مجموع نمرات	نمره مشاور علمی	نمره دانشجو	نمره مسئول کمیته کارآموزی	نمره سرپرست	معیار	ردیف
					۱. مأموریت، گروه هدف، ساختار و فرایند ارائه خدمات موسسه همراستا با اصول و ارزش‌های انسانی و مددکاری اجتماعی است.	
					۲. مؤسسه دارای کارکنان شایسته، متخصص و توانمند برای دستیابی به اهداف و مأموریت‌های خود است.	
					۳. مؤسسه دارای مددکاران اجتماعی شایسته، متخصص و توانمند برای دستیابی به اهداف و مأموریت‌های خود است.	
					۴. موسسه به اهمیت و ضرورت نقش تخصصی مددکاران اجتماعی در ارائه خدمات و تحقق اهداف خود واقف است.	
					۵. موسسه از رویکردهای علمی، نوین و تخصصی در ارائه خدمات تخصصی مددکاری اجتماعی آگاه بوده و از بکارگیری آن حمایت می‌کند.	
					۶. موسسه دارای ظرفیت فیزیکی، فضا، امکانات و تجهیزات مناسب برای ارائه مداخلات تخصصی از جمله مددکاری اجتماعی در راستای اهداف خود است.	

					۷. موسسه به صورت مشخص و اختصاصی فضای فیزیکی و سایر امکانات مورد نیاز را برای آموزش و اقدام دانشجویان کارآموز مددکاری اجتماعی با احترام و علاقه‌مندی پیش‌بینی و فراهم می‌کند.
					۸. در صورت وجود کارآموزان سایر رشته‌های تحصیلی در محل موسسه، موسسه از ظرفیت و امکانات لازم برای حضور و مدیریت انواع کارآموزان برخوردار است.
					۹. موسسه به ارتقای حرفه مددکاری اجتماعی و آموزش و تربیت مددکاران اجتماعی جدید در چارچوب دستورالعمل کارآموزی گروه مددکاری اجتماعی علاقمند و متعهد است.
					۱۰. موسسه به توسعه و ارتقای کیفیت و اثربخشی کارشناسان و مداخلات تخصصی خود با کمک دانشگاه علاقمند است.
					۱۱. موسسه دارای کارمند رسمی با تحصیلات دانشگاهی مددکاری اجتماعی است که می‌تواند نقش سرپرست مستقیم را ایفا کند.
					۱۲. موسسه فضایی حمایتی و تعاملی برای دانشجویان کارآموز مددکاری اجتماعی در کل موسسه ایجاد می‌کند (کلیه کارکنان و کارشناسان ارائه دهنده خدمات فلسفه حضور ایشان را می‌دانند و از نوع رابطه و جایگاه خود را در تعامل با دانشجویان آگاه هستند)
					۱۳. موسسه از رویکرد تیمی در ارائه خدمات خود به گروه هدف با حضور مددکاران اجتماعی حمایت می‌کند.
					۱۴. موسسه در چارچوب همکاری با دانشگاه نسبت به قواعد و سیاست‌های گروه مددکاری اجتماعی در رابطه با فرایند کارآموزی متعهد است.
					۱۵. رفت و آمد و حضور دانشجویان در موسسه، هیچ‌گونه خطر یا آسیب بالقوه‌ای با توجه به محل موسسه و گروه هدف آن برای دانشجویان به همراه ندارد.
					جمع امتیاز معیارهای عمومی
					ملاحظات ویژه در رابطه با معیارهای عمومی:

معیارهای اختصاصی کارآموزی فردی

لطفاً به هریک از موارد زیر از ۰-۱۰ نمره دهید

ردیف	معیار	نمبره سرپرست	نمبره مسئول کمیته کارآموزی	نمبره دانشجو	نمبره مشاور علمی	مجموع نمرات
۱.	موسسه در چارچوب فرایند معمول ارائه خدمات خود پرونده های فعال برای گروه هدف خدمت گیرنده دارد.					
۲.	گروه هدف خدمت گیرنده موسسه، طبق روال معمول دریافت خدمات از موسسه، امکان رفت و آمد و حضور در موسسه را دارند.					
۳.	فرایند ارائه خدمات فردمحور به گروه هدف موسسه برای متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی از پیش تعریف شده است.					
۴.	موسسه امکان در دسترس قرار دادن پرونده ها و اطلاعات گروه هدف تحت پوشش را با حفظ اصول محرمانگی و رازداری حرفه ای برای دانشجو دارد.					
۵.	موسسه از ظرفیت ابزار بازدید از منزل در فرایند ارائه خدمات خود استفاده می کند و امکان آن را برای دانشجو فراهم ساخته است.					
۶.	موسسه فضای مناسب برای ارائه مداخلات تخصصی روانی اجتماعی (مانند مصاحبه و مشاوره فردی) به افراد و خانواده با رعایت اصول رازداری و حریم خصوصی را دارد.					
۷.	موسسه امکان مشاهده مستقیم دانشجو از ارائه خدمات تخصصی روانی اجتماعی توسط سرپرست مستقیم و یا سایر متخصصان را دارد.					
جمع امتیاز معیارهای اختصاصی کارآموزی فردی						
ملاحظات ویژه در رابطه با معیارهای اختصاصی کارآموزی فردی:						

معیارهای اختصاصی کارآموزی گروهی

لطفاً به هریک از موارد زیر از ۰-۱۰ نمره دهید

ردیف	معیار	نمیره سرپرست	نمیره مسئول کمیته کارآموزی	نمیره دانشجو	نمیره مشاور علمی	مجموع نمرات
۱.	موسسه در چارچوب فرایند معمول ارائه خدمات خود پرونده های فعال برای گروه هدف خدمت گیرنده دارد.					
۲.	گروه هدف خدمت گیرنده موسسه، طبق روال معمول دریافت خدمات از موسسه، امکان رفت و آمد و حضور در موسسه به صورت همزمان و در تعداد بالا را دارند.					
۳.	فرایند ارائه خدمات تخصصی گروهی به خدمت گیرندگان، برای متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی از پیش تعریف شده است.					
۴.	موسسه امکان در دسترس دانشجو قراردادن پرونده ها و اطلاعات گروه هدف تحت پوشش را با حفظ اصول محرمانگی و رازداری حرفه ای را دارد.					
۵.	موسسه فضای مناسب برای ارائه خدمات تخصصی گروهی با رعایت اصول رازداری، حریم خصوصی و همچنین راحتی شرکت کنندگان را دارد.					
۶.	با توجه به ساختار فیزیکی (مانند آسانسور) و چارچوب ارائه خدمت موسسه (مانند ساعات کار) امکان حضور خدمت گیرندگان و تشکیل گروه را دارد.					
۷.	موسسه امکان مشاهده مستقیم دانشجو، از فرایند ارائه خدمات تخصصی گروهی به ویژه مهارت تسهیلگری را توسط سرپرست مستقیم و یا سایر متخصصان را دارد.					
۸.	موسسه امکان پیگیری و دسترسی طولانی مدت دانشجو به خدمت گیرندگان را برای حضور در جلسات گروهی در خود موسسه و به صورت حضوری را دارد.					
جمع امتیاز معیارهای اختصاصی کارآموزی گروهی						
ملاحظات ویژه در رابطه با معیارهای اختصاصی کارآموزی گروهی:						

معیارهای اختصاصی کارآموزی جامعه ای

لطفاً به هریک از موارد زیر از ۰-۱۰ نمره دهید

ردیف	معیار	نمره سرپرست	نمره مسئول کمیته کارآموزی	نمره دانشجو	نمره مشاور علمی	مجموع نمرات
۱.	موسسه در چارچوب سیاست ها و اهداف خود برای خدمت گیرندگان، فراتر از مداخله در سطح خرد (خدمات فردی و گروهی) به ابعاد میانی و کلان در سطح اجتماع و جامعه نیز توجه کند و اقداماتی را برای آن پیش بینی کرده است.					
۲.	فرایند ارائه خدمات تخصصی جامعه‌ای به خدمت گیرندگان، برای متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی از پیش تعریف شده است.					
۳.	موسسه و سرپرست آگاهی و نگرش تخصصی نسبت به فرایند مداخلات در سطح اجتماع و جامعه از مرحله نیازسنجی تا ارزشیابی آن دارد.					
۴.	موسسه ترجیحاً دارای سوابق و تجارب موفق در زمینه مداخلات در سطح اجتماع و جامعه است.					
۵.	موسسه در عین حال که از حضور دانشجو در محل های ارائه خدمات در سطح میدانی و در میان گروه های هدف خود برای فرایند کارآموزی جامعه‌ای، حمایت می کند، سیاست ها و قواعد دانشگاه به ویژه قواعد مرتبط با امنیت دانشجو را مورد توجه قرار می دهد.					
جمع امتیاز معیارهای اختصاصی کارآموزی جامعه‌ای						
ملاحظات ویژه در رابطه با معیارهای اختصاصی کارآموزی جامعه ای:						

معیارهای مرتبط با سرپرست

لطفاً به هریک از موارد زیر از ۰-۱۰ نمره دهید

ردیف	معیار	نمره سرپرست	نمره مسئول کمیته کارآموزی	نمره دانشجو	نمره مشاور علمی	مجموع نمرات
۶.	حداقل دارای مدرک کارشناسی مددکاری اجتماعی است.					
۷.	حداقل ۳ سال سابقه و تجربه عملی در حیطه مددکاری اجتماعی دارد.					
۸.	حداقل ۲ سال حضور مستمر و اشراف کامل نسبت موسسه و گروه هدف آن دارد.					
۹.	در حال حاضر به صورت مستمر و مداوم در موسسه مستقر است.					
۱۰.	با توجه به شرایط کاری و شخصی، فرصت کافی برای ایفای نقش سرپرستی را به صورت کامل در چارچوب دستورالعمل کارآموزی دارد.					
۱۱.	در حال حاضر به صورت مستقیم با گروه هدف در ارتباط است (به ویژه برای کارآموزی فردی و گروهی)، یا تجربه مداخله مستقیم با گروه هدف موسسه را داشته، ولی در حال حاضر عمدتاً نقش های مدیریتی بر عهده دارد (کارآموزی جامعه ای)؛					
۱۲.	از صلاحیت و شایستگی حرفه ای برای فعالیت در حوزه مددکاری اجتماعی برخوردار است.					
۱۳.	از اصول اخلاقی و حرفه ای مددکاری اجتماعی پیروی می کند.					
۱۴.	آگاهی و اشراف کامل به دستورالعمل کارآموزی و تعهد به آموزش دانشجو در این چارچوب دارد.					
۱۵.	آگاهی و تعهد به سیاست ها و قواعد دانشگاه، گروه و کمیته کارآموزی دارد.					
۱۶.	آگاهی نسبی از برنامه آموزشی مقطع کارشناسی و محتوای دروس نظری دانشجویان دارد.					
۱۷.	آگاهی از ساختار، فرایند و اهداف موسسه، جامعه و گروه های هدف خدمت گیرنده از آن، ساختار سیاست گذاری و قانونی مرتبط با گروه های هدف، و همچنین انواع منابع حمایتی برای گروه هدف دارد.					

					آگاهی از انواع منابع آموزشی و مهارت افزایی مرتبط با گروه های هدف موسسه برای تقویت و ارتقای دانشجو و تسهیل بهره‌مندی دانشجو از این منابع و فرصت ها دارد.	۱۸.
					علاقه، تلاش و تعهد برای ارتقا و به روزرسانی دانش و مهارت تخصصی خود همگام با نظریه های نوین مددکاری اجتماعی با هدف پیوند میان دانش نظری و عمل در موسسه دارد.	۱۹.
					از مهارت‌های ارتباطی، کار با تیم، مدیریتی، حل مسأله، و تسهیلگری و تعهد به ارتقای آن در راستای توسعه حرفه مددکاری اجتماعی برخوردار است.	۲۰.
					از دانش و مهارت لازم در رابطه با انواع شیوه‌ها و الگوهای سرپرستی و آموزشی برخوردار است.	۲۱.
					از مهارت ایجاد تعادل میان نقش حمایتی و نظارتی برای دانشجو و موسسه کارآموزی برخوردار است.	۲۲.
					جمع امتیاز معیارهای مرتبط با سرپرست	
ملاحظات ویژه در رابطه با معیارهای مرتبط با سرپرست:						

جدول نمرات ارزیابی^۱

مجموع نمرات	مسئول کمیته کارآموزی	مشاور علمی	دانشجو	سرپرست	نمره	محور ارزیابی
						معیارهای عمومی
						معیارهای اختصاصی کارآموزی فردی
						معیارهای اختصاصی کارآموزی گروهی
						معیارهای اختصاصی کارآموزی جامعه ای
						معیارهای مرتبط با سرپرست

ملاحظات ویژه در تصمیم گیری:

تصمیم گیری نهایی:

^۱ با توجه به شرایط، ممکن است که تمام ذی نفعان و یا فقط تعدادی از آنان در ارزیابی موسسه مشارکت کنند. برای نمونه برای همکاری با موسسات جدید یا همکاری مجدد با موسسات قطع همکاری شده، تصمیم گیری با مشارکت سرپرست مستقیم و مسئول کمیته کارآموزی خواهد بود. اما برای تمدید همکاری با موسسات قبلی، ارزشیابی دانشجویان و مشاوران علمی نیز باید در نظر گرفته شود.

پیوست شماره ۲ :
لیست موسسات پیشنهادی برای کارآموزی
در مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی

لیست موسسات پیشنهادی برای کارآموزی در مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی

همکار/ دانشجوی محترم

لطفا نام و مشخصاتی که به نظر شما از ظرفیت لازم برای همکاری با گروه آموزشی مددکاری اجتماعی برای کارآموزی در مقطع کارشناسی برخوردار هستند ولی در حال حاضر با گروه همکاری نمی کنند را در جدول زیر وارد کنید.
نیم سال تحصیلی:

ردیف	نام موسسه	آدرس موسسه	شماره تماس موسسه	نام و نام خانوادگی مدیریت موسسه	شماره تماس مدیریت	نام و نام خانوادگی سرپرست احتمالی	شماره تماس سرپرست احتمالی

پیوست شماره ۳ :
بانک اطلاعاتی موسسات کارآموزی
در مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی

پیوست شماره ۴:
چک لیست ارزیابی دانشجویان برای کارآموزی

چک لیست ارزیابی دانشجویان برای کارآموزی مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی

هدف از چک لیست:

این چک لیست، با توجه به رویکرد کل نگر، فردمحور و حمایتی گروه آموزشی مددکاری اجتماعی به دانشجویان در فرایند کارآموزی طراحی شده است. در واقع کمیته کارآموزی موظف است که به سرپرست و مشاور علمی کمک کند تا شناخت جامعی از دانشجو داشته باشند. از همین رو لازم است که از ابتدای ورود دانشجو به مقطع کارشناسی، یک ارزیابی همه جانبه از ابعاد مختلف شخصیتی و مهارتی وی صورت بگیرد و به مرور در هر نیم سال تحصیلی این ارزیابی با توجه به ارزشیابی سرپرستان و مشاوران علمی تکمیل گردد. در واقع هر دانشجو یک پرونده کامل شخصی و حرفه ای دارد که در هر نیم سال تکمیل می گردد و در اطلاعات آن در اختیار مشاور علمی قرار می گیرد. این چک لیست یکی از اجزای مهم پرونده کارآموزی دانشجویان است. از جمله اهداف اصلی این چک لیست شامل توجه به رشد همه جانبه دانشجو و ارزشیابی فردمحور وی، و همچنین کمک به جاییابی و انتخاب موسسه مناسب برای دانشجو است. لازم به ذکر است که دسترسی به اطلاعات این چک لیست صرفاً محدود به مسئول کمیته، دستیار مسئول کمیته، مشاوره دوره دانشجو و مشاور علمی دانشجو در هر دوره کارآموزی است.

شیوه تکمیل چک لیست:

این چک لیست در ابتدای ورود دانشجوی مقطع کارشناسی به دانشگاه و پیش از شروع واحدهای کارآموزی توسط استاد مشاور دوره دانشجو تکمیل می شود. البته چک لیست به شیوه ای طراحی شده است که در پایان هر نیم سال تحصیلی استاد مشاور دانشجو با همکاری مشاور علمی دانشجو در هر دوره کارآموزی آن را به روز و تکمیل می کنند.

اطلاعات دانشجو

شماره تماس شخصی دانشجو:

نام و نام خانوادگی دانشجو:

دوره ورودی:

رشته تحصیلی در دبیرستان:

آدرس محل سکونت فعلی:

شماره تماس مستقیم محل سکونت فعلی:

آدرس محل زندگی خانواده:

شماره تماس خانواده برای موارد اضطراری:

تاریخ تکمیل اولیه فرم توسط مشاور دوره:

نام و نام خانوادگی مشاور دوره:

نام و نام خانوادگی مسئول کمیته کارآموزی:

سابقه اشتغال یا فعالیت‌های داوطلبانه در ارزیابی اولیه

ردیف	عنوان شغلی	محل اشتغال	خلاصه وظایف	بازه زمانی	وضعیت رضایت شغلی	سایر توضیحات
۱						
۲						
۳						
۴						
۵						
۶						
۷						

دغدغه ها و نگرانی های دانشجو در ارزیابی اولیه

نگرانی های خانوادگی	نگرانی های اقتصادی	نگرانی های زندگی در تهران	نگرانی های تحصیلی	نیم سال تحصیلی	سایر دغدغه ها و نگرانی ها
				اول	
				دوم	
				سوم	
				چهارم	
				پنجم	
				ششم	
				هفتم	
				هشتم	

توضیحات تکمیلی مشاور دوره:

ویژگی های شخصیتی

خود ارزیابی دانشجو:

دانشجو خود را چگونه فردی می داند و چه ویژگی های شخصیتی برای خود قائل است؟	
	نیم سال اول تحصیلی
	نیم سال دوم تحصیلی
	نیم سال سوم تحصیلی
	نیم سال چهارم تحصیلی
	نیم سال پنجم تحصیلی
	نیم سال ششم تحصیلی
	نیم سال هفتم تحصیلی
	نیم سال هشتم تحصیلی

ارزیابی مشاور دوره:

دانشجو را چگونه فردی می دانید و چه ویژگی های شخصیتی برای وی قائل هستید؟	
	نیم سال اول تحصیلی
	نیم سال دوم تحصیلی
	نیم سال سوم تحصیلی
	نیم سال چهارم تحصیلی
	نیم سال پنجم تحصیلی
	نیم سال ششم تحصیلی
	نیم سال هفتم تحصیلی
	نیم سال هشتم تحصیلی

مهارت های فردی و اجتماعی

خود ارزیابی دانشجو:

دانشجو خود را دارای چه مهارت های فردی و اجتماعی می داند؟	
	نیم سال اول تحصیلی
	نیم سال دوم تحصیلی
	نیم سال سوم تحصیلی
	نیم سال چهارم تحصیلی
	نیم سال پنجم تحصیلی
	نیم سال ششم تحصیلی
	نیم سال هفتم تحصیلی
	نیم سال هشتم تحصیلی

ارزیابی اولیه مشاور دوره:

ردیف	معیار	نمره مشاور علمی	توضیحات
۱	کار تیمی		
۲	مهارت برقراری ارتباطی شفاهی		
۳	مهارت برقراری ارتباطی کتبی		
۴	مهارت های خودابرازی		
۵	اعتماد به نفس		
۶	انگیزه درونی برای پیشرفت		
۷	کمک خواهی		
۸	حل مساله و حل تعارض		
۹	تفکر انتقادی نسبت به خود		
۱۰	تفکر انتقادی نسبت به جامعه و دیگران		
۱۱	خودآگاهی کافی، تا بتوانید از سوگیری های شخصی در هنگام فعالیت حرفه ای با افراد و گروه ها جلوگیری کنید.		
۱۲	در نظر گرفتن خود به عنوان یک "یادگیرنده" و در نظر گرفتن دیگران به عنوان افرادی که می توان از آن ها آموخت.		

توضیحات تکمیلی و اصلاحی با توجه به روند تغییرات دانشجو:

	نیم سال اول تحصیلی
	نیم سال دوم تحصیلی
	نیم سال سوم تحصیلی
	نیم سال چهارم تحصیلی
	نیم سال پنجم تحصیلی
	نیم سال ششم تحصیلی
	نیم سال هفتم تحصیلی
	نیم سال هشتم تحصیلی

ویژگی‌ها و مهارت‌های حرفه‌ای

ارزیابی اولیه مشاور دوره:

ردیف	معیار	نمره مشاور علمی	توضیحات
۱	انتخاب آگاهانه هدفمند اولیه رشته مددکاری اجتماعی		
۲	علاقمندی به رشته مددکاری اجتماعی		
۳	حساسیت و پابندی به تعهدات اخلاقی		
۴	دانش نظری مناسب به حرفه و گروه هدف		
۵	آگاهی از مسائل اجتماعی روز		
۶	فعالیت‌های اجتماعی داوطلبانه به غیر از کارآموزی		
۷	فعالیت‌های اجتماعی و حرفه‌ای غیرداوطلبانه و موظفی		

توضیحات تکمیلی و اصلاحی با توجه به روند تغییرات دانشجو:

	نیم سال اول تحصیلی
	نیم سال دوم تحصیلی
	نیم سال سوم تحصیلی
	نیم سال چهارم تحصیلی
	نیم سال پنجم تحصیلی
	نیم سال ششم تحصیلی
	نیم سال هفتم تحصیلی
	نیم سال هشتم تحصیلی

سایر توضیحات:

پیوست شماره ۵:
برنامه یادگیری کارآموزی

برنامه یادگیری کارآموزی مقطع کارشناسی مددکاری اجتماعی

نام و نام خانوادگی دانشجو:

نیم سال تحصیلی:

نوع کارآموزی:

موسسه کارآموزی:

نام و نام خانوادگی سرپرست:

شماره تماس سرپرست:

پست الکترونیک سرپرست:

نام و نام خانوادگی مشاور علمی:

شماره تماس مشاور علمی:

پست الکترونیک مشاور علمی:

اهداف و پیامدهای یادگیری:

محتوای آموزشی:

منابع آموزشی:

جلسه ۳۲	جلسه ۳۱	جلسه ۳۰	جلسه ۲۹	جلسه ۲۸	جلسه ۲۷	جلسه ۲۶	جلسه ۲۵	جلسه ۲۴	جلسه ۲۳	جلسه ۲۲	جلسه ۲۱	جلسه ۲۰	جلسه ۱۹	جلسه ۱۸	جلسه ۱۷	اقدامات و تکالیف
تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	تاریخ	

چارچوب ارتباط و تعامل دانشجو، سرپرست و مشاور علمی:

	ارتباط سرپرست و دانشجو
	ارتباط مشاور علمی و دانشجو
	ارتباط سرپرست و مشاور علمی

گزارش جلسات و هماهنگی ها:

تاریخ جلسه	افر اد شرکت کننده در جلسه	توضیحات

ارزشیابی دوره:

معیار ارزشیابی	میزان تحقق آن	پیشنهادات برای ارتقای آن در دوره ای بعدی

امضای مشاور علمی

امضای سرپرست

امضای دانشجو

پیوست شماره ۶:
فرم گزارش روزانه جلسات کارآموزی

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش روزانه جلسات کارآموزی

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

فرم گزارش روزانه جلسات کارآموزی

این جدول توسط دانشجو در هر جلسه تکمیل و توسط سرپرست مستقیم تایید شود:

جلسه	تاریخ	ساعت ورود	ساعت خروج	فعالیت های که امروز انجام دادم!	دانش و مهارتی که امروز آموختم یا مرور کردم!	امضاء سرپرست
.۱						
.۲						
.۳						
.۴						
.۵						
.۶						
.۷						
.۸						
.۹						
.۱۰						
.۱۱						

جلسه	تاریخ	ساعت ورود	ساعت خروج	فعالیت های که امروز انجام دادم!	دانش و مهارتی که امروز آموختم یا مرور کردم!	امضاء سرپرست
.۱۲						
.۱۳						
.۱۴						
.۱۵						
.۱۶						
.۱۷						
.۱۸						
.۱۹						
.۲۰						
.۲۱						
.۲۲						
.۲۳						
.۲۴						
.۲۵						

جلسه	تاریخ	ساعت ورود	ساعت خروج	فعالیت های که امروز انجام دادم!	دانش و مهارتی که امروز آموختم یا مرور کردم!	امضاء سرپرست
.۲۶						
.۲۷						
.۲۸						
.۲۹						
.۳۰						

این قسمت توسط سرپرست مستقیم در انتهای دوره کارآموزی تکمیل گردد:

تعداد کل جلساتی که دانشجو در طول نیم سال تحصیلی در موسسه کارآموزی حضور داشته است:
مجموع ساعت هایی که دانشجو در طول نیم سال در موسسه کارآموزی حضور داشته است:

تاریخ ارائه گزارش پایانی:

امضاء سرپرست:

پیوست شماره ۷:
گزارش آشنایی با موسسه

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش بازدید از

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

فهرست مطالب

مقدمه

- ساختار گزارش و هدف آن
- تاریخچه و بازه زمانی حضور دانشجو در موسسه و محل انجام کارآموزی
- روش های کسب اطلاعات برای نوشتن گزارش (مشاهده، مصاحبه، مطالعه مستندات، و ...)

بخش اول: توصیف و تحلیل وضعیت موجود موسسه و محل کارآموزی

۱-۱ مشخصات موسسه و محل کارآموزی

- نام موسسه
- آدرس پستی موسسه
- موقعیت جغرافیای محل موسسه
- دسترسی پذیری موقعیت جغرافیایی موسسه با انواع وسایل نقلیه عمومی
- ساختار فیزیکی و چیدمان موسسه
- دسترسی پذیری ساختمان و بخش های مختلف موسسه
- تناسب چیدمان و ساختار فیزیکی با خدمت گیرندگان
- فرهنگ و هنجارهای اجتماعی حاکم بر محل جغرافیایی موسسه

۱-۲ تاریخچه موسسه

- سال تاسیس
- فرایند تکامل و تغییرات موسسه

۱-۳ اهداف و سیاست های موسسه

- مأموریت و چشم انداز
- اهداف کلی و اختصاصی

۱-۴ ساختار اداری و سازمانی موسسه

- سلسله مراتب و چارت سازمانی
- انواع نقش ها و تخصص های شاغل در موسسه (نوع و تعداد)

۱-۵ گروه های هدف موسسه

- گروه های هدف مستقیم موسسه (خدمت گیرندگان)
- سایر ذی نفعان و گروه های درگیر با موسسه (جامعه محلی، عموم مردم، سیاستگذاران و ...)

- فرهنگ و خرده فرهنگ های حاکم بر گروه هدف موسسه

۶-۱ خدمات و اقدامات موسسه

- خلاصه ای از کلیه اقدامات موسسه در سطوح مختلف مداخله، پژوهش، سیاستگذاری، برنامه ریزی و آموزش توسط نقش ها و تخصص های مختلف

- شرح کامل کلیه اقدامات تخصصی مددکاران اجتماعی در سطوح مختلف مداخله، پژوهش، سیاستگذاری، برنامه ریزی و آموزش

- محور اختصاصی کارورزی گروهی:

○ شرح کاملی از تاریخچه برگزاری مداخلات گروهی برای گروه های هدف موسسه توسط

متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی در ۱ سال اخیر

○ لیستی از مجموعه گروه های فعال موسسه به تسهیلگری متخصصان مختلف از جمله مددکاری

اجتماعی با جزئیاتی از جمله هدف تشکیل، گروه هدف آن، فرایند طی شده، مرحله فعلی و ...

○ لیستی از لیستی از مجموعه گروه های فعال سایر موسسات مشابه موسسه کارآموزی به

تسهیلگری متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی با جزئیاتی از جمله هدف تشکیل،

گروه هدف آن، فرایند طی شده، مرحله فعلی و ... (در صورتی که خود موسسه کارآموزی

گروه فعال نداشته باشد)

- محور اختصاصی کارورزی جامعه ای:

○ شرح کاملی از تاریخچه مداخلات و اقدامات جامعه ای موسسه با همکاری متخصصان مختلف

از جمله مددکاری اجتماعی در ۱ سال اخیر

○ لیستی از مداخلات و اقدامات جامعه ای فعلی موسسه که با همکاری متخصصان مختلف از

جمله مددکاری اجتماعی در حال اجرا هستند، با جزئیاتی از جمله هدف طرح، گروه هدف

آن، فرایند طی شده، مرحله فعلی و ...

۷-۱ فرایند ارائه خدمات

- فرایند کلی ارائه خدمت (نحوه و انواع پذیرش، ارزیابی و شرایط پذیرش، نحوه ارائه خدمات، شرایط

پایان خدمت و خروج از موسسه، ارزشیابی، پیگیری و ...)

- جایگاه و نقش مددکاران اجتماعی در فرایند ارائه خدمت
- فرایند ارائه خدمات تخصصی مددکاری اجتماعی
- راهنماها و دستورالعمل های ارائه خدمت برای نقش های مختلف از جمله مددکاری اجتماعی
- فرم های مختلف در فرایند ارائه خدمت برای نقش های مختلف از جمله مددکاری اجتماعی
- نوع رویکرد و همکاری تیمی در ارائه خدمات در موسسه

۸-۱ همکاری و تعامل با سایر نهادهای دولتی و غیردولتی

- انواع سازمان های همکار و هدف از همکاری با آنان
- نحوه و شیوه همکاری و ارتباط با انواع سازمان های مرتبط (رسمی یا غیررسمی، هم سطح یا بالا به پایین، پاسخگو و همراه یا یکطرفه)

۹-۱ شیوه پایش و نظارت بر اقدامات موسسه

- فرایند نظارت و ارزشیابی مدیریت موسسه بر اقدامات موسسه
- فرایند نظارت و ارزشیابی موسسه توسط نهادهای بالاتر و متولی

۱۰-۱ توصیف وضعیت جامعه محل کارآموزی (اختصاصی کارآموزی جامعه ای)

- توصیف و آسیب شناسی جامعه و محله ای که موسسه در آن قرار دارد: گروه های آسیب پذیر آن، مسائل و مشکلات آن، ظرفیت ها و منابع آن و ...

بخش دوم: اسناد و سیاست های پشتیبان موسسه

۲-۱ قوانین و سیاست های کلان ملی پشتیبان تاسیس موسسه

۲-۲ قوانین و سیاست های کلان ملی پشتیبان اقدامات و خدمت موسسه

۲-۳ قوانین و سیاست های کلان ملی مرتبط با گروه های هدف

بخش سوم: نگاه تحلیلی و انتقادی به موسسه

** در ارائه «نقاط قوت»، «ضعف» و همچنین «پیشنهادات ارتقایی» تاحد ممکن تلاش شود که تحلیل ها در

تمام ابعاد توصیف شده گزارش شوند:

۱. مشخصات موسسه
۲. تاریخچه موسسه
۳. اهداف و سیاست های موسسه
۴. ساختار اداری و سازمانی موسسه
۵. گروه های هدف موسسه
۶. خدمات و اقدامات موسسه
۷. فرایند ارائه خدمات
۸. همکاری و تعامل با سایر نهادهای دولتی و غیردولتی
۹. شیوه پایش و نظارت بر اقدامات موسسه

** یکی از رویکردهای اصلی در تحلیل، پایداری و توجه به اصول، ارزش ها، و همچنین دانش و مهارت تخصصی مددکاری اجتماعی است.

** یکی دیگر از رویکردهای اصلی در تحلیل، تناسب مستندات مکتوب با واقعیت موجود است.

۳-۱ نقاط قوت موسسه

۳-۲ نقاط ضعف موسسه

۳-۳ پیشنهادات ارتقایی

سایر توضیحات

- هر مطلب دیگری که به تناسب موسسه و پیشنهاد سرپرست مستقیم یا مشاور علمی باید در گزارش ارائه شود، می تواند در این قسمت گزارش شود.

پیوست ها

منابع

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

--

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

--

پیوست شماره ۸:
گزارش علمی مرتبط با گروه‌های هدف موسسه

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش علمی مرتبط با

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

فهرست مطالب

- ساختار و چارچوب گزارش

۱- تصویری از وسعت و فراوانی مساله

- فراوانی مساله در سطح بین المللی
- فراوانی مساله در سطح داخلی

۲- علل و زمینه های ایجاد کننده مساله

- علل زمینه ساز و تشدید کننده مساله در سطح بین المللی
- علل زمینه ساز و تشدید کننده مساله در سطح داخلی

۳- پیامدهای مرتبط با مساله

- پیامدهای مرتبط با مساله در سطح بین المللی
- پیامدهای مرتبط با مساله در سطح داخلی

۴- انواع نهادهای دولتی و غیردولتی خدمت رسان در حوزه مساله در ایران

- نهادهای دولتی ارائه دهنده خدمت به گروه هدف
- نهادهای غیر دولتی ارائه دهنده خدمت به گروه هدف

۵- سیاست های و قوانین مرتبط با مساله

- خلاصه ای از مهم ترین قوانین و سیاست های داخلی مرتبط با مساله و گروه هدف

۶- انواع مداخلات و اقدامات تخصصی مرتبط با مدیریت و کنترل مساله

- انواع مداخلات و تجربه های موفق در سطح بین المللی در رابطه با گروه هدف و کنترل مساله
- انواع مداخلات و تجربه های موفق در سطح داخلی در رابطه با گروه هدف و کنترل مساله
- محور اختصاصی کارورزی جامعه ای:

○ لیستی از به روز ترین مداخلات و اقدامات کلان و جامعه ای در سطح محله، منطقه ای و ملی برای گروه های هدف موسسه که با همکاری نهادها و متخصصان مختلف از جمله مددکاری اجتماعی در حال اجرا هستند، با جزئیاتی از جمله هدف طرح، گروه هدف آن، فرایند طی شده، مرحله فعلی و ...

۷- نقش مددکاران اجتماعی در مدیریت و کنترل مساله

- نقش مددکاران اجتماعی با توجه به مطالعات بین المللی
- نقش مددکاران اجتماعی با توجه به مطالعات و مستندات داخلی

۸- سایر توضیحات

- سایر موضوعات مرتبط با گروه هدف به صلاحدید سرپرست و مشاور علمی

منابع

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

پیوست شماره ۹:
گزارش مطالعه‌ی پرونده‌ی مراجعین

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش مطالعه پرونده‌ی مراجعین

مرکز

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

مقدمه

- ساختار و چارچوب گزارش
- تعداد پرونده های مطالعه شده
- بازه زمانی مشاهده و مطالعه پرونده ها

توصیفی از وضعیت ثبت پرونده ها

- فرایند ثبت و تکمیل پرونده ها در موسسه (توسط چه افرادی؟ در چه زمان هایی؟ الکترونیکی؟)
- ابعاد و محورهای مختلف پرونده
- نقش ها و تخصص هایی که گزارشات خود را در پرونده ثبت می کنند.
- جزئیات کامل تر قسمت مددکاری اجتماعی پرونده
- سطح دسترسی به پرونده توسط نقش های مختلف
- ارتباط و یکپارچگی پرونده ها با سایر نهادهای مرتبط و همکار

تحلیلی بر وضعیت ثبت پرونده ها

- جامعیت پرونده به ویژه در حوزه مددکاری اجتماعی
- نگاه تیمی در پرونده ها و مستندات
- توجه به رازداری و محرمانگی در نگهداری اطلاعات و مستندات مراجعان
- توجه به اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی در ثبت و گزارش نویسی پرونده ها
- ** لازم به یادآوری است که گزارش و تحلیل پرونده های بررسی شده باید با رازداری و بی نامی کامل صورت بگیرد و هیچ اطلاعات قابل شناسایی از مراجعان قید نشود.

سایر توضیحات

- سایر موضوعات مرتبط با پرونده ها به صلاحدید سرپرست و مشاور علمی

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

--

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

--

پیوست شماره ۱۰:
گزارش مشاهده مصاحبه تخصصی مددکاری اجتماعی

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش مشاهده مصاحبه در موسسه

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

مقدمه

- ساختار گزارش و هدف آن
- تاریخچه و بازه زمانی حضور برای مشاهده مصاحبه ها

توصیف مصاحبه مشاهده شده

- توصیفی کوتاه از زمان و مکان مصاحبه، فرد مصاحبه کننده، مدت زمان مصاحبه
- توصیفی کوتاه از مصاحبه شونده (در حد چند خط)
- توصیفی کوتاه از فرایند انجام مصاحبه

تحلیل مصاحبه مشاهده شده

- نقاط قوت مصاحبه با توجه به اصول مددکاری اجتماعی و تکنیک های مصاحبه تخصصی
- نقاط ضعف مصاحبه با توجه به اصول مددکاری اجتماعی و تکنیک های مصاحبه تخصصی
- اگر من بودم چگونه مصاحبه می کردم!

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

پیوست شماره ۱۱:
گزارش اقدامات موردی کارورز در موسسه

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش اقدامات موردی در موسسه.....

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

مقدمه

- ساختار گزارش و هدف آن
- تاریخچه و بازه زمانی اقدامات و فعالیت های گزارش شده

توصیف فعالیت

- توصیفی از اقدام و فعالیت انجام شده توسط دانشجو (مانند حمایت یابی، پیگیری، ارجاع، نامه نگاری، برگزاری جلسات مرتبط با اهداف حرفه و ...) از جمله از زمان و مکان، نوع فعالیت، مدت درگیری، فرد ارجاع دهنده و یا درخواست کننده.

تحلیل فعالیت

- این فعالیت چگونه به اهداف مرتبط با کارورزی فردی مرتبط است؟
- این فعالیت باعث تقویت چه دانش و مهارتی در من شده است؟...

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

پیوست شماره ۱۲:
گزارش انجام مصاحبه تخصصی مددکاری اجتماعی

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش انجام مصاحبه در موسسه

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

مقدمه

- ساختار گزارش و هدف آن
- تاریخچه و بازه زمانی حضور در مرکز و انجام مصاحبه

توصیف مصاحبه صورت گرفته

- توصیفی کوتاه از زمان و مکان مصاحبه، فرد مصاحبه کننده، مدت زمان مصاحبه
- توصیفی کوتاه از مصاحبه شونده (در حد چند خط)
- توصیفی کوتاه از فرایند انجام مصاحبه

تحلیل مصاحبه صورت گرفته

- نقاط قوت مصاحبه من با توجه به اصول مددکاری اجتماعی و تکنیک های مصاحبه تخصصی
- نقاط ضعف مصاحبه من با توجه به اصول مددکاری اجتماعی و تکنیک های مصاحبه تخصصی
- اگر امکان تکرار مصاحبه وجود داشت، آن را چگونه انجام می دادم؟
- در قرار باشد که مصاحبه با این مراجع ادامه داشته باشد، در جلسه بعدی چه سوالاتی خواهم پرسید؟

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

پیوست شماره ۱۳:
گزارش بازدید از منزل

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش بازدید از منزل

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

مقدمه

- ساختار گزارش و هدف آن
- شرحی کوتاه از فرایند بازدید از منزل در موسسه

۱- توصیف بازدید از منزل صورت گرفته

نام و نام خانوادگی مراجع:

زمان انجام بازدید: تاریخ

تعداد بازدیدهای قبلی:

شیوه رفت و آمد به منزل مراجع:

ساعت پایان

ساعت شروع

تاریخ آخرین بازدید قبلی:

شیوه هماهنگی و اطلاع رسانی به مراجع در مورد بازدید از منزل:

افرادی که از موسسه در بازدید حضور داشتند (همراه با نقش افراد):

میزان مشارکت و استقلال دانشجو در بازدید از منزل صورت گرفته:

هدف اولیه از بازدید از منزل:

ارزیابی اولیه و پذیرش ارزیابی تکمیلی پیگیری ارائه خدمت مشخص سایر.....

شرح هدف بازدید از منزل با توجه به وضعیت مراجع:

(نکاتی خاصی که در این بازدید از منزل با توجه به پرونده و بازدیدهای قبلی باید از قبل مورد توجه قرار گیرند و حتی نوشته شوند)

افراد حاضر در منزل و نسبت آنان با مراجع:

۱- الف- مشخصات فردی و خانوادگی مراجع

۱- الف- ۱ مشخصات مراجع

	نام و نام خانوادگی (به صورت مستعار)
	تاریخ تولد
	تابعیت
	وضعیت تأهل
	وضعیت کلی سلامت
	وضعیت تحصیلات
	وضعیت اشتغال
	وضعیت مسکن
	منابع درآمدی
	میزان درآمد ماهانه
	نوع بیمه
	سایر موسسات تحت پوشش
	سایر اطلاعات با توجه به وضعیت مراجع و موسسه

۱- الف- ۲ مشخصات اعضای فعلی خانواده که مراجع با آنها زندگی می کند

(با توجه به ارزیابی ها و اطلاعات قبلی پرونده)

			نام و نام خانوادگی (به صورت مستعار)
			نسبت با مراجع
			نقش فرد در خانواده
			تاریخ تولد
			تابعیت
			وضعیت تأهل
			وضعیت کلی سلامت
			وضعیت تحصیلات
			وضعیت اشتغال
			وضعیت مسکن
			منابع درآمدی
			میزان درآمد ماهانه
			نوع بیمه
			سایر موسسات تحت پوشش
			سایر اطلاعات با توجه به وضعیت مراجع و موسسه

۱- الف-۳- توصیفی کوتاه از وضعیت مراجع

با توجه به ارزیابی های قبلی

۱-ب- ابعاد مورد ارزیابی در بازدید از منزل

در ادامه مجموعه ای جامع از ابعاد مختلف مرتبط با مراجع آمده است که می توانند در بازدید از منزل با توجه به شرایط مراجع، هدف از بازدید و شرایط موسسه مورد توجه قرار گیرند

۱-ب-۱- اطلاعات مرتبط با وضعیت محل سکونت و محیط زندگی (محله)

مانند ساختار فیزیکی؛ امکانات، چیدمان منزل؛ بهداشت و نظم منزل، رعایت نکات ایمنی (به ویژه در رابطه با کودکان، افراد دارای نیازهای ویژه و سالمندان)؛ امنیت محله؛ دسترسی پذیری محله به امکانات مختلف؛ آسیب های اجتماعی محله

۱-ب-۲- وضعیت فعلی و سابقه سلامت جسمانی و روانی-اجتماعی مراجع و اعضای خانواده

مانند وضعیت بیمه درمانی؛ نوع بیماری یا اختلال و علت آن؛ وضعیت فعلی بیماری یا اختلال و برنامه های مراقبتی مربوط به آن؛ نسبت هزینه های درمان به درآمد خانواده و چگونگی تأمین آن؛ محدودیت های حاصل از بیماری یا اختلال در زندگی روزمره و تعاملات خانواده؛ نوع اعتیاد و مدت زمان درگیری؛ نوع داروهای مصرفی، علت و چگونگی مصرف؛ مهارت های ارتباطی و رفتارهای پرخطر مراجع و اعضای خانواده

۱-ب-۳- فضا و محیط اختصاصی و حریم خصوصی اعضای خانواده

مانند وضعیت محل خواب و فضای اختصاصی برای هر یک از افراد به ویژه زوجین و کودکان

۱-ب-۴- اوقات فراغت و تفریح های اختصاصی و خانوادگی مراجع (به ویژه کودکان)

۱-ب-۵- فعالیت های تحصیلی، آموزشی و فرهنگی مراجع و اعضای خانواده (به ویژه کودکان و افراد دارای

نیازهای ویژه)

۱-ب-۶- وضعیت مالی و اشتغال مراجع و اعضای خانواده

مانند نوع شغل؛ نوع استخدام؛ میزان درآمد و مزایای مرتبط با آن؛ میزان سابقه کاری در شغل فعلی؛ خلاصه ای از وضعیت تاریخچه و سابقه شغلی؛ علت بیکاری؛ مدت زمانی که بیکار است و سابقه بیکاری؛ تلاش ها و پیگیری های صورت گرفته برای اشتغال؛ وضعیت مهارت ها برای اشتغال

۱-ب-۷- الگوی ارتباطی و گفتگو میان اعضای خانواده

اطلاعات عمدتاً از مشاهده مستقیم و یا به صورت غیرمستقیم از مصاحبه با مراجع و اعضا کسب می‌شوند: مانند شیوه ارتباط و تعامل با یکدیگر، سبک گفتگو، راهکارهای قبلی برای حل چالش‌های خانوادگی قبل؛ فرایند و سبک تصمیم‌گیری در خانواده؛ مشارکت و آزادی عمل اعضا در خانواده؛ قوانین و مقررات حاکم بر خانواده و منزل؛

۱-ب-۸ احتمال هرگونه خشونت خانگی (به ویژه در مورد کودکان، سالمندان و افراد دارای نیازهای ویژه)

۱-ب-۹ چگونگی تقسیم نقش‌ها در خانواده

۱-ب-۱۰ آگاهی سرپرست خانواده از نیازها و شرایط افراد تحت تکفل خود
به ویژه در مورد مهارت‌های مراجع و همچنین دیدگاه اعضای خانواده به خوداتکایی مراجع

۱-ب-۱۱ تعامل مراجع و اعضای خانواده با خویشاوندان، همسایگان و دوستان

۱-ب-۱۲ منابع و شبکه‌های حمایتی رسمی و غیر رسمی مالی، اجتماعی، روانی، آموزشی و غیره از جمله در
مواقع اضطراری (به ویژه در مورد دسترسی خود کودکان و افراد دارای نیازهای ویژه)
مانند انواع حمایت‌های مالی و غیرمالی دریافتی مراجع و اعضای خانواده از خویشاوندان، همسایگان و دوستان؛ مراکز و مؤسسات دولتی و غیردولتی که مراجع و اعضای خانواده تاکنون برای حل مسائل و مشکلات مختلف مالی و غیرمالی خود به آن‌ها مراجعه کرده‌اند (مانند مراکز مشاوره، خیریه، مساجد)؛ مراکز و مؤسسات دولتی و غیردولتی که مراجع و اعضای خانواده با آن‌ها آشنایی دارند ولی برای حل مسائل و مشکلات مختلف مالی و غیرمالی خود تاکنون به آن‌ها مراجعه نکرده‌اند

۲- تحلیل بازدید از منزل صورت گرفته

۲-الف- همکاری و مشارکت مراجع و اعضای خانواده در فرایند بازدید از منزل

حضور افرادی که از قبل برای حضور آنان هماهنگی صورت گرفته بود؛ چگونگی برخورد و همکاری مراجع و اعضای خانواده در هنگام مراجعه به منزل آنان؛ چگونگی پاسخگویی آنان به سؤالات؛ تردید یا مقاومت در پاسخگویی به سؤالات؛

۲-ج- همکاری و مشارکت مراجع و اعضای خانواده در

۲-د- نقاط قوت فرایند بازدید از منزل با توجه به اصول مددکاری اجتماعی

هم نقاط قوت مرتبط با همکاران موسسه و هم خود دانشجو

۲-ه- نقاط ضعف فرایند بازدید از منزل با توجه به اصول مددکاری اجتماعی

هم نقاط ضعف مرتبط با همکاران موسسه و هم خود دانشجو

۲-و- اگر امکان تکرار بازدید از منزل وجود داشت، آن را چگونه انجام می دادم؟

۲-ز- جمع بندی نهایی

انعکاس و توصیف مسائل، شرایط، نیازها و خواسته‌های فعلی مراجع و اعضای خانواده از دیدگاه آنان به نظر شما آیا بازدید انجام شده کافی است یا نیازمند تکرار و بررسی‌های بیشتر است؟

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

پیوست شماره ۱۴:

گزارش فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به فرد

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

- ساختار گزارش و هدف آن
- بازه زمانی انجام فرایند و مداخله تخصصی مددکاری اجتماعی
- انواع ابزارهای مورد استفاده در هر یک از مراحل مداخله

مرحله اول: کسب آمادگی و برقراری ارتباط

در این قسمت باید نکات، فرایندها و مهارت‌هایی قید شوند که دانشجویان برای کسب آمادگی انجام مداخله فردی با مراجع طی می‌کند. همچنین تکنیک‌ها و مهارت‌های اولیه‌ای که برای برقراری ارتباط و کسب اعتماد و مشارکت مراجع در جلسات اولیه بکار می‌گیرد، نیز باید قید شوند.

۱-۱ کسب آمادگی

- ابعاد مختلف آمادگی علمی و اطلاعاتی، ذهنی، عاطفی، محیطی و ...

۱-۲ برقراری ارتباط

- انواع مهارت‌های مصاحبه و ارتباطات بین فردی مانند زبان بدن، بازخورد و ...
- تحقق اهدافی چون پذیرش، ایجاد اعتماد و مشارکت،

مرحله دوم: ارزیابی توصیفی

اطلاعات این قسمت به کمک ابزارهای مختلفی چون مشاهده، مصاحبه، بازدید از منزل، ژنوگرام^۱، بوم نقشه^۲، مسیر زندگی^۳، درخت مساله^۴، خانه امن، سه خانه، پرسشنامه های تشخیصی تخصصی و ... تکمیل می شود. گزارش ابزارها برای این مرحله می توانند در انتهای مرحله اول گزارش شوند.

شیوه پذیرش اولیه مراجع در موسسه:

خود ارجاع ارجاع از سایر نهادها شناسایی فعال توسط خود موسسه سایر:

علت اولیه مراجعه و پذیرش در موسسه:

وضعیت فعلی پرونده مراجع در موسسه:

در مرحله پذیرش
 تحت پوشش و ارائه خدمت مدت زمان تحت پوشش بودن در موسسه:
 در مرحله خروج از پوشش مدت زمان تحت پوشش بودن در موسسه

۱-۲ مشخصات مراجع

	نام و نام خانوادگی (به صورت مستعار)
	تاریخ تولد
	تابعیت
	وضعیت تأهل
	وضعیت کلی سلامت
	وضعیت تحصیلات
	وضعیت اشتغال
	وضعیت مسکن

¹ Genogram

² Ecomap

³ Roadmap

⁴ Issue tree

	منابع درآمدی
	میزان درآمد ماهانه
	نوع بیمه
	سایر موسسات تحت پوشش
	سایر اطلاعات با توجه به وضعیت مراجع و موسسه

۲-۲ مشخصات اعضای فعلی خانواده که مراجع با آنها زندگی می کند

			نام و نام خانوادگی (به صورت مستعار)
			نسبت با مراجع
			نقش فرد در خانواده
			تاریخ تولد
			تابعیت
			وضعیت تأهل
			وضعیت کلی سلامت
			وضعیت تحصیلات
			وضعیت اشتغال
			وضعیت مسکن
			منابع درآمدی
			میزان درآمد ماهانه
			نوع بیمه
			سایر موسسات تحت پوشش
			سایر اطلاعات با توجه به وضعیت مراجع و موسسه

۲-۳ مشخصات سایر افراد مهم زندگی مراجع

			نام و نام خانوادگی (به صورت مستعار)
			نسبت با مراجع
			تاریخ تولد
			تابعیت
			وضعیت تأهل
			وضعیت کلی سلامت
			وضعیت تحصیلات
			وضعیت اشتغال
			نوع رابطه با کودک و خانواده
			سایر اطلاعات با توجه به وضعیت مراجع و موسسه

۲-۴ ارزیابی وضعیت مراجع و اعضای خانواده

در ادامه مجموعه ای جامع از ابعاد مختلف مرتبط با مراجع آمده است که می توانند با کمک ابزارهای مختلف سنجیده و ارزیابی شوند. با توجه به شرایط مراجع هر کدام از این موارد به فراخور می توانند مورد توجه قرار گیرند. لازم به ذکر است که دانشجو باید در این قسمت جمع بندی ارزیابی خود را (با توجه به انواع ابزارها و روش های جمع اوری اطلاعات) وارد کند.

قبل از گزارش ارزیابی در هر یک از ابعاد، در این قسمت دانشجو باید ابتدا به صورت خلاصه و در یک پاراگراف انواع ابزارهایی که برای ارزیابی مراجع و خانواده در ابعاد مختلف استفاده کرده است را معرفی و فرایند بکارگیری آنان را خلاصه شرح دهد.

۲-۴-۲ اطلاعات مرتبط با وضعیت محل سکونت و محیط زندگی (محل)

مانند ساختار فیزیکی؛ امکانات، چیدمان منزل؛ بهداشت و نظم منزل، رعایت نکات ایمنی (به ویژه در رابطه با کودکان، افراد دارای نیازهای ویژه و سالمندان)؛ امنیت محله؛ دسترسی پذیری محله به امکانات مختلف؛ آسیب های اجتماعی محله

۲-۴-۲ وضعیت فعلی و سابقه سلامت جسمانی و روانی-اجتماعی مراجع و اعضای خانواده

مانند وضعیت بیمه درمانی؛ نوع بیماری یا اختلال و علت آن؛ وضعیت فعلی بیماری یا اختلال و برنامه‌های مراقبتی مربوط به آن؛ نسبت هزینه‌های درمان به درآمد خانواده و چگونگی تأمین آن؛ محدودیت‌های حاصل از بیماری یا اختلال در زندگی روزمره و تعاملات خانواده؛ نوع اعتیاد و مدت زمان درگیری؛ نوع داروهای مصرفی، علت و چگونگی مصرف؛ مهارت‌های ارتباطی و رفتارهای پرخطر مراجع و اعضای خانواده

۲-۴-۳ فضا و محیط اختصاصی و حریم خصوصی اعضای خانواده

مانند وضعیت محل خواب و فضای اختصاصی برای هر یک از افراد به ویژه زوجین و کودکان

۲-۴-۴ اوقات فراغت و تفریح‌های اختصاصی و خانوادگی مراجع (به ویژه کودکان)

۲-۴-۵ فعالیت‌های تحصیلی، آموزشی و فرهنگی مراجع و اعضای خانواده (به ویژه کودکان و افراد دارای نیازهای ویژه)

۲-۴-۶ وضعیت مالی و اشتغال مراجع و اعضای خانواده

مانند نوع شغل؛ نوع استخدام؛ میزان درآمد و مزایای مرتبط با آن؛ میزان سابقه کاری در شغل فعلی؛ خلاصه‌ای از وضعیت تاریخیچه و سابقه شغلی؛ علت بیکاری؛ مدت زمانی که بیکار است و سابقه بیکاری؛ تلاش‌ها و پیگیری‌های صورت گرفته برای اشتغال؛ وضعیت مهارت‌ها برای اشتغال

۲-۴-۷ الگوی ارتباطی و گفتگو میان اعضای خانواده

اطلاعات عمدتاً از مشاهده مستقیم و یا به صورت غیرمستقیم از مصاحبه با مراجع و اعضا کسب می‌شوند: مانند شیوه ارتباط و تعامل با یکدیگر، سبک گفتگو، راهکارهای قبلی برای حل چالش‌های خانوادگی قبل؛ فرایند و سبک تصمیم‌گیری در خانواده؛ مشارکت و آزادی عمل اعضا در خانواده؛ قوانین و مقررات حاکم بر خانواده و منزل؛

۲-۴-۸ احتمال هرگونه خشونت خانگی (به ویژه در مورد کودکان، سالمندان و افراد دارای نیازهای ویژه)

۲-۴-۹ چگونگی تقسیم نقش‌ها در خانواده

۱۰-۴-۲ آگاهی سرپرست خانواده از نیازها و شرایط افراد تحت تکفل خود
به ویژه در مورد مهارت‌های مراجع و همچنین دیدگاه اعضای خانواده به خوداتکایی مراجع

۱۲-۴-۲ تعامل مراجع و اعضای خانواده با خویشاوندان، همسایگان و دوستان

۱۲-۴-۲ منابع و شبکه‌های حمایتی رسمی و غیر رسمی مالی، اجتماعی، روانی، آموزشی و غیره از جمله در مواقع اضطراری (به ویژه در مورد دسترسی خود کودکان و افراد دارای نیازهای ویژه)
مانند انواع حمایت‌های مالی و غیرمالی دریافتی مراجع و اعضای خانواده از خویشاوندان، همسایگان و دوستان؛
مراکز و مؤسسات دولتی و غیردولتی که مراجع و اعضای خانواده تاکنون برای حل مسائل و مشکلات مختلف مالی و غیرمالی خود به آن‌ها مراجعه کرده‌اند (مانند مراکز مشاوره، خیریه، مساجد)؛
مراکز و مؤسسات دولتی و غیردولتی که مراجع و اعضای خانواده با آن‌ها آشنایی دارند ولی برای حل مسائل و مشکلات مختلف مالی و غیرمالی خود تاکنون به آن‌ها مراجعه نکرده‌اند؛

۱۳-۴-۲ تاریخچه انواع راهکارهای مراجع و اعضای خانواده در بهبود شرایط و مدیریت شرایط خود (به همراه نتایج و علل موفقیت یا عدم موفقیت هر راهکار)

۱۴-۴-۲ ظرفیت، توانمندی‌ها و منابع شخصی، خانوادگی و اجتماعی مراجع در بهبود شرایط و مدیریت شرایط خود
موارد مورد توافق میان مراجع و مددکار اجتماعی

۱۵-۴-۲ دیدگاه و نگرش مراجع نسبت به وضعیت خود و چگونگی بهبود شرایط و مدیریت شرایط
خطاهای شناختی احتمالی

۱۶-۴-۲ دیدگاه و نگرش اعضای خانواده و افراد مهم زندگی مراجع نسبت به وضعیت مراجع و چگونگی بهبود شرایط و مدیریت شرایط وی

۱۷-۴-۲ مشارکت مراجع، اعضای خانواده و افراد مهم زندگی مراجع در فرایند ارائه خدمت و بهبود شرایط و مدیریت شرایط

۲-۵ جمع بندی ارزیابی توصیفی مددکاری اجتماعی (دانشجو) از وضعیت مراجع و خانواده وی

۲-۶ پیوست انواع ابزارهای مورد استفاده در ارزیابی

شاهده، مصاحبه، بازدید از منزل یا محل کار، ژنوگرام، بوم نقشه، مسیر زندگی، خانه امن، سه خانه، درخت مساله، پرسشنامه های تشخیصی تخصصی و ...

مرحله سوم: هدف گذاری

قبل از گزارش هدف گذاری مورد توافق دانشجو با مراجع و اعضای خانواده، در این قسمت دانشجو باید ابتدا به صورت خلاصه و در یک پاراگراف انواع ابزارهایی که برای مرحله هدف گذاری استفاده کرده است را معرفی و فرایند بکارگیری آنان را خلاصه شرح دهد.

۱-۳ اهداف بلندمدت و کوتاهمدت مورد توافق

- توجه شود که اهداف به شیوه SMART⁵ نوشته شوند

۲-۳ نتایج و موفقیت مورد انتظار برای هر یک از اهداف

۳-۳ پیوست انواع ابزارهای مورد استفاده در هدف گذاری

- جدول سطوح تحقق اهداف

- درخت مساله و هدف

⁵ S: specific M: measurable A: achievable R: realistic T: timely

جدول سطوح تحقق اهداف

جدول سطوح تحقق اهداف				
هدف ۱	هدف ۲	هدف ۳	هدف ۴	اهداف
				انتخاب شده
				سطوح پیشرفت پیش بینی شده
				نامطلوب ترین نتایج محتمل
				موفقیت کم تر از حد انتظار
				موفقیت مورد انتظار
				موفقیت بیش از حد انتظار
				مطلوب ترین نتایج محتمل

مرحله چهارم: برنامه ریزی، تدوین طرح مداخله و قرارداد

قبل از گزارش مرحله سوم، در این قسمت دانشجو باید ابتدا به صورت خلاصه و در یک پاراگراف فرایندی که برای برنامه ریزی، تدوین طرح مداخله و قرارداد طی کرده است را به صورت خلاصه شرح دهد.

۱-۴ راه حل ها و مداخلات اولیه انتخاب شده جهت تحقق اهداف

مانند ارائه اطلاعات، منبع یابی، تسهیلگری، مدافعه گری، ارجاع به منابع و ...

۲-۴ راه حل ها و مداخلات مبتنی بر رویکرد نظری انتخاب شده جهت تحقق اهداف (اختصاصی فردی ۲)

رویکرد نظری مورد استفاده به همراه توضیح علت انتخاب آن و چگونگی تطبیق و بکارگیری آن برای مراجع طرح مداخله مبتنی بر رویکرد نظری انتخاب شده

۳-۴ قدم ها و مراحل انجام راه حل همراه با زمان بندی

در قالب جدول گانت^۶ گزارش شود

۴-۴ نقش و مسئولیت مراجع، اعضای خانواده سایر افراد مهم، مددکار اجتماعی (دانشجو) و سایر اعضای

تیم تخصصی

۵-۴ تعهدات راجع، اعضای خانواده سایر افراد مهم، مددکار اجتماعی (دانشجو) و سایر اعضای تیم

تخصصی

۶-۴ راه های ارتباطی با موسسه و مددکار اجتماعی (دانشجو)

۷-۴ فرایند و برنامه زمان بندی پیگیری از جانب مددکار اجتماعی (دانشجو)

۸-۴ عقد قرارداد با مراجع و اعضای خانواده

^۶ Gant Chart

تمام مواردی که در مراحل سوم (هدف گذاری) و چهارم (برنامه ریزی، تدوین طرح مداخله و قرارداد) با مشارکت مراجع و خانواده وی مشخص شده اند، باید به صورت رسمی جمع بندی شده و با مراجع مرور و نهایی شود. متنی که حاوی تمام این موارد است می تواند در صورت امکان به امضای مکتوب مددکاری اجتماعی و مراجع و حتی سایر اعضای خانواده دربیاید. در صورتی که با توجه به شرایط مراجع و صلاح حدید سرپرست عقد قرارداد کتبی به صلاح نیست و می تواند آسیب زننده باشد، توافق در رابطه با مسیر طی شده تا این مرحله می تواند به صورت شفاهی صورت بگیرد. همچنین ضروری است که به پویایی این قرارداد در صورت تغییر شرایط و یا ارزیابی مجدد اشاره کنند.

۹-۴ پیوست انواع ابزارهای مورد استفاده در برنامه ریزی

- درخت مساله
- جدول راه حل های موجود
- قرارداد مکتوب (در صورت وجود)

جدول راه‌حل‌های موجود جهت تحقق هدف

جدول راه‌حل‌های موجود جهت تحقق هدف

.....			تشریح هدف
راه‌حل ..	راه‌حل ۲	راه‌حل ۱	راه‌حل‌ها
.....	آیتم ارزشیابی راه‌حل
			دسترسی به منابع اجرایی و حمایت‌کننده (کمترین ۰ - بیشترین ۱۰)
			رسیدن به منفعت و پیامدهای مثبت (کمترین ۰ - بیشترین ۱۰)
			وارد کردن زیان و فشار روانی اجتماعی ** (بیشترین زیان ۰ - کمترین زیان ۱۰)
			صرفه اقتصادی (کمترین ۰ - بیشترین ۱۰)
			متناسب با فرهنگ، سنت و بستر اجتماعی (کمترین ۰ - بیشترین ۱۰)
			نتایج ملموس، عینی و قابل مشاهده داشتن (کمترین ۰ - بیشترین ۱۰)
			زمان (اثر بخشی در کمترین زمان ممکن) (کمترین ۰ - بیشترین ۱۰)
مجموع نمرات هر راه‌حل ...	مجموع نمرات هر راه‌حل ۲	مجموع نمرات هر راه‌حل ۱	مجموع نمرات هر راه‌حل

مرحله چهارم : ارائه مداخله

در ادامه دانشجو باید ابتدا به شرح کامل اقدامات صورت گرفته با توجه به راه حل ها و مداخلات اولیه و مداخلات مبتنی بر رویکرد نظری (اختصاصی فردی ۲) جهت تحقق اهداف و در چارچوب قرارداد تدوین شده با مراجع پردازد. لازم به ذکر است که این اقدامات منحصر به مددکاری اجتماعی (دانشجو) نیست و باید گزارش وی اقدامات مراجع و خانواده وی، سایر اعضای تیم و همکاران موسسه را هم شامل شود (با توجه به قرارداد). علاوه بر این لازم است که در صورتی که در فرایند ارائه مداخله، جلساتی با مشارکت سایر همکاران و متخصصان موسسه کارآموزی برای هماهنگی و ارتقای مداخلات صورت گرفت، گزارش جلسه نیز ذکر شود. مستندات مرتبط با این مرحله نیز می توانند در انتهای مرحله گزارش شوند.

۱-۴ اقدامات مددکار اجتماعی (دانشجو)

اقدامات و مداخلات اولیه و مبتنی بر نظریه				
ردیف	عنوان	تاریخ	شرح	نتیجه

۲-۴ اقدامات سایر متخصصان و همکاران موسسه

اقدامات و مداخلات					
ردیف	نام و نام خانوادگی	تخصص	نوع اقدام	تاریخ	شرح

۳-۴ اقدامات سایر مشارکت کنندگان (مراجع، اعضای خانواده و افراد مهم زندگی وی)

اقدامات و مداخلات

شرح	تاریخ	نوع اقدام	نسبت با کودک	نام و نام خانوادگی	ردیف

۴-۴ جلسات تیم متخصصان و همکاران موسسه

اقدامات و مداخلات					
موضوع و هدف جلسه	تاریخ	محل/شیوه برگزاری جلسه	شرکت کنندگان	موضوع جلسه	ردیف

۴-۵ پیوست انواع مستندات مرتبط با ارائه مداخله

مرحله پنجم : پایش و ارزشیابی

در نهایت دانشجو باید ابتدا به شرح کامل فرایند پایش و ارزشیابی مداخلات با توجه به اهداف و قرارداد تدوین شده با مراجع بپردازد. در واقع با توجه به قرارداد، پیگیری های صورت گرفته جهت اطمینان از انجام درست فرایند و تحقق اهداف باید صورت بگیرد. مستندات مرتبط با این مرحله نیز می توانند در انتهای مرحله گزارش شوند.

۵-۱ پیگیری های انجام شده جهت اطمینان از انجام فرایند و تحقق اهداف

گزارش اقدامات دانشجو برای پیگیری، همراه با بازه زمانی و نتیجه آن

۵-۲ دستاوردها و نتایج حاصل شده

- تحقق هر یک از اهداف قید شده در قرارداد در مقایسه با موفقیت مورد انتظار پیش بینی شده (جدول سطوح تحقق اهداف)

***در ارزشیابی تحقق هر یک از این اهداف، دانشجو باید دیدگاه و نظر خود، مراجع، سرپرست مستقیم و مشاور علمی را گزارش کند و سایر شواهد مرتبط را ارائه دهد (برای نمونه گواهی اشتغال یا نظر روانپزشک). در نهایت جمع بندی از تحقق هر یک از اهداف ارائه دهد.

۵-۳ سایر ابعاد مورد ارزشیابی

- ارزشیابی مشارکت مراجع
- ارزشیابی مشارکت خانواده مراجع
- ارزشیابی مشارکت شبکه حمایتی غیررسمی
- ارزشیابی حمایت و مشارکت مددکار اجتماعی
- ارزشیابی همراهی و مشارکت سایر متخصصان
- ارزشیابی وجود و دسترسی به منابع و ظرفیت های مؤثر
- ارزشیابی همکاری سازمانی و بین سازمانی مؤثر
- ارزشیابی مددکار اجتماعی (دانشجو) از خود در هر یک از مراحل فرایند کار با فرد

***در ارزشیابی هر یک از این موارد، نباید صرفاً گزارش شود که مشارکت خوب بود یا بد بود..در واقع باید به صورت توصیفی و مبتنی بر شواهد مشخص گزارش شود.

۳-۵ پیوست انواع مستندات مرتبط با ارزشیابی

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

--

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

--

پیوست شماره ۱۵:
گزارش مشاهده مداخله گروهی

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش مشاهده مداخله گروهی در موسسه

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

مقدمه

- ساختار گزارش و هدف آن
- تاریخچه و بازه زمانی حضور در مرکز و گروه ها
- موسسه و محل تشکیل گروه (در خود موسسه یا سایر موسسات مشابه)

توصیف گروه مشاهده شده

- توصیفی کوتاه از تاریخچه گروه، هدف گروه، شرایط و تعداد اعضا، زمان و مکان برگزاری جلسات، نقش و تخصص تسهیلگر، مدت زمان هر جلسه
- توصیفی کوتاه از فرایند انجام مداخله گروهی توسط تسهیلگر
- توصیفی کوتاه از پویایی های گروهی، کنش و واکنش های گروه با دیدگاه سیستمی و نقش های اعضای گروه
- توصیفی کوتاه از مهارت ها و تکنیک های کار گروهی برای مداخله و اقدام در گروه
- توصیفی کوتاه از توجه به اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی در کار با گروه

تحلیل گروه مشاهده شده

- نقاط قوت کار گروهی مشاهده شده با توجه به اصول مددکاری اجتماعی و تکنیک های کار گروهی
- نقاط ضعف کار گروهی مشاهده شده با توجه به اصول مددکاری اجتماعی و تکنیک های کار گروهی
- اگر من بودم چگونه فرایند کار گروهی و تسهیلگری آن را انجام می دادم؟

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

--

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

--

پیوست شماره ۱۶:

گزارش فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به گروه

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی

گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی.....

گزارش فرایند مددکاری اجتماعی در کار با گروه

دانشجو:.....

سرپرست مستقیم:.....

مشاور علمی:.....

موسسه کارآموزی:.....

نیم سال تحصیلی.....

- ساختار گزارش و هدف آن
- بازه زمانی انجام فرایند و مداخله تخصصی مددکاری اجتماعی گروهی
- انواع ابزارهای مورد استفاده در هر یک از مراحل مداخله گروهی

مرحله اول: ارزیابی و نیازسنجی کار گروهی در موسسه

در مرحله ارزیابی باید هم ظرفیت و ویژگی های موسسه و هم ویژگی ها و نیازهای گروه هدف برای برگزاری مداخله گروهی با مشارکت ذی نفعان مختلف سنجیده شود و در نهایت یک جمع بندی ارائه شود.

اطلاعات این قسمت به کمک ابزارهای مختلفی چون مشاهده، مصاحبه، جلسات گروهی، درخت مساله و هدف، تحلیل SWOT¹، نمودار استخوان ماهی² و چک لیست ها و پرسشنامه های تشخیصی تخصصی و ... تکمیل می شود. در این قسمت باید شرح داده شود که از چه ابزارهایی برای ارزیابی و نیازسنجی موسسه و گروه هدف، جهت ارائه مداخله گروهی استفاده شده است.

در واقع ابتدا باید گزارش هر ابزار و شیوه نیازسنجی به صورت مجزا گزارش شود و سپس جمع بندی از ارزیابی مرکز و گروه هدف ارائه شود.

لازم به ذکر است که در این مرحله می توان از نتیجه فعالیت دانشجو برای تکمیل فرم های آشنایی با موسسه (پیوست شماره ۷) و گزارش علمی گروه هدف (پیوست شماره ۸) استفاده کرد.

۱-۱ انواع ابزارها روش های ارزیابی و نیازسنجی

- فرایند و جزئیات چگونگی استفاده از هر ابزار برای ذی نفعان مختلف به صورت مجزا
- فرایند تجزیه و تحلیل اطلاعات کسب شده از هر ابزار
- نتیجه ارزیابی هر ابزار به صورت مجزا

۱-۲ جمع بندی ارزیابی و نیازسنجی

- جمع بندی از ارزیابی وضعیت موسسه
- جمع بندی از انواع موضوعات پیشنهادی برای مداخله گروهی

¹ S: strengths W: weaknesses O: opportunities T: threats

² Fishbone diagram

مرحله دوم: اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف برای کار گروهی

در مرحله اولویت بندی، باید موضوعات پیشنهادی در نتیجه نیازسنجی صورت گرفته در مرحله قبل، با مشارکت ذی نفعان مختلف سنجیده شود، لیستی از موضوعات به ترتیب اولویت ارائه شود، موضوع نهایی انتخاب و در نهایت اهداف عملیاتی مرتبط با آن موضوع نوشته شود.

اولویت بندی به کمک ابزارهای مختلفی چون ماتریکس آیزنهاور^۳، ماتریکس انتخاب زوجی^۴، جدول گروه اسمی^۵، انواع چک لیست ها و ... انجام می شود. در این قسمت باید شرح داده شود که از چه ابزارهایی و با چه گروه های ذی نفعی برای اولویت بندی موضوعات جهت ارائه مداخله گروهی استفاده شده است.

در واقع ابتدا باید گزارش هر ابزار اولویت بندی به صورت مجزا گزارش شود و سپس جمع بندی موضوعات به ترتیب اولویت و ملاحظات احتمالی مرتبط با هر کدام ارائه شود.

۱-۲ انواع ابزارها روش های اولویت بندی

- فرایند و جزئیات چگونگی استفاده از هر ابزار برای ذی نفعان مختلف به صورت مجزا
- نتیجه ارزیابی هر ابزار به صورت مجزا

۲-۲ جمع بندی اولویت بندی

- لیست نهایی از موضوعات به ترتیب اولویت
- ملاحظات و توضیحات مرتبط با هر موضوع
- انتخاب موضوع نهایی برای مداخله گروهی

۳-۲ هدف گذاری برای موضوع با اولویت

- فرایند تدوین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت برای موضوع انتخاب شده با مشارکت ذی نفعان
- لیست اهداف کوتاه مدت و بلند مدت SMART برای مداخله گروهی مرتبط با موضوع انتخاب شده

³ Eisenhower Matrix

⁴ Pairwise Comparison Matrix

⁵ Nominal Group

مرحله سوم: برنامه ریزی و طرح تشکیل گروه

در این قسمت باید فرایندی که موضوع انتخاب شده تبدیل به یک برنامه و طرح مداخلاتی می شود، و همچنین جزئیات این طرح گزارش شود. در تدوین یک طرح مداخله گروهی مبتنی بر شواهد و برنامه ریزی جهت تحقق اهداف آن، لازم است که از روش های مختلف جستجو و مرور منابع و مستندات علمی معتبر و مصاحبه با ذی نفعان استفاده شود. در کارآموزی گروهی ۱، طرح مداخلاتی باید کوتاه مدت (در ۲ الی ۳ جلسه) تدوین شود. در کارآموزی گروهی ۲، طرح مداخلاتی باید مبتنی بر نظریه های تخصصی مددکاری اجتماعی و برای بازه زمانی طولانی تری تدوین شود.

۳-۱ فرایند برنامه ریزی و تدوین طرح تشکیل گروه

- فرایند و جزئیات چگونگی برنامه ریزی و تدوین طرح تشکیل گروه با مرور منابع علمی و مشارکت ذی نفعان مختلف

۳-۲ طرح تشکیل گروه برای تحقق اهداف

- شامل جزئیاتی چون

- موضوع و هدف کلی
- ویژگی ها و تعداد اعضا
- ویژگی ها و تعداد تسهیلگران
- محل، شرایط و امکانات لازم برای برگزاری
- قوانین و قواعد اولیه انتخاب و شرکت در گروه
- تعداد جلسات و بازه زمانی هر جلسه
- هدف و محتوای هر جلسه به همراه مستندات علمی و شواهد آن (همراه با منبع نویسی)
- شیوه ارزیابی اولیه شرکت کنندگان
- نظریه انتخاب شده برای مداخله گروهی، همراه با تبیین علت انتخاب آن (اختصاصی گروهی ۲)
- تقسیم وظایف و اقدامات میان تسهیلگران
- شیوه ارزیابی اولیه اعضا
- فرایند و معیارهای ارزشیابی گروه
- اصول و شرایط ثبت و مستندسازی گروه
- پیش بینی برای مدیریت چالش ها و تعارضات احتمالی در نتیجه پویایی های گروه یا خودافشایی های فردی در موضوعات حساس

○ فرایند ارائه بازخورد نهایی به شرکت کنندگان

مرحله چهارم : ارائه مداخله گروهی

در ادامه دانشجو باید ابتدا به شرح کامل اقدامات صورت گرفته با توجه به طرح تشکیل گروه از پیش تدوین شده بپردازد. در واقع در ادامه، باید گزارش هر جلسه انجام شده به صورت کامل ارائه و توصیف شود. در این توصیف لازم است که دانشجو اقدامات و فعالیت های خود را در فرایند هر جلسه، مجزا از سایر تسهیلمان و متخصصانی که احتمالاً در جلسه حضور دارند به صورت مجزا گزارش کند. مستندات مرتبط با این مرحله نیز می تواند ضمیمه شود.

۱-۴ اقدامات و هماهنگی های اولیه برای مداخله گروهی

- اقدامات برای محل، شرایط و امکانات لازم برای برگزاری
- اقدامات برای شناسایی شرکت کنندگان و انتخاب آنان
- اقدامات برای جذب و دعوت شرکت کنندگان برای شرکت در جلسات گروهی

۱-۴ گزارش جلسات مداخله گروهی

- در هر جلسه به صورت مجزا به این موارد اشاره شود:
 - تاریخ و بازه زمانی جلسه
 - محل و شرایط برگزاری
 - اعضای حاضر و غایب (علت غیبت)
 - ویژگی ها و تعداد تسهیلمان
 - قوانین و قواعد انتخاب شده با مشارکت شرکت کنندگان
 - هدف و محتوای جلسه
 - روش های ارزیابی اولیه شرکت کنندگان
 - وظایف و اقدامات مددکار اجتماعی (دانشجو) و سایر تسهیلمان
 - تکنیک های یخ شکن و شروع جلسه
 - پویایی های گروهی، کنش و واکنش های گروه با دیدگاه سیستمی و نقش های اعضای گروه
 - مهارت ها و تکنیک های کار گروهی بکار گرفته شده
 - توجه به اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی در کار با گروه
 - تکنیک های جمع بندی و خاتمه دادن به جلسه
 - روش های ارزشیابی جلسه
 - روش های ثبت و مستندسازی

۵-۴ پیوست انواع مستندات مرتبط با مداخلات گروهی

مرحله پنجم: پایش و ارزشیابی مداخله گروهی

در نهایت دانشجو باید به شرح کامل فرایند پایش و ارزشیابی مداخله گروهی با توجه به طرح تشکیل گروه بپردازد. در واقع این مرحله هم برای اطمینان از انجام درست فرایند مداخله گروهی و هم میزان تحقق اهداف باید صورت بگیرد. مستندات مرتبط با این مرحله نیز می توانند در انتهای مرحله گزارش شوند، برای نمونه اگر برای ارزشیابی فرم های پیش از موزن و پس از موزن بکار گرفته شدند، باید ضمیمه شوند.

***در ارزشیابی هر یک از موارد پیش رو، نباید صرفاً گزارش شود که برای نمونه، مشارکت خوب بود یا بد بود..در واقع باید به صورت توصیفی و مبتنی بر شواهد مشخص گزارش شود.

۱-۵ فرایند پایش و ارزشیابی مداخله جامعه ای

- چگونگی ارزشیابی با کمک ذی نفعان مختلف
- انواع ابزارهای مورد استفاده در ارزشیابی
- چگونگی بکارگیری مشارکت اعضای گروه در ارزشیابی

۲-۵ میزان تحقق اهداف در نتیجه مداخله گروهی

- تحقق هر یک از اهداف قید شده در طرح تشکیل گروه با کمک ابزارهای مختلف (پرسشنامه، چک لیست و ...)
- ***در ارزشیابی تحقق هر یک از این اهداف، دانشجو باید دیدگاه و نظر خود، مراجع، سرپرست مستقیم و مشاور علمی را گزارش کند و سایر شواهد مرتبط را ارائه دهد (برای نمونه مقایسه نتیجه پیش از موزن و پس از موزن). در نهایت جمع بندی از تحقق هر یک از اهداف ارائه دهد.

۳-۵ نقاط قوت مداخله گروهی

نقاط قوت در هر یک از ابعاد زیر گزارش شود:

- زمان و تعداد جلسات
- مکان و امکانات تشکیل جلسات
- رعایت اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی
- رعایت تکنیک های تخصصی مداخله گروهی

- انگیزه و مشارکت شرکت کنندگان
- کنش ها و پویایی های گروه
- اعتماد ایجاد شده میان اعضا
- اعتماد ایجاد شده بین اعضا و تسهیلگران
- همگنی اعضا
- مبتنی بر نظریه بودن مداخله گروهی (اختصاصی کارورزی گروهی ۲)
- نقش مددکار اجتماعی (دانشجو) در برگزاری گروه و مداخله گروهی (در شناخت موضوع، مدیریت جلسات و پویایی گروه، ارائه محتوا، رعایت اصول و)
- ارزشیابی مداخله گروهی
- ثبت و مستندسازی مداخله گروهی

۴-۵ نقاط ضعف مداخله گروهی

نقاط ضعف در هر یک از ابعاد زیر گزارش شود:

- زمان و تعداد جلسات
- مکان و امکانات تشکیل جلسات
- رعایت اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی
- رعایت تکنیک های تخصصی مداخله گروهی
- انگیزه و مشارکت شرکت کنندگان
- کنش ها و پویایی های گروه
- اعتماد ایجاد شده میان اعضا
- اعتماد ایجاد شده بین اعضا و تسهیلگران
- همگنی اعضا
- مبتنی بر نظریه بودن مداخله گروهی (اختصاصی کارورزی گروهی ۲)
- نقش مددکار اجتماعی (دانشجو) در برگزاری گروه و مداخله گروهی (در شناخت موضوع، مدیریت جلسات و پویایی گروه، ارائه محتوا، رعایت اصول و)
- ارزشیابی مداخله گروهی
- ثبت و مستندسازی مداخله گروهی

۵-۵ اگر امکان تکرار کل فرایند و یا هر یک از جلسات وجود داشت، آن را چگونه انجام می دادم؟

۵-۶ پیوست انواع مستندات مرتبط با ارزشیابی

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

--

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

--

پیوست شماره ۱۷:
گزارش فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به جامعه

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

واحد کارآموزی

گزارش فرایند مددکاری اجتماعی در کار با جامعه

دانشجو:

سرپرست مستقیم:

مشاور علمی:

موسسه کارآموزی:

نیم سال تحصیلی

فهرست مطالب

- ساختار گزارش و هدف آن
- بازه زمانی انجام فرایند و مداخله تخصصی مددکاری اجتماعی جامعه ای
- انواع ابزارهای مورد استفاده در هر یک از مراحل مداخله جامعه ای

مرحله اول: ارزیابی و نیازسنجی کار جامعه ای

در مرحله ارزیابی باید هم ظرفیت و ویژگی های موسسه و محل کارآموزی و همچنین ویژگی ها و نیازهای گروه های هدف مرتبط برای مداخله جامعه ای با مشارکت ذی نفعان مختلف سنجیده شود و در نهایت یک جمع بندی ارائه شود. اطلاعات این قسمت به کمک ابزارهای مختلفی چون مشاهده، مصاحبه، جلسات گروهی، درخت مساله^۱، تحلیل SWOT^۲، ترسیم نقشه^۳، نمودار استخوان ماهی^۴ و انواع چک لیست ها و پرسشنامه های تشخیصی تخصصی و ... تکمیل می شود. در این قسمت باید شرح داده شود که از چه ابزارهایی برای ارزیابی و نیازسنجی جهت مداخله جامعه ای استفاده شده است. در واقع ابتدا باید گزارش هر ابزار و شیوه نیازسنجی به صورت مجزا گزارش شود و سپس جمع بندی از ارزیابی و نیازسنجی ارائه شود. لازم به ذکر است که در این مرحله می توان از نتیجه فعالیت دانشجو برای تکمیل فرم آشنایی با موسسه و جامعه محل کارآموزی (پیوست شماره ۷) استفاده کرد.

۱-۱ فرایند ارزیابی و نیازسنجی

- فرایند چگونگی ورود به جامعه و شناسایی ذی نفعان
- فرایند تشکیل تیم و بسیج اجتماعی برای ارزیابی و نیازسنجی
- فرایند و جزئیات چگونگی ارزیابی و نیازسنجی با مرور منابع علمی و مشارکت ذی نفعان مختلف

۱-۲ انواع ابزارها روش های ارزیابی و نیازسنجی

- فرایند و جزئیات چگونگی استفاده از هر ابزار برای ذی نفعان مختلف به صورت مجزا
- فرایند تجزیه و تحلیل اطلاعات ابزارهای مختلف
- نتیجه ارزیابی هر ابزار به صورت مجزا

۱-۳ جمع بندی ارزیابی و نیازسنجی

- جمع بندی از ارزیابی وضعیت موسسه در رابطه با مداخله جامعه ای و نیازهای گروه هدف آن
- جمع بندی از ارزیابی وضعیت جامعه محل کارآموزی در رابطه با نیازها، آسیب ها، گروه هدف، شرایط و ظرفیت کار جامعه ای
- جمع بندی از انواع موضوعات پیشنهادی برای مداخله جامعه ای برای انواع گروه های هدف جامعه موسسه و جامعه محل کارآموزی

^۱ Issue tree

^۲ S: strengths W: weaknesses O: opportunities T: threats

^۳ Mapping

^۴ Fishbone diagram

مرحله دوم: اولویت بندی نیازها و تعیین اهداف برای کار جامعه ای

در مرحله اولویت بندی، باید موضوعات پیشنهادی در نتیجه نیازسنجی صورت گرفته در مرحله قبل، با مشارکت ذی نفعان مختلف سنجیده شود، لیستی از موضوعات به ترتیب اولویت ارائه شود، موضوع نهایی انتخاب و در نهایت اهداف عملیاتی مرتبط با آن موضوع نوشته شود.

اطلاعات این قسمت به کمک ابزارهای مختلفی چون تحلیل SWOT، ماتریکس آیزنهاور^۵، ماتریکس انتخاب زوجی^۶، جدول گروه اسمی^۷، انواع چک لیست ها و ... تکمیل می شود. در این قسمت باید شرح داده شود که از چه ابزارهایی و با چه گروه های ذی نفعی برای اولویت بندی موضوعات جهت ارائه مداخله جامعه ای استفاده شده است.

در واقع ابتدا باید گزارش هر ابزار اولویت بندی به صورت مجزا گزارش شود و سپس جمع بندی موضوعات به ترتیب اولویت و ملاحظات احتمالی مرتبط با هر کدام ارائه شود.

۱-۲ انواع ابزارها روش های اولویت بندی

- فرایند و جزئیات چگونگی استفاده از هر ابزار برای ذی نفعان مختلف به صورت مجزا
- نتیجه ارزیابی هر ابزار به صورت مجزا

۲-۲ جمع بندی اولویت بندی

- لیست نهایی از موضوعات به ترتیب اولویت
- ملاحظات و توضیحات مرتبط با هر موضوع
- انتخاب موضوع نهایی برای مداخله جامعه ای

۳-۲ هدف گذاری برای موضوع با اولویت

- فرایند تدوین اهداف کوتاه مدت و بلند مدت برای موضوع انتخاب شده با مشارکت ذی نفعان
- لیست اهداف کوتاه مدت و بلند مدت SMART برای مداخله جامعه ای مرتبط با موضوع انتخاب شده

۳-۱ بسیج اجتماعی و تسهیلگری تیم در این مرحله

- فرایند تسهیلگری تیم و بسیج اجتماعی برای اولویت بندی و تعیین اهداف

⁵ Eisenhower Matrix

⁶ Pairwise Comparison Matrix

⁷ Nominal Group

مرحله سوم: برنامه ریزی و طرح مداخله جامعه ای

در این قسمت باید فرایندی که موضوع انتخاب شده تبدیل به یک برنامه و طرح مداخلاتی می شود، و همچنین جزئیات این طرح گزارش شود. در تدوین یک طرح مداخله جامعه ای مبتنی بر شواهد و برنامه ریزی جهت تحقق اهداف آن، لازم است که از روش های مختلف جستجو و مرور منابع و مستندات علمی معتبر و مصاحبه با ذی نفعان استفاده شود. در کارآموزی جامعه ای ۱، طرح مداخلاتی باید مبتنی بر نظریه های تخصصی مددکاری اجتماعی در کار با جوامع و برای بازه زمانی کوتاه مدت تدوین شود. علاوه بر این، در جامعه ای ۲ دانشجوی باید بتواند با انتخاب رویکرد یا نظریه متناسب، برنامه ریزی و مداخله بلندمدت جامعه ای (با توجه به متفاوت بودن نوع الگوی مداخله، تعداد مداخلات، جمعیت مورد مداخله، فرایند کامل ارزشیابی با ابزار معتبر و...) داشته باشد.

۳-۱ فرایند برنامه ریزی و تدوین طرح مداخله جامعه ای

- فرایند و جزئیات چگونگی برنامه ریزی و تدوین طرح مداخله جامعه ای با مرور منابع علمی و مشارکت ذی نفعان
- فرایند تسهیلگری تیم و بسیج اجتماعی برای برنامه ریزی و تدوین طرح

۳-۲ طرح تشکیل گروه برای تحقق اهداف

- شامل جزئیاتی چون
 - موضوع و هدف کلی
 - ویژگی ها و شرایط گروه های هدف و مخاطبان آن
 - ویژگی ها و تعداد تیم اجرایی
 - محل، شرایط و امکانات لازم برای مداخله
 - نظریه انتخاب شده برای مداخله جامعه ای، همراه با تبیین علت انتخاب آن
 - فرایند و شیوه ارائه مداخله همراه با هدف و توضیحات مرتبط با هر روش و اقدام
 - زمانبندی و بازه زمانی پیشنهادی برای مداخله (گانت چارت)^۸
 - منابع سخت افزاری و نرم افزاری برای تحقق اهداف
 - سازمان ها و نهادهای دولتی و غیردولتی درگیر
 - تقسیم وظایف و اقدامات میان تیم اجرایی
 - شیوه ارزیابی اولیه جامعه هدف مداخله
 - فرایند و معیارهای ارزشیابی مشارکتی مداخله

⁸ Gantt Chart

- اصول و شرایط ثبت و مستندسازی مداخله
- پیش بینی برای مدیریت چالش ها و تعارضات احتمالی در فرایند مداخله
- فرایند ارائه بازخورد نهایی به جامعه گروه هدف مداخله

مرحله چهارم : ارائه مداخله جامعه ای

در ادامه دانشجو باید ابتدا به شرح کامل اقدامات صورت گرفته با توجه به طرح مداخله جامعه ای از پیش تدوین شده بپردازد. در واقع در ادامه، باید گزارش هر اقدام انجام شده به صورت کامل ارائه و توصیف شود. در این توصیف لازم است که دانشجو اقدامات و فعالیت های خود را در فرایند کار، مجزا از سایر اعضای تیم که احتمالاً در فرایند حضور دارند به صورت مجزا گزارش کند. مستندات مرتبط با این مرحله نیز می تواند ضمیمه شود.

۱-۴ اقدامات و هماهنگی های اولیه برای مداخله جامعه ای

- اقدامات برای محل، شرایط و امکانات لازم برای اقدام
- اقدامات برای شناسایی و دسترسی به گروه هدف و ذی نفعان مختلف
- اقدامات برای بسیج اجتماعی و مشارکت جامعه هدف در فرایند ارائه مداخله

۱-۴ گزارش جلسات مداخله جامعه ای

- در هر اقدام و فعالیت به صورت مجزا به این موارد اشاره شود:
 - تاریخ و بازه زمانی اقدامات
 - محل و شرایط اجرا
 - هدف، شیوه و محتوای هر اقدام
 - مخاطبان و گروه هدف
 - مجریان فعالیت و یا ارائه دهندگان خدمت
 - وظایف و اقدامات مددکار اجتماعی (دانشجو) و سایر اعضای تیم
 - مشارکت جامعه هدف در فرایند مداخله و اقدام
 - توصیف و تحلیل پویایی ها و عوامل موثر در اقدامات مانند قومیت، هنجارها، فرهنگ ...
 - توجه به اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی در کار با جامعه
 - روش های ارزشیابی هر اقدام
 - روش های ثبت و مستندسازی هر اقدام

۵-۴ پیوست انواع مستندات مرتبط با مداخلات جامعه ای

مرحله پنجم: پایش و ارزشیابی مداخله جامعه ای

در نهایت دانشجو باید به شرح کامل فرایند پایش و ارزشیابی مداخله جامعه ای با توجه به طرح مداخله پردازد. در واقع این مرحله هم برای اطمینان از انجام درست فرایند مداخله جامعه ای و هم میزان تحقق اهداف باید صورت بگیرد. مستندات مرتبط با این مرحله نیز می توانند در انتهای مرحله گزارش شوند، برای نمونه اگر برای ارزشیابی فرم های پیش از موزن و پس از موزن بکار گرفته شدند، باید ضمیمه شوند.

***در ارزشیابی هر یک از موارد پیش رو، نباید صرفاً گزارش شود که برای نمونه مشارکت خوب بود یا بد بود..در واقع باید به صورت توصیفی و مبتنی بر شواهد مشخص گزارش شود.

۱-۵ فرایند پایش و ارزشیابی مداخله جامعه ای

- چگونگی ارزشیابی با کمک ذی نفعان مختلف
- انواع ابزارهای مورد استفاده در ارزشیابی
- چگونگی بکارگیری مشارکت جامعه هدف و بسیج اجتماعی در ارزشیابی

۲-۵ میزان تحقق اهداف در نتیجه مداخله جامعه ای

- تحقق هر یک از اهداف قید شده در طرح مداخله جامعه ای با کمک ابزارهای مختلف (پرسشنامه، چک لیست و ...)
- ***در ارزشیابی تحقق هر یک از این اهداف، دانشجو باید دیدگاه و نظر خود، مراجع، سرپرست مستقیم و مشاور علمی را گزارش کند و سایر شواهد مرتبط را ارائه دهد (برای نمونه مقایسه نتیجه پیش از موزن و پس از موزن). در نهایت جمع بندی از تحقق هر یک از اهداف ارائه دهد.

۳-۵ نقاط قوت مداخله جامعه ای

نقاط قوت در هر یک از ابعاد زیر گزارش شود:

- تاریخ و بازه زمانی اقدامات
- محل و شرایط اجرا
- هدف، شیوه و محتوای مداخله
- تناسب مخاطبان و گروه هدف با مداخله
- وظایف و اقدامات مددکار اجتماعی (دانشجو) و سایر اعضای تیم
- منابع سخت افزاری و نرم افزاری پیش بینی شده
- سازمان ها و نهادهای دولتی و غیردولتی درگیر

- رعایت مهارت ها و تکنیک های تخصصی مداخله جامعه ای
- توجه به فرهنگ، هنجارها، قومیت و ارزش های گروه هدف و مخاطب
- آمادگی، مشارکت و انگیزه جامعه هدف در فرایند مداخله و اقدام
- اعتماد ایجاد شده میان جامعه هدف به فعالیت مشترک با یکدیگر
- اعتماد ایجاد شده بین جامعه هدف و مجریان
- واکنش و اقدام مجریان در رابطه با پویایی ها و عوامل موثر در اقدامات مانند قومیت، هنجارها، فرهنگ ...

- توجه به اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی در کار با جامعه
- مبتنی بر نظریه بودن مداخله جامعه ای
- نقش مددکار اجتماعی (دانشجو) در فرایند مداخله جامعه ای
- ارزشیابی مداخله جامعه ای
- ثبت و مستندسازی مداخله جامعه ای

۴-۵ نقاط ضعف مداخله جامعه ای

نقاط ضعف در هر یک از ابعاد زیر گزارش شود:

- تاریخ و بازه زمانی اقدامات
- محل و شرایط اجرا
- هدف، شیوه و محتوای مداخله
- تناسب مخاطبان و گروه هدف با مداخله
- وظایف و اقدامات مددکار اجتماعی (دانشجو) و سایر اعضای تیم
- منابع سخت افزاری و نرم افزاری پیش بینی شده
- سازمان ها و نهادهای دولتی و غیردولتی درگیر
- رعایت مهارت ها و تکنیک های تخصصی مداخله جامعه ای
- توجه به فرهنگ، هنجارها، قومیت و ارزش های گروه هدف و مخاطب
- آمادگی، مشارکت و انگیزه جامعه هدف در فرایند مداخله و اقدام
- اعتماد ایجاد شده میان جامعه هدف به فعالیت مشترک با یکدیگر
- اعتماد ایجاد شده بین جامعه هدف و مجریان

○ واکنش و اقدام مجریان در رابطه با پویایی ها و عوامل موثر در اقدامات مانند قومیت، هنجارها، فرهنگ ...

○ توجه به اصول و ارزش های مددکاری اجتماعی در کار با جامعه

○ مبتنی بر نظریه بودن مداخله جامعه ای

○ نقش مددکار اجتماعی (دانشجو) در فرایند مداخله جامعه ای

○ ارزشیابی مداخله جامعه ای

○ ثبت و مستندسازی مداخله جامعه ای

۵-۵ اگر امکان تکرار کل فرایند و یا هر یک از جلسات وجود داشت، آن را چگونه انجام می دادم؟

۵-۶ پیوست انواع مستندات مرتبط با ارزشیابی

ارزشیابی و پیشنهادات سرپرست

--

ارزشیابی و پیشنهادات مشاور علمی

--

پیوست شماره ۱۸:
چک لیست انتخاب گزارش مورد منتخب

چک لیست جمع بندی انتخاب گزارش مورد منتخب گروه آموزشی مددکاری اجتماعی^۱

تاریخ جلسه گزارش مورد:

نیم سال تحصیلی:

نمره نهایی	ارزشیابی دانشجویان و اساتید (میانگین نمرات)							ارزشیابی دستیار کمیته کارآموزی			نام و نام خانوادگی دانشجو	ردیف
	پاسخ به سوالات دانشجویان	بالا بودن جنبه یادگیری	رعایت چارچوب راهنمای کارآموزی در	رعایت مراحل و اصول واحد کارآموزی با	نوآوری و خلاقیت در کارآموزی	طراحی مناسب ارائه	قدرت بیان در ارائه	رعایت زمانبندی ارائه	همکاری با کمیته برای جلسه	ارسال به موقع فایل ارایه		

^۱ در جلسه گزارش مورد، هر یک از دانشجویان و اساتید به دانشجویان ارائه دهنده گزارش، با توجه به معیارهای جدول نمره ۱ تا ۵ می دهند. در ادامه کمیته کارآموزی میانگین نمرات کسب شده برای هر دانشجو را در این جدول وارد کرده و به معیارهای مرتبط با خود نیز نمره می دهد (نمره ۱ تا ۵). در نهایت مجموع نمرات برای هر دانشجو محاسبه و دانشجویان منتخب مشخص می شوند.

پیوست شماره ۱۹:
ارزشیابی جامع کارآموزی توسط سرپرست مستقیم

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

ارزشیابی جامع کارآموزی توسط سرپرست مستقیم

	واحد کارآموزی
	دانشجو
	سرپرست مستقیم
	موسسه کارآموزی
	مشاور علمی
	نیم سال تحصیلی
	تاریخ ارائه گزارش

۱- ارزشیابی فرایند کارآموزی دانشجو

۱-۱ حضور و نظم دانشجو

	تعداد جلسات حضور دانشجو
	مجموع ساعات حضور دانشجو

امتیاز سرپرست					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					حضور در روزهای تعیین شده در موسسه	۱
					حضور به صورت منظم در ساعات مشخص و طبق برنامه ریزی در موسسه	۲
					هماهنگی غیبت ها و تاخیرهای احتمالی با سرپرست	۳
					تلاش برای جبران غیبت ها و تاخیرهای احتمالی	۴
					گزارش منظم اقدامات روزانه (ضمیمه شماره ۶)	۵
					سایر توضیحات	۶

۱-۲ شایستگی و توانمندی عمومی دانشجوی در معرفی خود به عنوان یک مددکار اجتماعی حرفه‌ای

امتیاز سرپرست					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					خودشناسی، خود ارزیابی و خوداصلاحی مداوم برای اطمینان یافتن از حرکت در جهت اهداف حرفه ای، اصول و ارزش‌های انسانی و حرفه ای	۱
					نشان دادن و معرفی خود در چارچوب اصول حرفه ای در رفتار، ظاهر، عملکرد و ارتباطات	۳
					تلاش پیوسته و داوطلبانه برای جست و جو، یادگیری و رشد حرفه ای (به عنوان مثال با شرکت در جلسات، کارگاه ها، سمینارها و مطالعه‌ی کتاب)	۴
					مهارت شناخت و بکارگیری دانش و نظریه برای اقدام و عمل مبتنی بر شواهد	۵
					آگاهی نسبت به مسائل روز اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جامعه	۶
					نگاه کل نگر و سیستمی به علل و پیامدهای مسائل و آسیب های اجتماعی	۷
					نگاه مشارکتی در مداخلات تخصصی مددکاری اجتماعی با افراد، گروه ها و جوامع	۸
					امید و انگیزه و در نتیجه تلاش برای ارتقای وضعیت گروه های هدف مددکاری اجتماعی	۹
					مهارت کار تیمی با انواع متخصصان از رشته های مرتبط با وضعیت گروه های هدف مددکاری اجتماعی	۱۰
					تلاش برای انجام فعالیت در قالب فرایند، نقش ها و وظایف تخصصی مددکاری اجتماعی	۱۱
					مهارت برنامه ریزی و مدیریت زمان و اقدامات خود برای ارائه خدمات	۱۲
					احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با افراد، گروه ها و جوامع به عنوان مددکار اجتماعی	۱۳
					سایر توضیحات	۱۴

۱-۳- پایبندی به اصول و ارزش های اخلاقی و رعایت استانداردهای حرفه ای

ردیف	رفتار حرفه ای	امتیاز سرپرست				
		عالی	خوب	متوسط	ضعیف	بد
۱	شناخت کامل اصول و ارزش های شخصی خود و مدیریت آن ها در برابر عملکرد حرفه ای					
۲	تعهد به اصول و ارزش های اخلاقی مددکاری اجتماعی در اقدامات و تصمیم گیری ها					
۳	مدیریت چالش و ابهام در حل تعارض های اخلاقی و پذیرش بی قید و شرط مراجع					
۴	حساسیت و مدافع گری نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی مددکاری اجتماعی در کار با مراجع توسط موسسه و سایر کارکنان					
۵	حساسیت و مدافع گری نسبت به حقوق افراد، گروه ها و جوامع مرتبط با محیط موسسه و گروه های هدف آن					
۶	سایر توضیحات					

۴-۱ پایبندی به آداب، قواعد، اصول و هنجارهای سازمانی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی و دینی

امتیاز سرپرست					رفتار حرفه ای	ردیف	
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی			
					تلاش برای شناخت آداب، قواعد، اصول و هنجارهای فردی، سازمانی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، دینی و ... حاکم بر محیط موسسه، جامعه مرتبط با موسسه و گروه های هدف آن	۱	
					پذیرش و احترام به باورها، ارزش ها و تفاوت های فردی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، دینی و ... حاکم بر محیط موسسه، جامعه مرتبط با موسسه و گروه های هدف آن	۲	
					خودآگاهی نسبت به قضاوت ها و سوگیری های شخصی خود و مهارت مدیریت آن در هنگام فعالیت حرفه ای	۳	
					تشخیص و درک نقش ساختار اجتماعی و فرهنگی در ایجاد زمینه تبعیض و در حاشیه قرار گرفتن برای گروه های مختلف	۴	
						سایر توضیحات	۵

۱-۵ مهارت های برقراری ارتباط حرفه ای

امتیاز سرپرست					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					ارتباط مناسب با مدیریت موسسه و کارکنان بخش های مختلف آن (مبتنی بر احترام، تعامل، نگاه مشارکتی و رویکرد تیمی و تخصصی)	۱
					ارتباط مناسب با مراجعان و گروه های هدف خدمت گیرنده موسسه (مبتنی بر اصول و ارزش های حرفه مددکاری اجتماعی و چارچوب های موسسه و جامعه)	۲
					ارتباط مناسب با شبکه های اجتماعی رسمی و غیررسمی، جوامع محلی و همچنین نهادهای دولتی و غیردولتی مرتبط با موسسه (مبتنی بر احترام، منافع و حقوق انسانی خدمت گیرندگان، ساختار اداری و چارچوب های موسسه و جامعه)	۳
					کمک خواهی و بهره گیری از راهنمایی های سرپرست مستقیم و مشاور علمی	۴
					کمک خواهی و بهره گیری از راهنمایی های سایر متخصصان و افراد دارای صلاحیت	۵
					مهارت برقراری ارتباطی شفاهی در ارتباط با افراد، گروه ها، جوامع، سازمان ها و همکاران	۶
					مهارت برقراری ارتباطی کتبی در ارتباط با افراد، گروه ها، جوامع، سازمان ها و همکاران (نامه نگاری سازمانی)	۷
					مهارت تدوین گزارش و مستندسازی حرفه ای با کمک ابزارهای مناسب و خلاقانه	۸
					مهارت سخنوری و ارائه مطالب	۹
					سایر توضیحات	۱۰

۶-۱ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با افراد (اختصاصی کارآموزی فردی ۱ و ۲)

ردیف	هدف کارآموزی	امتیاز سرپرست				
		عالی	خوب	متوسط	ضعیف	بد
۱	کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با افراد					
۳	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۷)					
۴	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)					
۵	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی کامل با پرونده ها و تحلیل پرونده ها (جمع بندی پیوست شماره ۹)					
۶	کسب مهارت انجام مصاحبه و نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست های شماره ۱۰ و ۱۲)					
۷	کسب مهارت بازدید از منزل و نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۳)					
۸	مشارکت فعالانه در اقدامات موردی و هدفمند مرکز برای ارائه خدمات به افراد (جمع بندی پیوست شماره ۱۱)					
۹	کسب مهارت آمادگی و برقراری ارتباط با مراجع و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۰	کسب مهارت ارزیابی توصیفی مراجع به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۱	کسب مهارت هدف گذاری مداخله فردی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۲	کسب مهارت برنامه ریزی و طرح مداخله فردی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۳	کسب مهارت نوشتن قرارداد با افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۴	اختصاصی فردی ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات اولیه به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۵	اختصاصی فردی ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات مبتنی بر رویکرد به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۶	اختصاصی فردی ۲: کسب مهارت بکار گیری رویکرد مدیریت مورد و سیستمی در فرایند ارائه خدمات به افراد (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۷	کسب مهارت پیگیری فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					

					کسب مهارت ارزشیابی فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۸	
						سایر توضیحات	۱۹

۱-۷ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با گروه ها (اختصاصی کارآموزی گروهی ۱ و ۲)

امتیاز سرپرست					هدف کارآموزی	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با گروه ها	۱
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی با تمرکز بر فعالیت های گروهی (جمع بندی پیوست شماره ۷)	۳
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)	۴
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی کامل با پرونده ها و تحلیل پرونده ها (جمع بندی پیوست شماره ۹)	۵
					کسب مهارت های مرتبط با اقدامات گروهی مانند تسهیلگری، شناسایی و مدیریت پویایی ها و ... نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۶
					کسب مهارت ارزیابی و نیازسنجی برای مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۷
					کسب مهارت اولویت بندی و تعیین اهداف برای مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۸
					کسب مهارت برنامه ریزی و تدوین طرح تشکیل گروه به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۹
					اختصاصی گروهی ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات گروهی کوتاه مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۰
					اختصاصی گروهی ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات گروهی بلند مدت مبتنی نظریه به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۱
					کسب مهارت ارزشیابی فرایند مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۲
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات اولیه و موردی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۳
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات مبتنی بر نظریه (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۴
					سایر توضیحات	۱۵

۸-۱ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با جوامع (اختصاصی کارآموزی جامعه ای ۱ و ۲)

امتیاز سرپرست					هدف کارآموزی	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با جوامع	۱
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی با تمرکز بر اقدامات جامعه ای (جمع بندی پیوست شماره ۷)	۳
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)	۴
					کسب مهارت های مرتبط با اقدامات جامعه ای مانند تسهیلگری، میانجی گری، مدافع گری و ... نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۵
					شناخت و توجه به عوامل موثر در کار با جوامع، مانند گروه های ذی نفع، روابط قدرت، مشارکت، هنجارها و ارزش های قومیتی، اجتماعی، فرهنگی و .. (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۶
					کسب مهارت ارزیابی و نیازسنجی برای مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۷
					کسب مهارت اولویت بندی و تعیین اهداف برای مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۸
					کسب مهارت برنامه ریزی و تدوین طرح جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۹
					اختصاصی جامعه ای ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات جامعه ای کوتاه مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۰
					اختصاصی جامعه ای ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات جامعه ای بلند مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۱
					کسب مهارت ارزشیابی فرایند مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۲
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات اولیه و موردی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۳
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات مبتنی بر نظریه (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۴
					سایر توضیحات	۱۵

۹-۱ جمع بندی نهایی

- دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در محل کارآموزی با چه چالش ها و محدودیت هایی مواجه بوده است که می بایست در ارزیابی او مورد توجه قرار گیرد؟
 - آیا فعالیت حرفه ای بوده است که از نظر شما در این نیم سال تحصیلی به اندازه ی کافی یا اصلا مورد توجه قرار نگرفته است و باید در نیم سال تحصیلی آتی دانشجو بیش تر در زمینه ی آن فعالیت تقویت شود؟
 - به صورت کلی ارزشیابی شما از فرایند کارآموزی دانشجو به چه صورت است؟ (آیتم مورد نظر را علامت بزنید)
- دانشجو عملکرد مطلوب داشته است.
 - دانشجو عملکرد قابل قبولی داشته است.
 - دانشجو عملکرد رو به رشدی نسبت به آغاز نیم سال تحصیلی داشته است و در حال ارتقاء عملکرد خود است.
 - دانشجو عملکرد نامناسبی داشته است.
 - عملکرد دانشجو غیرقابل قبول است و شایستگی اتمام نیم سال تحصیلی را ندارد.

۲- ارزشیابی مشاور علمی

سرپرست گرامی،

لطفاً با توجه به تجربه خود در نیم سال تحصیلی، به سوالات زیر در مورد مشاور علمی پاسخ دهید.
لازم به ذکر است که پاسخ ها به صورت محرمانه خواهند بود و در اختیار مشاوران علمی قرار نمی گیرد.

امتیاز سرپرست					معیار مورد سنجش	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					ارتباط منظم با سرپرست و موسسه کارآموزی در رابطه با فرایند کارآموزی و اهداف یادگیری دانشجو	۱
					ارتباط شفاف و مبتنی بر احترام با سرپرست و کارکنان موسسه کارآموزی	۲
					نگاه تیمی و مشارکتی برای فرایند کارآموزی دانشجو در موسسه	۳
					همکاری و مشارکت در تدوین برنامه یادگیری دانشجو	۴
					همکاری و مشارکت در مراحل مختلف اجرای برنامه یادگیری و تحقق اهداف کارآموزی	۵
					همکاری در ارتقای دانش و مهارت دانشجو در فرایند کارآموزی	۶
					حمایت روانی اجتماعی از دانشجو در فرایند کارآموزی به ویژه در مدیریت چالش ها و تعارضات	۷
					راهنمایی سرپرست برای آشنایی با ساختار و فرایند کارآموزی دانشگاه، دستورالعمل و فرم های مرتبط	۸
					تسهیل فرایند کارورزی با کمک ایجاد بستر و انگیزه یادگیری برای دانشجو در دانشگاه و موسسه کارآموزی	۹
					سایر توضیحات	۱۰

۳- ارزشیابی فرایند و ساختار کارآموزی

سرپرست گرامی،

لطفاً با توجه به تجربه خود در نیم سال تحصیلی، نظرات (نقاط قوت و ضعف) و پیشنهادات ارتقای خود را برای ارتقاء سطح کیفیت فرایند کارآموزی دانشجویان کارشناسی مددکاری اجتماعی در دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی در هریک از مراحل کارآموزی بفرمایید:

ردیف	معیار مورد سنجش	نکات و پیشنهاد
۱	تناسب موسسه با ویژگی های فردی و نیازهای آموزشی دانشجو	
۲	ارزیابی اولیه دانشجو و شناسایی نیازهای آموزشی و مهارتی وی برای فرایند کارآموزی و گزارش آن به سرپرست مستقیم	
۳	اقدامات مرتبط با ایجاد آمادگی در موسسه و سرپرست مستقیم برای ورود دانشجو و آشنایی با فرایند کارآموزی و دستورالعمل	
۴	ایجاد آمادگی در دانشجو برای ورود به موسسه و آشنایی با فرایند کارآموزی و دستورالعمل	
۵	تدوین برنامه یادگیری برای دانشجو با مشارکت سرپرست مستقیم و مشاور علمی	
۶	فرایند و محتوای برنامه کارآموزی (شامل اهداف، اقدامات و فرم های مختلف)	
۷	فرایند نظارت، حمایت و ارزشیابی دانشگاه بر فرایند کارآموزی	
۸	شیوه تعامل و ارتباط سرپرست مستقیم با دانشگاه	
۹	نقش دانشگاه در حمایت، ایجاد انگیزه و حمایت از سرپرستان و موسسه در فرایند کارآموزی	

علاوه بر نکات قید شده، نظرات و پیشنهادات شما برای ارتقاء سطح کیفیت آموزش عملی دانشجویان کارشناسی رشته مددکاری اجتماعی چیست؟

۴- خود ارزیابی موسسه و سرپرست

سرپرست گرامی،

با تشکر از همراهی شما در طول این نیم سال تحصیلی،

لطفاً با توجه به همکاری خود با دانشگاه در فرایند کارآموزی مددکاری اجتماعی و با هدف ارتقای تعامل و همکاری هدفمند و مشخص میان دانشگاه و موسسات دیدگاه و نظرات خود را در رابطه با تناسب و انطباق موسسه با اهداف کارآموزی در چارچوب پیوست شماره ۱ (چک لیست ارزیابی موسسات کارآموزی) بفرمایید.

پیوست شماره ۲۰:
ارزشیابی جامع کارآموزی توسط مشاور علمی

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

ارزشیابی جامع کارآموزی توسط سرپرست مشاور علمی

	واحد کارآموزی
	دانشجو
	سرپرست مستقیم
	موسسه کارآموزی
	مشاور علمی
	نیم سال تحصیلی
	تاریخ ارائه گزارش

۱- ارزشیابی فرایند کارآموزی دانشجو

۱-۱ حضور و نظم دانشجو

امتیاز مشاور علمی					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					حضور در روزهای تعیین شده در موسسه	۱
					حضور به صورت منظم در ساعات مشخص و طبق برنامه ریزی در موسسه	۲
					حضور منظم در جلسات با مشاور علمی	۳
					تلاش برای جبران غیبت ها و تاخیرهای احتمالی	۴
					گزارش منظم اقدامات روزانه (ضمیمه شماره ۶)	۵
					سایر توضیحات	۶

۱-۲ شایستگی و توانمندی عمومی دانشجو در معرفی خود به عنوان یک مددکار اجتماعی حرفه‌ای

امتیاز مشاور علمی					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					خودشناسی، خود ارزیابی و خوداصلاحی مداوم برای اطمینان یافتن از حرکت در جهت اهداف حرفه ای، اصول و ارزش‌های انسانی و حرفه ای	۱
					نشان دادن و معرفی خود در چارچوب اصول حرفه ای در رفتار، ظاهر، عملکرد و ارتباطات	۳
					تلاش پیوسته و داوطلبانه برای جست و جو، یادگیری و رشد حرفه ای (به عنوان مثال با شرکت در جلسات، کارگاه ها، سمینارها و مطالعه‌ی کتاب)	۴
					مهارت شناخت و بکارگیری دانش و نظریه برای اقدام و عمل مبتنی بر شواهد	۵
					آگاهی نسبت به مسائل روز اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جامعه	۶
					نگاه کل نگر و سیستمی به علل و پیامدهای مسائل و آسیب های اجتماعی	۷
					نگاه مشارکتی در مداخلات تخصصی مددکاری اجتماعی با افراد، گروه ها و جوامع	۸
					امید و انگیزه و در نتیجه تلاش برای ارتقای وضعیت گروه های هدف مددکاری اجتماعی	۹
					مهارت کار تیمی با انواع متخصصان از رشته های مرتبط با وضعیت گروه های هدف مددکاری اجتماعی	۱۰
					تلاش برای انجام فعالیت در قالب فرایند، نقش ها و وظایف تخصصی مددکاری اجتماعی	۱۱
					مهارت برنامه ریزی و مدیریت زمان و اقدامات خود برای ارائه خدمات	۱۲
					احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با افراد، گروه ها و جوامع به عنوان مددکار اجتماعی	۱۳
					سایر توضیحات	۱۴

۱-۳ - پایبندی به اصول و ارزش های اخلاقی و رعایت استانداردهای حرفه ای

امتیاز مشاور علمی					رفتار حرفه ای	رد یف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					شناخت کامل اصول و ارزش های شخصی خود و مدیریت آن ها در برابر عملکرد حرفه ای	۱
					تعهد به اصول و ارزش های اخلاقی مددکاری اجتماعی در اقدامات و تصمیم گیری ها	۲
					مدیریت چالش و ابهام در حل تعارض های اخلاقی و پذیرش بی قید و شرط مراجع	۳
					حساسیت و مدافع گری نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی مددکاری اجتماعی در کار با مراجع توسط موسسه و سایر کارکنان	۴
					حساسیت و مدافع گری نسبت به حقوق افراد، گروه ها و جوامع مرتبط با محیط موسسه و گروه های هدف آن	۵
					سایر توضیحات	۶

۴-۱ پایبندی به آداب، قواعد، اصول و هنجارهای سازمانی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی و دینی

امتیاز مشاور علمی					رفتار حرفه ای	ردیف	
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی			
					تلاش برای شناخت آداب، قواعد، اصول و هنجارهای فردی، سازمانی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، دینی و ... حاکم بر محیط موسسه، جامعه مرتبط با موسسه و گروه های هدف آن	۱	
					پذیرش و احترام به باورها، ارزش ها و تفاوت های فردی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، دینی و ... حاکم بر محیط موسسه، جامعه مرتبط با موسسه و گروه های هدف آن	۲	
					خودآگاهی نسبت به قضاوت ها و سوگیری های شخصی خود و مهارت مدیریت آن در هنگام فعالیت حرفه ای	۳	
					تشخیص و درک نقش ساختار اجتماعی و فرهنگی در ایجاد زمینه تبعیض و در حاشیه قرار گرفتن برای گروه های مختلف	۴	
						سایر توضیحات	۵

۱-۵ مهارت های برقراری ارتباط حرفه ای

امتیاز مشاور علمی					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					ارتباط مناسب با مدیریت موسسه و کارکنان بخش های مختلف آن (مبتنی بر احترام، تعامل، نگاه مشارکتی و رویکرد تیمی و تخصصی)	۱
					ارتباط مناسب با مراجعان و گروه های هدف خدمت گیرنده موسسه (مبتنی بر اصول و ارزش های حرفه مددکاری اجتماعی و چارچوب های موسسه و جامعه)	۲
					ارتباط مناسب با شبکه های اجتماعی رسمی و غیررسمی، جوامع محلی و همچنین نهادهای دولتی و غیردولتی مرتبط با موسسه (مبتنی بر احترام، منافع و حقوق انسانی خدمت گیرندگان، ساختار اداری و چارچوب های موسسه و جامعه)	۳
					کمک خواهی و بهره گیری از راهنمایی های سرپرست مستقیم و مشاور علمی	۴
					کمک خواهی و بهره گیری از راهنمایی های سایر متخصصان و افراد دارای صلاحیت	۵
					مهارت برقراری ارتباطی شفاهی در ارتباط با افراد، گروه ها، جوامع، سازمان ها و همکاران	۶
					مهارت برقراری ارتباطی کتبی در ارتباط با افراد، گروه ها، جوامع، سازمان ها و همکاران (نامه نگاری سازمانی)	۷
					مهارت تدوین گزارش و مستندسازی حرفه ای با کمک ابزارهای مناسب و خلاقانه	۸
					مهارت سخنوری و ارائه مطالب	۹
					سایر توضیحات	۱۰

۶-۱ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با افراد (اختصاصی کارآموزی فردی ۱ و ۲)

ردیف	هدف کارآموزی	امتیاز مشاور علمی				
		عالی	خوب	متوسط	ضعیف	بد
۱	کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با افراد					
۳	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۷)					
۴	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)					
۵	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی کامل با پرونده ها و تحلیل پرونده ها (جمع بندی پیوست شماره ۹)					
۶	کسب مهارت انجام مصاحبه و نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست های شماره ۱۰ و ۱۲)					
۷	کسب مهارت بازدید از منزل و نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۳)					
۸	مشارکت فعالانه در اقدامات موردی و هدفمند مرکز برای ارائه خدمات به افراد (جمع بندی پیوست شماره ۱۱)					
۹	کسب مهارت آمادگی و برقراری ارتباط با مراجع و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۰	کسب مهارت ارزیابی توصیفی مراجع به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۱	کسب مهارت هدف گذاری مداخله فردی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۲	کسب مهارت برنامه ریزی و طرح مداخله فردی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۳	کسب مهارت نوشتن قرارداد با افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۴	اختصاصی فردی ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات اولیه به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۵	اختصاصی فردی ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات مبتنی بر رویکرد به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۶	اختصاصی فردی ۲: کسب مهارت بکار گیری رویکرد مدیریت مورد و سیستمی در فرایند ارائه خدمات به افراد (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۷	کسب مهارت پیگیری فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					

					کسب مهارت ارزشیابی فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۸	
						سایر توضیحات	۱۹

۱-۷ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با گروه ها (اختصاصی کارآموزی گروهی ۱ و ۲)

امتیاز مشاور علمی					هدف کارآموزی	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با گروه ها	۱
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی با تمرکز بر فعالیت های گروهی (جمع بندی پیوست شماره ۷)	۳
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)	۴
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی کامل با پرونده ها و تحلیل پرونده ها (جمع بندی پیوست شماره ۹)	۵
					کسب مهارت های مرتبط با اقدامات گروهی مانند تسهیلگری، شناسایی و مدیریت پویایی ها و ... نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۶
					کسب مهارت ارزیابی و نیازسنجی برای مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۷
					کسب مهارت اولویت بندی و تعیین اهداف برای مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۸
					کسب مهارت برنامه ریزی و تدوین طرح تشکیل گروه به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۹
					اختصاصی گروهی ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات گروهی کوتاه مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۰
					اختصاصی گروهی ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات گروهی بلند مدت مبتنی نظریه به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۱
					کسب مهارت ارزشیابی فرایند مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۲
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات اولیه و موردی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۳
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات مبتنی بر نظریه (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۴
					سایر توضیحات	۱۵

۸-۱ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با جوامع (اختصاصی کارآموزی جامعه ای ۱ و ۲)

امتیاز مشاور علمی					هدف کارآموزی	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با جوامع	۱
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی با تمرکز بر اقدامات جامعه ای (جمع بندی پیوست شماره ۷)	۳
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)	۴
					کسب مهارت های مرتبط با اقدامات جامعه ای مانند تسهیلگری، میانجی گری، مدافع گری و ... نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۵
					شناخت و توجه به عوامل موثر در کار با جوامع، مانند گروه های ذی نفع، روابط قدرت، مشارکت، هنجارها و ارزش های قومیتی، اجتماعی، فرهنگی و .. (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۶
					کسب مهارت ارزیابی و نیازسنجی برای مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۷
					کسب مهارت اولویت بندی و تعیین اهداف برای مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۸
					کسب مهارت برنامه ریزی و تدوین طرح جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۹
					اختصاصی جامعه ای ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات جامعه ای کوتاه مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۰
					اختصاصی جامعه ای ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات جامعه ای بلند مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۱
					کسب مهارت ارزشیابی فرایند مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۲
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات اولیه و موردی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۳
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات مبتنی بر نظریه (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۴
					سایر توضیحات	۱۵

۹-۱ جمع بندی نهایی

- دانشجو در طول نیمسال تحصیلی در محل کارآموزی و در ارتباط با سرپرست و سایر کارکنان با چه چالش ها و محدودیت هایی مواجه بوده است که می بایست در ارزیابی او مورد توجه قرار گیرد؟
 - آیا فعالیت حرفه ای بوده است که از نظر شما در این نیم سال تحصیلی به اندازه ی کافی یا اصلا مورد توجه قرار نگرفته است و باید در نیم سال تحصیلی آتی دانشجو بیش تر در زمینه ی آن فعالیت تقویت شود؟
 - به صورت کلی ارزشیابی شما از فرایند کارآموزی دانشجو به چه صورت است؟ (آیتم مورد نظر را علامت بزیند)
- دانشجو عملکرد مطلوب داشته است.
 - دانشجو عملکرد قابل قبولی داشته است.
 - دانشجو عملکرد رو به رشدی نسبت به آغاز نیم سال تحصیلی داشته است و در حال ارتقاء عملکرد خود است.
 - دانشجو عملکرد نامناسبی داشته است.
 - عملکرد دانشجو غیرقابل قبول است و شایستگی اتمام نیم سال تحصیلی را ندارد.

۲- ارزشیابی موسسه کارآموزی و سرپرست مستقیم

لطفاً با توجه به تجربه همکاری خود با موسسه کارآموزی و سرپرست مستقیم آن و با هدف ارتقای تعامل و همکاری هدفمند و مشخص میان دانشگاه و موسسات دیدگاه و نظرات خود را در رابطه با تناسب و انطباق موسسه و سرپرست با اهداف کارآموزی در چارچوب پیوست شماره ۱ (چک لیست ارزیابی موسسات کارآموزی) بفرمایید.

۳- ارزشیابی فرایند و ساختار کارآموزی

لطفاً با توجه به تجربه خود در نیم سال تحصیلی، نظرات (نقاط قوت و ضعف) و پیشنهادات ارتقایی خود را برای ارتقاء سطح کیفیت فرایند کارآموزی دانشجویان کارشناسی مددکاری اجتماعی در دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی در هریک از مراحل کارآموزی بفرمایید:

ردیف	معیار مورد سنجش	نکات و پیشنهاد
۱	تناسب موسسه با ویژگی های فردی و نیازهای آموزشی دانشجو	
۲	ارزیابی اولیه دانشجو و شناسایی نیازهای آموزشی و مهارتی وی برای فرایند کارآموزی و گزارش آن به سرپرست مستقیم	
۳	اقدامات مرتبط با ایجاد آمادگی در موسسه و سرپرست مستقیم برای ورود دانشجو و آشنایی با فرایند کارآموزی و دستورالعمل	
۴	ایجاد آمادگی در دانشجو برای ورود به موسسه و آشنایی با فرایند کارآموزی و دستورالعمل	
۵	تدوین برنامه یادگیری برای دانشجو با مشارکت سرپرست مستقیم و مشاور علمی	
۶	فرایند و محتوای برنامه کارآموزی (شامل اهداف، اقدامات و فرم های مختلف)	
۷	فرایند نظارت، حمایت و ارزشیابی دانشگاه بر فرایند کارآموزی	
۸	شیوه تعامل و ارتباط سرپرست مستقیم با دانشگاه	
۹	نقش دانشگاه در حمایت، ایجاد انگیزه و حمایت از سرپرستان و موسسه در فرایند کارآموزی	
۱۰	ارتباط با عضو کارگروه نظارت کمیته کارآموزی در کلیه فرایند	
۱۱	نقش تسهیل گرانه عضو کارگروه نظارت کمیته کارآموزی در کلیه فرایند	

علاوه بر نکات قید شده، نظرات و پیشنهادات شما برای ارتقاء سطح کیفیت آموزش عملی دانشجویان کارشناسی رشته مددکاری اجتماعی چیست؟

پیوست شماره ۲۱:
ارزشیابی جامع کارآموزی توسط دانشجو

دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی
گروه آموزشی مددکاری اجتماعی

ارزشیابی جامع کارآموزی توسط دانشجو

	واحد کارآموزی
	دانشجو
	سرپرست مستقیم
	موسسه کارآموزی
	مشاور علمی
	نیم سال تحصیلی
	تاریخ ارائه گزارش

۱- خودارزشیابی فرایند کارآموزی دانشجو

۱-۱ حضور و نظم دانشجو

	تعداد جلسات حضور دانشجو
	مجموع ساعات حضور دانشجو

امتیاز دانشجو					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					حضور در روزهای تعیین شده در موسسه	۱
					حضور به صورت منظم در ساعات مشخص و طبق برنامه ریزی در موسسه	۲
					هماهنگی غیبت ها و تاخیرهای احتمالی با سرپرست	۳
					تلاش برای جبران غیبت ها و تاخیرهای احتمالی	۴
					گزارش منظم اقدامات روزانه (ضمیمه شماره ۶) به سرپرست و مشاور علمی	۵
					سایر توضیحات	۶

۱-۲ شایستگی و توانمندی عمومی دانشجوی در معرفی خود به عنوان یک مددکار اجتماعی حرفه‌ای

امتیاز دانشجو					ردیف	رفتار حرفه ای
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					۱	خودشناسی، خود ارزیابی و خوداصلاحی مداوم برای اطمینان یافتن از حرکت در جهت اهداف حرفه ای، اصول و ارزش‌های انسانی و حرفه ای
					۳	نشان دادن و معرفی خود در چارچوب اصول حرفه ای در رفتار، ظاهر، عملکرد و ارتباطات
					۴	تلاش پیوسته و داوطلبانه برای جست و جو، یادگیری و رشد حرفه ای (به عنوان مثال با شرکت در جلسات، کارگاه ها، سمینارها و مطالعه‌ی کتاب)
					۵	مهارت شناخت و بکارگیری دانش و نظریه برای اقدام و عمل مبتنی بر شواهد
					۶	آگاهی نسبت به مسائل روز اجتماعی، اقتصادی، فرهنگی و سیاسی جامعه
					۷	نگاه کل نگر و سیستمی به علل و پیامدهای مسائل و آسیب های اجتماعی
					۸	نگاه مشارکتی در مداخلات تخصصی مددکاری اجتماعی با افراد، گروه ها و جوامع
					۹	امید و انگیزه و در نتیجه تلاش برای ارتقای وضعیت گروه های هدف مددکاری اجتماعی
					۱۰	مهارت کار تیمی با انواع متخصصان از رشته های مرتبط با وضعیت گروه های هدف مددکاری اجتماعی
					۱۱	تلاش برای انجام فعالیت در قالب فرایند، نقش ها و وظایف تخصصی مددکاری اجتماعی
					۱۲	مهارت برنامه ریزی و مدیریت زمان و اقدامات خود برای ارائه خدمات
					۱۳	احساس توانمندی و تاثیرگذاری در کار با افراد، گروه ها و جوامع به عنوان مددکار اجتماعی
					۱۴	سایر توضیحات

۱-۳ - پایبندی به اصول و ارزش های اخلاقی و رعایت استانداردهای حرفه ای

امتیاز دانشجو					رفتار حرفه ای	رد یف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					شناخت کامل اصول و ارزش های شخصی خود و مدیریت آن ها در برابر عملکرد حرفه ای	۱
					تعهد به اصول و ارزش های اخلاقی مددکاری اجتماعی در اقدامات و تصمیم گیری ها	۲
					مدیریت چالش و ابهام در حل تعارض های اخلاقی و پذیرش بی قید و شرط مراجع	۳
					حساسیت و مدافع گری نسبت به رعایت اصول و ارزش های اخلاقی مددکاری اجتماعی در کار با مراجع توسط موسسه و سایر کارکنان	۴
					حساسیت و مدافع گری نسبت به حقوق افراد، گروه ها و جوامع مرتبط با محیط موسسه و گروه های هدف آن	۵
					سایر توضیحات	۶

۴-۱ پایبندی به آداب، قواعد، اصول و هنجارهای سازمانی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی و دینی

امتیاز دانشجو					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					تلاش برای شناخت آداب، قواعد، اصول و هنجارهای فردی، سازمانی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، دینی و ... حاکم بر محیط موسسه، جامعه مرتبط با موسسه و گروه های هدف آن	۱
					پذیرش و احترام به باورها، ارزش ها و تفاوت های فردی، اجتماعی، فرهنگی، قومیتی، دینی و ... حاکم بر محیط موسسه، جامعه مرتبط با موسسه و گروه های هدف آن	۲
					خودآگاهی نسبت به قضاوت ها و سوگیری های شخصی خود و مهارت مدیریت آن در هنگام فعالیت حرفه ای	۳
					تشخیص و درک نقش ساختار اجتماعی و فرهنگی در ایجاد زمینه تبعیض و در حاشیه قرار گرفتن برای گروه های مختلف	۴
						۵ سایر توضیحات

۱-۵ مهارت های برقراری ارتباط حرفه ای

امتیاز دانشجو					رفتار حرفه ای	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					ارتباط مناسب با مدیریت موسسه و کارکنان بخش های مختلف آن (مبتنی بر احترام، تعامل، نگاه مشارکتی و رویکرد تیمی و تخصصی)	۱
					ارتباط مناسب با مراجعان و گروه های هدف خدمت گیرنده موسسه (مبتنی بر اصول و ارزش های حرفه مددکاری اجتماعی و چارچوب های موسسه و جامعه)	۲
					ارتباط مناسب با شبکه های اجتماعی رسمی و غیررسمی، جوامع محلی و همچنین نهادهای دولتی و غیردولتی مرتبط با موسسه (مبتنی بر احترام، منافع و حقوق انسانی خدمت گیرندگان، ساختار اداری و چارچوب های موسسه و جامعه)	۳
					کمک خواهی و بهره گیری از راهنمایی های سرپرست مستقیم و مشاور علمی	۴
					کمک خواهی و بهره گیری از راهنمایی های سایر متخصصان و افراد دارای صلاحیت	۵
					مهارت برقراری ارتباطی شفاهی در ارتباط با افراد، گروه ها، جوامع، سازمان ها و همکاران	۶
					مهارت برقراری ارتباطی کتبی در ارتباط با افراد، گروه ها، جوامع، سازمان ها و همکاران (نامه نگاری سازمانی)	۷
					مهارت تدوین گزارش و مستندسازی حرفه ای با کمک ابزارهای مناسب و خلاقانه	۸
					مهارت سخنوری و ارائه مطالب	۹
					سایر توضیحات	۱۰

۶-۱ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با افراد (اختصاصی کارآموزی فردی ۱ و ۲)

ردیف	هدف کارآموزی	امتیاز دانشجو				
		عالی	خوب	متوسط	ضعیف	بد
۱	کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با افراد					
۳	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۷)					
۴	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)					
۵	تحقق اهداف مرتبط با آشنایی کامل با پرونده ها و تحلیل پرونده ها (جمع بندی پیوست شماره ۹)					
۶	کسب مهارت انجام مصاحبه و نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست های شماره ۱۰ و ۱۲)					
۷	کسب مهارت بازدید از منزل و نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۳)					
۸	مشارکت فعالانه در اقدامات موردی و هدفمند مرکز برای ارائه خدمات به افراد (جمع بندی پیوست شماره ۱۱)					
۹	کسب مهارت آمادگی و برقراری ارتباط با مراجع و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۰	کسب مهارت ارزیابی توصیفی مراجع به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۱	کسب مهارت هدف گذاری مداخله فردی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۲	کسب مهارت برنامه ریزی و طرح مداخله فردی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۳	کسب مهارت نوشتن قرارداد با افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۴	اختصاصی فردی ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات اولیه به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۵	اختصاصی فردی ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات مبتنی بر رویکرد به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۶	اختصاصی فردی ۲: کسب مهارت بکار گیری رویکرد مدیریت مورد و سیستمی در فرایند ارائه خدمات به افراد (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					
۱۷	کسب مهارت پیگیری فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی برای افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)					

					کسب مهارت ارزشیابی فرایند ارائه خدمات مددکاری اجتماعی به افراد به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۸	
						سایر توضیحات	۱۹

۱-۷ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با گروه ها (اختصاصی کارآموزی گروهی ۱ و ۲)

امتیاز دانشجو					هدف کارآموزی	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با گروه ها	۱
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی با تمرکز بر فعالیت های گروهی (جمع بندی پیوست شماره ۷)	۳
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)	۴
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی کامل با پرونده ها و تحلیل پرونده ها (جمع بندی پیوست شماره ۹)	۵
					کسب مهارت های مرتبط با اقدامات گروهی مانند تسهیلگری، شناسایی و مدیریت پویایی ها و ... نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۶
					کسب مهارت ارزیابی و نیازسنجی برای مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۷
					کسب مهارت اولویت بندی و تعیین اهداف برای مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۸
					کسب مهارت برنامه ریزی و تدوین طرح تشکیل گروه به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۹
					اختصاصی گروهی ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات گروهی کوتاه مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۰
					اختصاصی گروهی ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات گروهی بلند مدت مبتنی نظریه به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۱
					کسب مهارت ارزشیابی فرایند مداخله گروهی به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۶)	۱۲
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات اولیه و موردی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۳
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات مبتنی بر نظریه (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۴
					سایر توضیحات	۱۵

۸-۱۱ اهداف کارآموزی مرتبط با کار با جوامع (اختصاصی کارآموزی جامعه ای ۱ و ۲)

امتیاز دانشجو					هدف کارآموزی	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					کسب مهارت کلی و علاقمندی به کار با جوامع	۱
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با موسسه و محل کارآموزی با تمرکز بر اقدامات جامعه ای (جمع بندی پیوست شماره ۷)	۳
					تحقق اهداف مرتبط با آشنایی با گروه هدف موسسه و محل کارآموزی (جمع بندی پیوست شماره ۸)	۴
					کسب مهارت های مرتبط با اقدامات جامعه ای مانند تسهیلگری، میانجی گری، مدافع گری و ... نگاه تحلیلی و انتقادی به کار خود (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۵
					شناخت و توجه به عوامل موثر در کار با جوامع، مانند گروه های ذی نفع، روابط قدرت، مشارکت، هنجارها و ارزش های قومیتی، اجتماعی، فرهنگی و .. (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۶
					کسب مهارت ارزیابی و نیازسنجی برای مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۷
					کسب مهارت اولویت بندی و تعیین اهداف برای مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۸
					کسب مهارت برنامه ریزی و تدوین طرح جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۹
					اختصاصی جامعه ای ۱: کسب مهارت ارائه مداخلات جامعه ای کوتاه مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۰
					اختصاصی جامعه ای ۲: کسب مهارت ارائه مداخلات جامعه ای بلند مدت به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۱
					کسب مهارت ارزشیابی فرایند مداخله جامعه ای به صورت مشارکتی و با رویکرد حرفه ای و تخصصی (جمع بندی پیوست شماره ۱۸)	۱۲
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات اولیه و موردی (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۳
					کسب مهارت انجام کامل فرایند مددکاری اجتماعی در کار با فرد برای ارائه مداخلات مبتنی بر نظریه (جمع بندی پیوست شماره ۱۴)	۱۴
سایر توضیحات						۱۵

۹-۱ جمع بندی نهایی

- شما در طول نیمسال تحصیلی در محل کارآموزی با چه چالش ها و محدودیت هایی مواجه بوده اید که می بایست در ارزیابی او مورد توجه قرار گیرد؟
- آیا فعالیت حرفه ای بوده است که از نظر شما در این نیم سال تحصیلی به اندازه ی کافی یا اصلا مورد توجه قرار نگرفته است و باید در نیم سال تحصیلی آتی شما بیش تر در زمینه ی آن فعالیت تقویت شود؟
- به صورت کلی ارزیابی شما از فرایند کارآموزی دانشجو به چه صورت است؟ (آیتم مورد نظر را علامت بزنید)
 - دانشجو عملکرد مطلوب داشته است.
 - دانشجو عملکرد قابل قبولی داشته است.
 - دانشجو عملکرد رو به رشدی نسبت به آغاز نیم سال تحصیلی داشته است و در حال ارتقاء عملکرد خود است.
 - دانشجو عملکرد نامناسبی داشته است.
 - عملکرد دانشجو غیرقابل قبول است و شایستگی اتمام نیم سال تحصیلی را ندارد.

۲- ارزشیابی مشاور علمی

لطفا با توجه به تجربه خود در نیم سال تحصیلی، به سوالات زیر در مورد مشاور علمی پاسخ دهید.
لازم به ذکر است که پاسخ ها به صورت محرمانه خواهند بود و در اختیار مشاوران علمی قرار نمی گیرد.

امتیاز دانشجو					معیار مورد سنجش	ردیف
بد	ضعیف	متوسط	خوب	عالی		
					ارتباط منظم با سرپرست و موسسه کارآموزی در رابطه با فرایند کارآموزی و اهداف یادگیری دانشجو	۱
					ارتباط منظم با دانشجو در رابطه با فرایند کارآموزی و اهداف یادگیری دانشجو	
					ارتباط شفاف و مبتنی بر احترام با دانشجو	۲
					نگاه تیمی و مشارکتی در فرایند کارآموزی دانشجو در موسسه	۳
					همکاری و مشارکت در تدوین برنامه یادگیری با سرپرست و دانشجو	۴
					همکاری و مشارکت در مراحل مختلف اجرای برنامه یادگیری و تحقق اهداف کارآموزی	۵
					حمایت روانی اجتماعی از دانشجو در فرایند کارآموزی به ویژه در مدیریت چالش ها و تعارضات	۶
					تسهیل فرایند کارورزی با کمک ایجاد بستر و انگیزه یادگیری برای دانشجو در دانشگاه و موسسه کارآموزی	۷
					تلاش و همکاری در ارتقای دانش و مهارت دانشجو در فرایند کارآموزی	۸
					ارائه بازخورد علمی و دقیق به گزارشات و اقدامات دانشجو در فرایند آموزش کارآموزی	۹
					سایر توضیحات	۱۰

۳- ارزشیابی فرایند و ساختار کارآموزی

لطفاً با توجه به تجربه خود در نیم سال تحصیلی، نظرات (نقاط قوت و ضعف) و پیشنهادات ارتقایی خود را برای ارتقاء سطح کیفیت فرایند کارآموزی دانشجویان کارشناسی مددکاری اجتماعی در دانشگاه علوم توانبخشی و سلامت اجتماعی در هریک از مراحل کارآموزی بفرمایید:

ردیف	معیار مورد سنجش	نکات و پیشنهاد
۱	تناسب موسسه با ویژگی های فردی و نیازهای آموزشی دانشجو	
۲	ارزیابی اولیه دانشجو و شناسایی نیازهای آموزشی و مهارتی وی برای فرایند کارآموزی	
۳	اقدامات مرتبط با ایجاد آمادگی در موسسه و سرپرست مستقیم برای ورود دانشجو و آشنایی با فرایند کارآموزی و دستورالعمل	
۴	ایجاد آمادگی در دانشجو برای ورود به موسسه و آشنایی با فرایند کارآموزی و دستورالعمل	
۵	تدوین برنامه یادگیری برای دانشجو با مشارکت سرپرست مستقیم و مشاور علمی	
۶	فرایند و محتوای برنامه کارآموزی (شامل اهداف، اقدامات و فرم های مختلف)	
۷	فرایند نظارت، حمایت و ارزشیابی دانشگاه بر فرایند کارآموزی	
۸	شیوه تعامل و ارتباط سرپرست مستقیم با دانشگاه	
۹	نقش دانشگاه در حمایت، ایجاد انگیزه و حمایت از سرپرستان و موسسه در فرایند کارآموزی	

علاوه بر نکات قید شده، نظرات و پیشنهادات شما برای ارتقاء سطح کیفیت آموزش عملی دانشجویان کارشناسی رشته مددکاری اجتماعی چیست؟

۴- ارزشیابی موسسه و سرپرست

لطفاً با توجه به تجربه نیم سال تحصیلی خود و با هدف ارتقای تعامل و همکاری هدفمند و مشخص میان دانشگاه و موسسات، دیدگاه و نظرات خود را در رابطه با تناسب و انطباق موسسه و سرپرست با اهداف کارآموزی در چارچوب پیوست شماره ۱ (چک لیست ارزشیابی موسسات کارآموزی) بفرمایید.